

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Hoffmann, Eline.; Eline Hoffmann.

Familien Vendel : Fortælling fra Island

Kjøbenhavn : H. Aschehoug & Co., [1917]

188 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

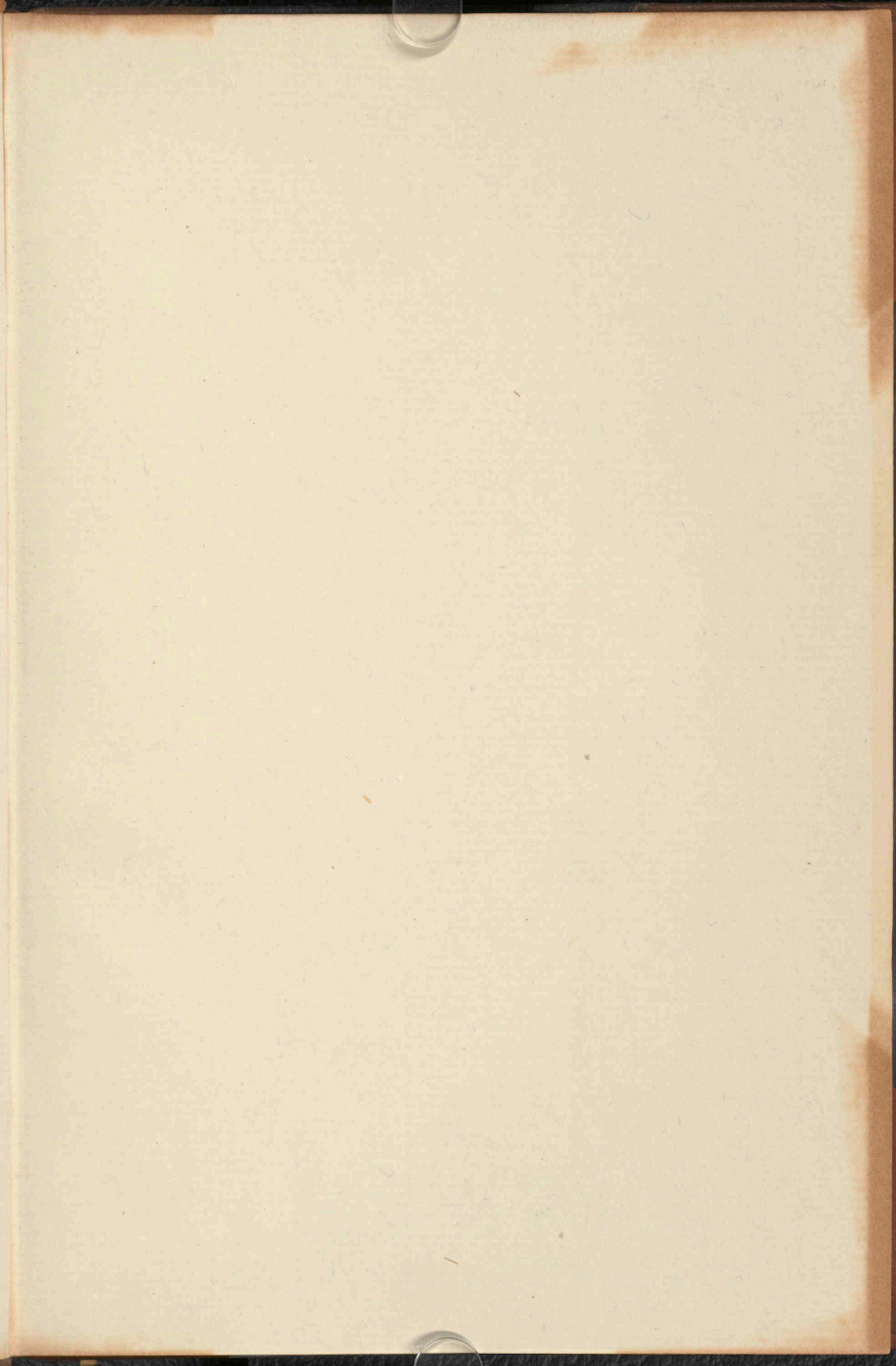
57.-167.

Det Kgl. Bibliotek

130026270643

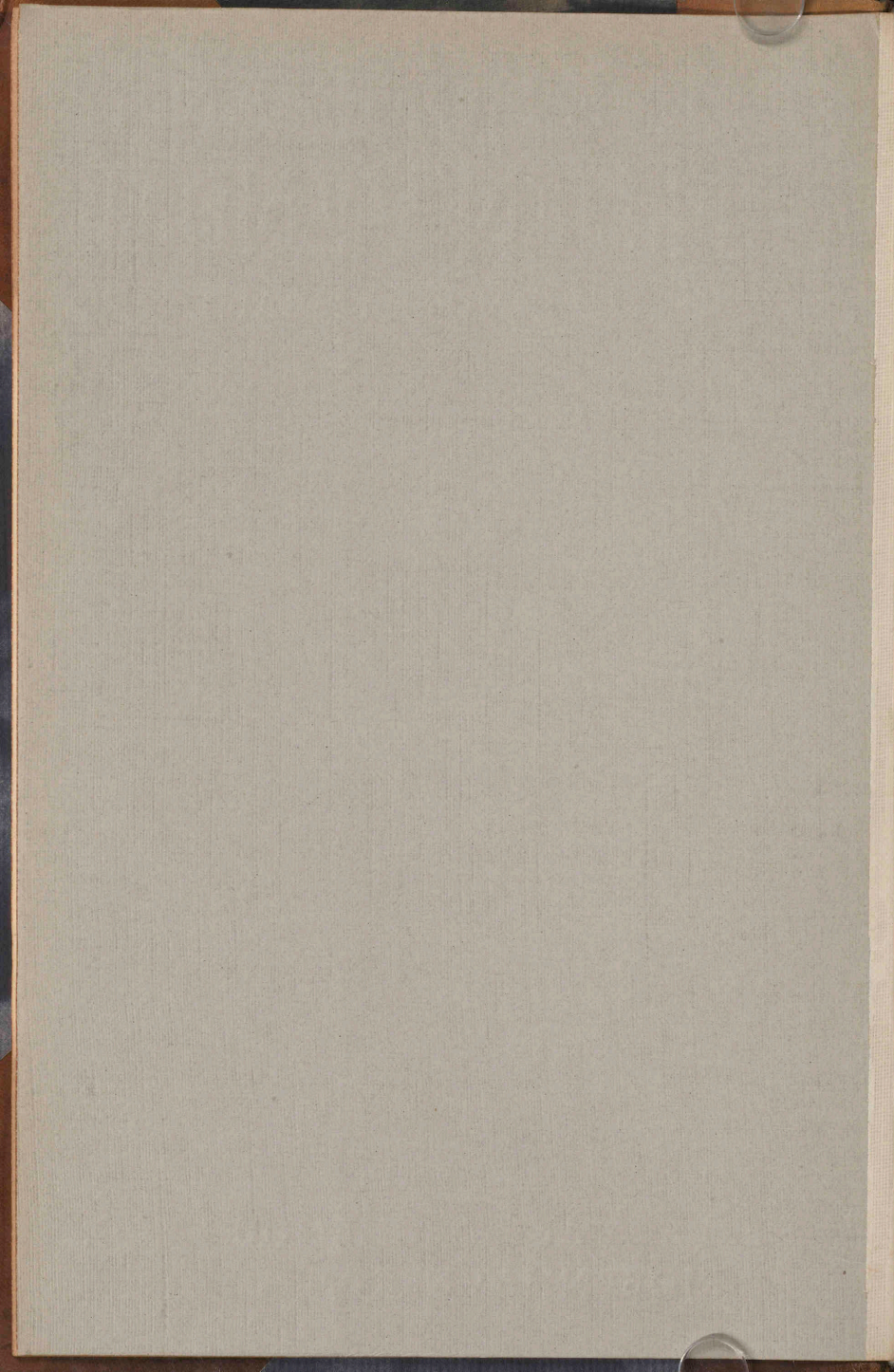

ELINE HOFFMANN FAMILIEN VENDEL

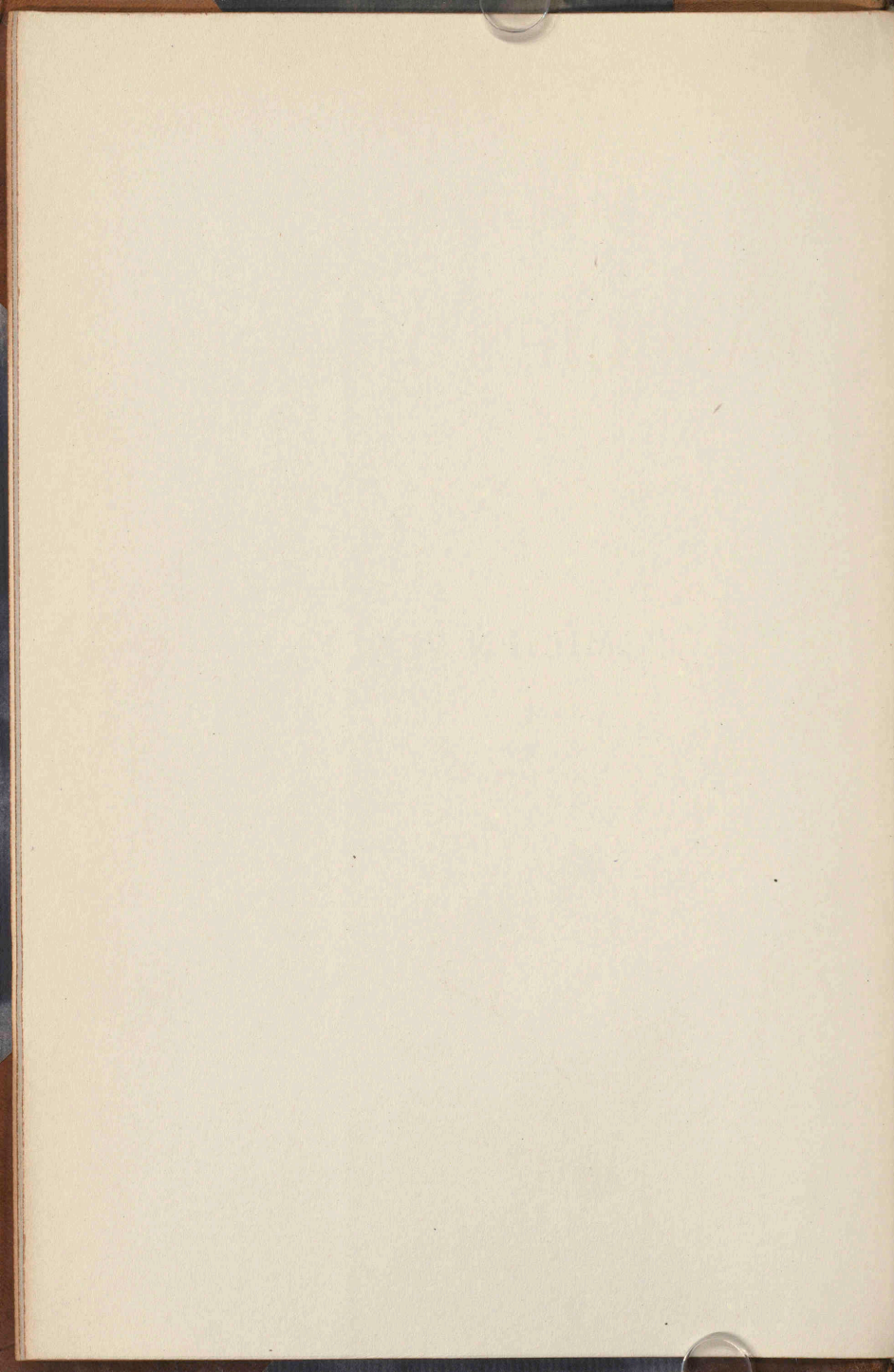
FORTÆLLING FRA ISLAND

1918. C1466

FORLAGT AF H. ASCHEHOUG & CO.
KJØBENHAVNSKONTORET

FAMILIEN VENDEL

ELINE HOFFMANN

FAMILIEN VENDEL

FORTÆLLING FRA ISLAND

KJØBENHAVN
FORLAGT AF H. ASCHEHOUG & CO.
KJØBENHAVNSKONTORET

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & CO. (IVAR JANTZEN).

I.

Sneen faldt i store bløde Fnug. Saadan var den faldet ustandseligt hele Dagen, og i flere Dage.

Alt var efterhaanden ganske dækket til. Alle Konturer gledet ud i dette endeløse hvide.

De store hvide lodne Kæmpekroppe som laa der paa Stranden med Ryggen i en Bue, og Snuden lige ned i Jorden, sovende en Søvn som kunde naa ind i Evigheden, i al Fald saa længe dette uendelige Snefald varede, der skulde megen Sol til, før de maatte gaa til Bekendelse og afsløre sig som ganske almindelige Baade, der blot sov deres Vintersøvn paa Stranden med Bunden i Vejret.

Fra den lave Strand op over Pladsen med Husene og Tundet, ja helt op i Liden, alt var Sne og Sne.

De smaa lave Jordhuse havde ondt ved at hævde sig i Landskabet, som de nu var helt dækkede af Sneen.

Kun de rød- og gulmalede Gavle, der alle vendte mod Fjorden, viste at her laa Huse — Menneskeboliger.

Midt paa Pladsen laa et Komplex af større Bygninger samlede ved Siden af hinanden, ligesom Dyr der mod Uvejret stiller sig Side om Side, for at trodse det og laane af hinandens Styrke.

Et af dem hævdede sig over de andre, baade i Udseende og Størrelse. Det var et stort toetages Stenhus,

hvis gulstrøgne Gavl med sine spørgende Vinduer, paa Baggrund af de mørke Fjælde, lyste langt ud i Fjorden. En høj Stentrappe midt paa Facaden bidrog sit til at give Huset et anseligt Ydre.

Her boede foruden Købmand Grimur Thorsteinsons Familie, den danske Sysselman Adam Vendel, som en blæsende mørk Oktobernat, for flere Aar siden, var bleven sat i Land her med sin unge Kone og et lille Barn.

— — — — —
I et af de store Vinduer oppe i den to Alen brede Karm sad to unge Piger og stirrede ud i den faldende Sne.

Den ældste af dem en slank noget sart Pige, med et næsten altfor drømmende Udtryk, sad hypnotiseret af Sneen og af Stilheden i Stuen, til hun, ligesom man forsigtig aabner en Dør ind til et ukendt Værelse sagte mumlede

— Se dog, Lisa hvor smukt, og hun nikkede svagt ud mod Sneen, se hvor ganske uvirkeligt det ser ud. Og efter en lille Pavse, som fortsatte hun en uudtalt Sætning,

— Man kunde da ikke nænne at træde paa alt det glatte, hvide. Og hun gjorde med sin smalle Haand en glattende Bevægelse.

Saa skottede hun ængstelig op paa den yngre Søster, som generede hun sig for at have sagt for meget. Men hendes Ængstelse var unødig. Lisa havde slet ikke opfattet, hvad hun sagde, og med et tilfreds lille Suk, sank hun tilbage i sig selv og Drømmen.

Lisa stod og var optaget af, med Øjnene at fange Sne-nuggene, naar de kom dalende gennem Luften. Og det var slet ikke let, for ligesom hun havde fat i et paa dets ilsomme Flugt, saa slog det mod Ruden, hvor det fandt en brat Død, og flød ned i en bedrøvelig Strime.

Dér er én, tænkte hun, hun havde fat i et stort Fnug, der kom sejlene oppe fra. En rigtig stor hvid Fugl, der

lige er undsluppen et eller andet Fængsel, og nu tror at Verden er stor og umaadelig. Uden Grænser kan den flyve. Og saa Bums, der slog den mod den haarde Rude.

Det er utaaleligt saa dumme de er, nu kunde hun ikke udholde mere at følge dem. Og pludselig, som man kaster en trykkende Byrde af, udbrød hun, og hendes Stemme skar gennem Stilheden:

— Far skulde jo have været hjemme allerede i Gaar. Hun havde vendt sig, og saa udfordrende ned paa Søsteren.

Denne fo'r op af sine Drømmerier og saa uroligt op. Saa sagde hun ligesom undskyldende:

— Aa, i dette Vejr kan han vel ikke rejse, tænker jeg. Lisa virrede utaalmødt med Hovedet.

— Aa, Vejret er nu ikke saa slemt, og nu sidder Mor og tuder deroppe.

Hun stod og tegnede Figurer paa den duggede Rude.

— Kan du forstaa, at Mor altid er saa ked af, om Far kommer lidt senere, jeg synes det er dumt, sluttede hun med et lille Nik.

— Mor tager sig alting saa nær — af den Slags med Far, og det er der jo ogsaa Grund til. Husk paa, Far er jo Dansker, og saa være oppe i Fjældene i Snestorm, og saadan som det stormede i Nat — og al den Sne.

— Og, fortsatte hun lidt efter, de kan jo næsten ikke se, hvor de træder.

Lisa lod denne Talestrøm glide forbi sig. Hun fandt det alt for overflødigt, saa hun ikke en Gang behøvede at høre efter. Hun lod sine Fingre opføre en Krigsdans paa Ruden.

Pludselig standsede hendes Trommen, og hun raabte forundret:

— Nej se dér kommer en Baad!

Hendes Mund stod aaben af Forundring. En Baad, hvem kunde dog det være?

Anna var sprungen op, og nu spejdede de begge ivrigt efter den.

Baaden masede sig gennem Søen, og traadte efterhaanden tydeligt ud af Snetykningen. Der var ingen Bro ude om Vinteren, og de maatte sætte Baaden lige op paa den stenede Bred.

Pigebørnene fulgte den skarpt med Øjnene.

Hvem kunde det dog være, der paa denne Aarstid kom i Baad?

— Men det er jo Far! raabte saa Anna i en ængstelig Tone.

— Se, han kan ikke gaa; de andre maa støtte ham. Lisa fo'r ud af Stuen, raabende:

— Mor! Mor! Nu kommer Far!

Og lidt efter hørtes i Gangen Fru Vendels glade Stemme.

— Saa, skynd sig saa, lille Bror, nu kommer Far!

Hun kom rask gaaende ind, og med straalende Øjne gik hun hen til Vinduet.

— Skal lille Bror se Far? Hun løftede en lille bleg gulhaaret Fyr op i Karmen.

— Min Gud! hvad er dog det? Anna! Lisa! Hvad er dog det?

Hendes Blik søgte hjælpeløst rundt i Stuen. Men Pigebørnene var allerede løbet ud for at modtage Faderen.

Hun knugede sine Hænder sammen.

— Aa Gud, hvad er dog det? Kan Far ikke gaa?

— Far itte gaa, gentog lille Bror, og stak ivrig og nysgerrig sit lille glade Ansigt frem ved Siden af hendes blege ængstelige.

— Hvad er dog det? Hvad er dog det? gentog hun

mekanisk — og tænkte sig straks alt det værste, der kunde være sket.

Imedens stod Sysselmanen og forsøgte at komme tilrette med to Stokke. Han lignede en stor forpjusket vingeskudt Havfugl, som gerne vil flyve, men ikke kan. Krumbøjet, — med Sne paa Skuldrene og Istapper i Skæget.

Han var gnaven og brummede over de Satans Ben, som ikke vilde makke ret.

Ved Synet af de to unge Piger kom der et mildt Blink i de vege, lidt kolde Øjne.

— Goddag, Tøse, naa er I der?

— Har Mor det godt?

De havde af hans Brummen forstaaet, at det ikke var værd at spørge til Benene, men vilde begge hjælpe med at støtte ham. Men nu kom en ung mørkhaaret Mand rask springende til. Han var Faktor ved Handelen, og havde set det hele oppe fra Butikken.

Han strøg sin lodne Hue lidt længer bag i Nakken til Hilsen, og gik saa hen og skubbede Lisa til Side.

— Lad nu heller mig, Lisa, hjælpe Din Far, og med et godt Tag, og trods Sysselmanens kraftige Protester, tog han ham under Armen. Og saa gik det Fod for Fod gennem den dybe Sne op mod Huset.

Paa Trappen stod Fru Vendel med Taarer i Øjnene, men alligevel nu, da den værste Forskrækkelse havde lagt sig, straalende glad ved at have sin Mand hjemme igen.

Vendel hadede Taarer, og raabte allerede paa Afstand:

— Ingenting i Vejen! Kun Petitesser!

Omsider var han og Følgemændene bragt til Sæde i den varme Stue. Vandet drev henad Gulvet fra deres snevaade Tøj.

De havde sat sig, trætte og gennemkolde som de var,

saa nær Kakkelovnen som muligt, og udbredte snart hele Skyer af Damp.

Fru Vendel gik rundt om Sysselmanen og hjalp ham. Snart klappede hun ham paa Kinden, løsnede paa Tøjet eller trykkede let hans Haand, og udsurgte ham om alt muligt, imedens hun smaagræd og lo samtidig.

Han jamrede lidt, da Anna trak Snosokkerne af de ømme Fødder, skønt det ellers saa stive Skind, de var syet af, nu var ganske opblødt af Sne og Søvand.

— De skal putte Fødderne i Sne; det er saa godt, foreslog den unge Faktor Bjarni Bjarnarsson. — Saa gaar Kulden af dem.

— Aa, det er vel ikke Koldbrand? jamrede Fru Vendel op.

— Aa, Sludder, Nathalie, vrissede Vendel, nu skal der vel laves et Nummer ud af det.

— Nej, jeg skal siger Jer, — jeg har gaaet Vagt i to Timer oppe paa Fjældet over en Død, medens Jon Poulsen gik for at faa fat i en Baare og en Mand. Han sagde dette paa en affejende Maade, som var det en ganske dagligdags Begivenhed. Men nu saa han op ligesom undskyldende.

— Saa det er sgu' ikke saa underligt, om de er lidt ømme, for det sved forbandet i dem, kan I tro.

— Og det skulde Du? fo'r Fru Vendel op. Kunde da ikke —, og hun saa forvildet hen paa Følgemanden.

— Aa vis vas, afbrød han hende. Jeg valgte det jo selv. Ja tænk, og han vendte sig til Bjarni; ligesom vi gaar, og det hele er rigtig godt i Gang, saa skvatter han sgu' om bag ved os. Det var ham, Sigundur paa Holte, De ved. Vi gav ham de sidste Draaber, vi kunde perse af Flasken, men han var og blev død.

Han rystede lidt paa Hovedet, og sad nu og stirrede frem for sig. Saa saa' han op paa Bjarni.

— Tænk Dem, den store ganske hvide Slette, og Sneen dansende og hvirvlende i Søjler rundt om én. Han gjorde en stor malende Bevægelse med Haanden.

— En forbandet og bidende Dans, kan I tro. Og saa den Døde der midt i Sneen.

— Aa, som Elverpiger, indskød Anna. Hun kunde tydeligt se det hele. Den dejlige bløde Sne. — Alligevel en smuk Død.

Vendel stirrede paa hende; saa lo han.

— Ja, nogle søde Elverpiger! Nej, men den absolute uhjælpelige Ensomhed . . . Komplet forladt af Guder og Mennesker. — Han saa fra den ene til den anden.

Fru Vendel stod og var hemmelig glad. Det kunde jo have været Adam. —

— Ja, fortsatte Sysselmanen og saa' indtrængende paa Bjarni, havde det varet længer, saa sad jeg maaske ikke her nu; han slog sig paa Knæet, — jeg havde sgu' den største Lyst til at sætte mig ned ved Siden af ham.

— Og saa havde jeg været kaput, — hvad Jon Poulsen?

Følgemanden havde bare siddet og nydt Varmen og Hvilen, som tilsammen virkede behageligt bedøvende. Kun hans Øjne fulgte med Interesse de Fade, som Pigen Bina bragte ind, og hvis varme Madlugt stak ham forjættende i Næsen. Nu fo'r han op ved den direkte Henvendelse, og skønt han slet ikke havde hørt, hvad der blev sagt, svarede han dog med sit staaende Svar:

— Ja selvfølgelig, Hr. Sysselman. Det var yderst sjældent hændet ham, at det Svar ikke passede, — eller næsten passede.

— Naa, skal vi saa have noget Mad, udbrød Vendel, — det er dog den bedste Læge.

Snart sad de alle bænkede om Bordet, og nød Varmen, Maden — og Sikkerheden.

Kulden, Sneen, Floder og Afgrunde, og alt det Skidt og Møg, som Vendel udtrykte sig, — nu havde det alt udspillet sin Rolle. Det var blevet derude. Herinde var varmt og godt, Mad og dejlig Snaps — som Ild gennem Halsen.

— Skaal, Jon Poulsen! Skaal! Skaal! var de eneste Ord der hørtes i disse de første Hjemkomst-Øjeblikkes fuldkomne Hengivelse i Nydelsen.

Fru Vendel glædede sig over deres Appetit. Hun og Anna gik om og bød dem, og sørgede for, at de fik det bedste. Hver Gang hun bød Jon Poulsen, saa' han op paa hende med en morsom Blanding af Forundring og Taknemlighed i sine trofaste Øjne.

En stor god Vovvov, tænkte hun. — Det var sikkert ikke hans Skyld, at Vendel var bleven tildelt den Urias-post. Vendel var jo saa stædig og tog altid selv den værste Tørn.

— Ja, nu var det værste forbi. Nu kunde for hende Stormen jage hylende om Huset i de sorte Nætter, som vilde den feje det ud i Fjorden. Nu var han hjemme, og sad der saa bred og stor, og tog godt for sig.

Hun maatte stryge ganske let ned over hans Arm. Endelig ikke saadan at han ikke kunde lade være at mærke det, kun som en Anelse.

Snart var den værste Sult stillet. Snapsen havde aabnet de tilfrosne Kilder i Sjælen. Kinderne glødede, Øjnene blev muntre og tilfredse.

De strakte Benene langt fra sig, og drak den hede Kaffe i store Slurke, sendende lange uldne Røgskyer ud i Stuen.

Sysselmanden fortalte om Rejsen. Spækkende sin Tale rigeligt med gamle københavnske Brandere fra hans Studentertid.

Disse Brandere var saa godt kendte af Familiens Medlemmer, at de nøjagtig vidste i hvilken Rækkefølge de vilde komme, og hvilken Grad paa Humørets Barometer hver enkelt betegnede.

Bjarni Bjarnarsson, som var bleven for at holde Syssemanden med Selskab, og maaske høre noget nyt, sad nu og bebrejdede sig saa smaat, at han alligevel var gaaet derhen.

Han havde jo besluttet, at han i Fremtiden ikke vilde komme der saa ofte.

Men han havde ikke Ro, før han næsten hver Dag havde været et Kig oppe hos Syssemandens.

Nu sad han og lod Vendels Talestrøm glide forbi sig, — vilde gerne gaa, men kunde ikke faa sig til det.

Hans Øjne fulgte Lisas spinkle Skikkelse, hvor hun stod og gik. Han havde set hende vokse op fra lille Pige, til hun nu var høj og tynd, og havde altid undret sig over hendes store Øjne og smalle Kinder. Og nu var det blevet ham en Vane at stirre paa hende, saa han selv fandt det generende, og maatte tage sig sammen for at lade være.

Men var hun ikke i Stuen, var den saa underlig øde.

Lisa havde stillet sig ved Vinduet. Derfra havde hun god Udsigt over Mændene ved Bordet. Mænd havde altid fyldt hende med interesseret Undren. Som unge gik de an; saa var de for det meste elskværdige og morsomme at være sammen med. Men som gamle var de umulige. Uberegnelige og næsten altid saa rasende. Saa-dan var Far, og saadan var Grimur Thorsteinson, som dog heldigvis var i Danmark om Vinteren. Men hvorfor skulde dog Mænd være saa buldrende, saa alle rystede for dem.

Mon Bjarni ogsaa blev saadan? Men nu var han i al Fald sød. Hun havde ham lige i Profil, og lod Øjnene

glide over hans store bølgede Haar, nedover Panden og Næsen, og standsede ved den fast tegnede Mund og den kraftige Hage.

Hun følte, at Blodet fo'r hende til Hovedet, og tog Øjnene til sig, som vilde hun skjule et Gys af Velbehag, hun havde følt ved at følge hans Munds smukke Linier.

Men lidt efter var Øjnene der igen, og fik fat i nogle smaa krusede Haar foran Øret. Det maatte være underlig morsomt at føle paa dem, tænkte Lisa.

— Hør, Lisa, lød Moderens Stemme, — Lisas Øre opfattede en Biklang, som ikke var helt tilfreds. — Kan Du hjælpe Bina at tage ud? —

Lisa saa' hastigt op, og mødte Moderens ikke helt venlige Blik. Hun bed sig i Læben.

Saa, nu har Mor igen opdaget, at jeg ser paa ham. Utaaleligt ogsaa, som hun har Øjnene med sig. Hun ser alt. Hvorfor det var hende ubehageligt, at Moderen saa' alt, gjorde hun sig ikke klart. Hun slog lidt med Nakken, og gik saa hen og tog noget paa Bordet og bar det ud. — Hun kom ikke ind igen.

Bjarni følte det som en Lettelse, da hun gik ud. Men paa samme Tid blev det ham saa meningsløst at sidde der og høre dem sludre og gøre sig store Anstrængelser for at tømme Kognaksflasken.

Han rejste sig. Nu skulde han dog med det samme hjælpe Fru Vendel med at faa Sysselmanen bort fra Drikkeriet.

— Vil Sysselmanen ikke nok selv skaffe den Musik, som vi skulde have modtaget Dem med? — Han gned sig i Hænderne og saa' opmuntrende paa Vendel.

Sysselmanen havde aldrig videre Lyst til at rejse sig fra et Bord med Flasker og Glas. Men Bjarni havde en stor Stjerne hos ham. Han skottede dog først mistroisk

til sin Kone, men mødte saa Bjarnis brune smilende Blik, og lo godmodigt.

— Ja, det var vist blevet noget rart Kattemusik. Næ, lad saa hellere mig selv slaa Harpen. Det er dog heldigvis ikke i Fingrene, jeg er syg.

— — —

Da Bjarni lidt senere gik ud af Huset, kastede han uvilkaarligt et Blik op til et lille bestemt Vindue, og saa' lige Toppen af et mørkt Hoved forsvinde.

Der kom et triumferende Glimt i hans mørke Øjne, og muntert fløjtende travede han gennem den dybe Sne. — Nu var det netop Tiden til at gaa op til Faarehusene og se om Karlen nu ogsaa havde sørget for Faarene og lukket godt.

Han syntes nu, at han ogsaa foruden at passe Handelen havde Ansvar for Gaardens Drift, naar Principalen var i Danmark.

II.

Senere paa Dagen var Fru Vendel og Pigebørnene ifærd med at efterse og ordne Faderens Bagage!

De vaade Tasker og Sække blev tømte for deres Indhold. Tre Ugers gamle Rester af fugtigt, fordærvet Mad.

Man skulde have en god Madpose med, naar man rejste i de øde Egne ind i Sysselen. Det var ikke altid sikkert at finde et Spisekammer, der kunde staa Maal med Bøndernes Gæstfrihed og Vilje, naar man efter en Dags anstrængende Marsch kom til en lille enlig Gaard.

Men Sysselmanden kendte sin Syssel, og lagde gerne sin Rejseplan saaledes, at han paa Udrejsen, medens hans egen Mad endnu var god og frisk, besøgte de smaa og fattige Gaarde, og til Hjemrejsen, naar det, han havde tilbage, var fordærvet, gemte de større og rigere, hvor der nok kunde vanke røget Faarekød, Laks og Ryper og andet godt.

Men hvor han saa kom, var hans Kaffe og Rom meget velsete Varer.

Nu laa Sækkens mugne Indhold der paa Gulvet. Rester af harsk Smør i smaa Konservesdaaser, ganske grønt Rugbrød og smuldrende Tvebakker udbredte en daarlig, fordærvet Lugt i Stuen.

Fru Vendel gik og ledte mellem Resterne efter Socker og Flipper.

Følgemanden, som paa Rejsen varetog Bestyrelsen af Bagagen, plejede mod Rejsens Slutning at putte alt muligt mellem hinanden.

— Det er jo alligevel ødelagt. — Han tænkte paa Madvarerne.

— Næ, vil Du nu bare se, raabte Fru Vendel leende og trak ud af et Sokkeskaff et ganske irgrønt Stykke Hankekød*). Det havde Følgemanden gemt derinde i den brugte Sok, for at have det til en særlig fattig Stund, og saa var det blevet glemt der.

— Har I ikke Lyst at smage, hun holdt det op i Luften og saa' muntert fra den ene til den anden.

— Uha! lo Anna og tænkte: Naa, nu er Mor nok i godt Humør igen. Og hun blinkede til Lisa, som gik og fejede sammen paa Rodet. Lisa trak den ene Mundvig ned til et lille haanligt Smil.

— Aa, naar hun nu kommer til at huske paa Rømtønden, saa er det nok forbi, forudsagde hun for sig selv.

Moderen gik nynnende og gemte til Side, — hun var saa ovenpaa. Nu da Vendel var hjemme, og Faren forbi, var den ogsaa glemt for denne Gang.

Hun behøvede saa lidt for at blive glad og tro paa den uomstødelige Lykke. Og lige saa let styrtedes hendes Forhaabninger i den dybeste Afgrund.

De kendte hende saa godt, hendes to Døtre, og lo saa smaat af hendes bratte Overgange. Men de vidste ogsaa, at hun var den Sol, der varmede Hjemmet.

Hun tvang dem til at holde sig vaagne, — og havde altid gjort det.

*) Røget Faarekød.

— Man har da aldrig Ro for Mor, plejede Lisa at sige. Men hun var nu altid i Opposition.

Fru Vendel stod med en lille Pose. Straks hun havde den i Haanden, vidste hun, hvad der var i den, og da hun nu rystede den, faldt der med stort Rabalder en lille Tønde ud.

Hendes glade Mine forandredes, og hendes Ansigt blev med et saa gammelt og træt. Hun højede sig og tog den hastigt op.

— Ja, tænkte jeg det ikke nok. Den er ganske tom! Al den væmmelige Rom har han nu drukket. — Der tegnede sig to dybe Furer om hendes Mund.

— Saa, nu har vi Skandalen, tænkte Lisa, idet hun uvilkaarlig anvendte et af Faderens Bonmots, og saa' hen til Anna.

— Aa nej, faldt Anna beroligende ind, de har jo været flere om den, men hendes Stemme lød ikke særlig overbevisende.

— Tror Du ikke, jeg kender ham, han har nok faaet det meste selv. Og nu er al den Gift i ham og skal æde alt det, jeg har skaffet i ham af sundt og godt. — Hendes Øjne flammede og de store bevægelige Næsebor sitrede. — Alt, hvad jeg bygger op, river han ned og ødelægger. — Forstaar Du det da ikke, Barn. Hun saa' fortvivlet og vredt paa Anna.

— Aa Herregud, Mor, husk paa, at, — forsøgte Anna. Men Moderen afbrød hende:

— Han gaar til Grunde, — han dør aandeligt i dette øde Land.

— Det er da ikke Landets Skyld, faldt Anna ind.

Men Fru Vendel vedblev i en klagende Tone, uden at høre paa hende:

— Det er snart for sent. Jeg ser det med hver Dag som gaar, hvor Verden bliver borte for ham.

Anna rystede opgivende paa Hovedet. Det var haabeløst, naar Moderen saadan tog paa Veje.

Fru Vendel gik hen og satte sig ved Vinduet og stirrede fortabt ud i Sneen. Hun skammede sig lidt over sin Hefthighed.

Aa, men Anna vidste jo Besked. Havde hun ikke allerede som lille været hendes Fortrolige, og Medvider i alle de smaa uskyldige Snyderier og Lumskerier, som var de eneste Udveje overfor Vendels Urimeligheder, naar han var under Indvirkning af Spiritus.

Det havde sat sig fast i hende, at den var, om ikke Ophavet til Ulykken, saa dog den onde Haand, der skubbede til den hældende Vogn.

Den var bleven næsten en levende og villende ond Aand for hende. En Slags Djævel.

Hun hadede den.

Hvor ofte havde ikke hun og Anna siddet de lyse Sommernætter i den brede Karm, og med Ængstelse ventet Faderens Komme hjem fra hans Besøg paa de franske Skibe. Det havde hun indført lige siden den Morgen, de havde fundet ham i Sengen, oversprøjtet med Blod, da han om Natten havde jaget Armen gennem Entréruden, og nær havde overskaaret Pulsaaren.

Hun havde den Gang besluttet at sidde oppe, for naar han kom hjem, skjult bag et Gardin, at se om han trængte til Hjælp.

En Nat var saa Anna kommet ned, og havde sat sig hos hende. Og da hun netop sad og følte sig saa komplet ene, var hun bleven saa glad, og havde givet hende Lov dertil. Og saa var det blevet en Ret, Anna havde taget sig.

Stakkels Barn, det var jo egentlig Synd, hun var alvorlig og stille nok i Forvejen.

Men det var saa rart at have en Fortrolig. Og hun kunde da ikke for alt i Verden skrive derom til sine Slægtninge i Danmark.

De havde haft nok at sige ham paa, den Gang hun tog ham, — og desuden, hendes Mor maatte kun vide det gode og lyse.

Hun kom til at betragte sine Hænder, og syntes de var kommet til at se trætte og hærgede ud. —

Hvor var det dog længe siden, hun dernede i Kredsen blev kaldet: Frøken Berg med de smukke Hænder.

I disse svage Hænder bar hun deres Lykkes Lue, og undertiden syntes hun, den næsten var brændt ud.

Aa, men var der bare en Gnist tilbage, skulde hun nok faa den til at blusse op igen.

Vendel gik op og ned i Stuen. Nu havde han været hjemme i nogle Dage, og Følelsen af Velvære ved at sidde i Ro med de syge Ben, og i det hele leve under ordnede Forhold, havde sat sig.

Nu gjaldt det om at finde noget at tage sig til.

Han gik og gned sine Haandflader mod hinanden, og mumlede halvhøjt hen for sig.

Hans store lyse Øjne saa' lige ud, med et tomt og fjernt Blik.

Fru Vendel fulgte ham i Smug med Øjnene.

Aa ja, hun vidste det, nu kom denne haabløse Tid, hvor han absolut intet havde at bestille.

Forlængst var, — det vidste hun, alle Regnskaber og Skrivelser i Orden og afsendt, eller laa parat til at afsendes.

Han arbejdede jo saa hurtigt, og paa denne Tid var

der kun lidt Ekstraarbejde. Denne lille Rejse, her midt i Vinteren, var dumpet ned til ham som en Gave. Og skønt hun altid var ved at forgaa af Angst, naar han var ude paa de vilde Vinterveje, havde hun dog for hans Skyld hilst den med en Slags Glæde.

Men nu gik han her og udpønskede alle disse vilde og umulige Planer, som hun kendte saa godt fra de andre Aar.

De kom hvert Aar igen i den døde Tid, kun at de var blevne mer og mer fantastiske med Aarene.

Han standsede pludselig midt i Stuen og sagde ganske langsomt, som talte han med en Usynlig:

— Jeg sidder udenfor Hytten. — Han lo kort.

Saa gik han videre, gnidende Haandfladerne mod hinanden.

Fru Nathalie kendte denne Ytring. Den stammede fra en dansk Sysselmand, der var ansat paa en meget øde Egn sydpaa. Vendel havde truffet ham paa en af sine første Rejser. De havde talt om gamle Dage »dernede«, og Vendel havde saa i Samtalens Løb spurgt: »Men hvad i al Verden faar De saa Dagen til at gaa med?«

— Jeg sidder udenfor Hytten, havde den anden svarret, og smilet saadan et bittert Smil.

Den Sætning havde sat sig fast i Vendels Sind, var bleven en sindbilledlig Fremstilling af det mest udprægede. Her lades alt Haab ude.

Vendel havde den Gang sagt:

— Saa vidt skal det ikke komme med mig, men jeg har jo ogsaa Jer, han er ugift.

Aa, hvor var det længe siden, han havde sagt det. — Og nu gik han der, som et Dyr i Bur.

Ja, det var længe siden. Længe siden han var en ung glad Københavner.

Altfor glad og letsindig.

Altid parat til sammen med sin interesserede og muntre Kone at more sig selv og andre.

— Vi bliver der kun nogle Aar og samler Ancienitet og Penge, havde han flot sagt, den Gang han søgte Embede paa den for en datidig Københavner saa fjerne Ø.

Optimist som han var.

Og hun havde samstemmet.

Ja naturligvis, saadan vilde det gaa. De vilde hurtig komme hjem igen til Kredsen og det muntre Liv.

Højest seks Aar.

Men Aar sneg sig hen efter Aar — den ene lange Vinter efter den anden.

Sne væltede fra Himmelen og begravede Aar for Aar de knuste Forhaabninger.

Hjemlængselen sad nu i Sindet som en Sot og gnavede.

Han havde ikke sat sig udenfor nogen Hytte. — Men var han ikke paa Vej ind i et fremmed, vildt Land, hvor der ikke var godt for Mennesker. Hun følte sig saa fattig, saa træt . . .

De første Vintre var gaaet saa nogenlunde.

Straks hun kom herop, havde hun set det store knugende Øde, som ventede dem og særlig ham og indset, at der maatte gøres noget.

Saa spillede hun Komedie. Hun plantede den naive og bedaarende Vaudevilles indsmigrende Banaliteter i en ganske tom Stue. Medens Storm og Frost rasede udenfor og om Huset.

Hendes Ungdoms forguede Mester, den forfinede Heiberg, maatte gaa igen under de mest primitive Forhold midt i Ødemarken.

Hun satte Dampen op, saa det hele kunde have

sprængt sig i det latterlige. Men hun tvang det over det farlige Punkt — og vandt Sejr, saa det blev til Glæde og Indhold i Vinterens Mørke.

Nu var der kun en Kuffert falmet Teaterstads igen.

Og Børnene havde ikke den Interesse. Det var det, hun fandt mest ubegribeligt af alt det ubegribelige, der var hændet hende i hendes Liv.

Saa underlige Børn hun havde.

Anna havde sød og skikkelig som altid, ladet sig bruge, men Lisa havde gjort aabent Oprør. Vilde ikke, — tænk! saa utroligt, — deltage i Forestillingerne nu i de sidste Aar.

Naa, men saa fik det være. Kunde hun bare faa ham interesseret i noget, — sat i Gang. —

Af og til havde hun overrasket ham ved nogle gulfede Papirer, og hun vidste, at det var gamle Kompositioner, han en Gang imellem tog frem og sad og puslede med. Men det var ogsaa saa længe siden nu. Sjældnere og sjældnere han satte sig til Klaveret og spillede sine smukke, sære Fantasier, og saa var det for det meste saa vildt og sørgeligt at høre. Hun sukkede og strøg sig over Panden.

Der var saa stille i Stuen, kun den ensformige Lyd af hans Skridt og hendes Strikkepindes Knitren hørtes.

Der sneg sig over hende en Følelse af at være inde-lukket med en Afdød.

Hun maatte sige noget. Tale med ham. Med Magt rive ham ud af de gulfede Drømme.

Hun sad og vidste ikke, hvad hun skulde begynde med; det skulde være noget ufarligt. Noget som ikke ærgrede ham.

Aa jo! — hun vilde tale om Lisa. Hun lagde Strikke-tøjet i Skødet og saa' ud af Vinduet, for ikke at genere

ham, naar han nu nødtes til, for en Stund at vende tilbage til Livet.

— Ved Du hvad, Adam, jeg synes Lisa tegner rigtig pænt. — Hun skulde have nogen Undervisning. — Hun saa' op paa ham med sine faste og tvingende Øjne.

Han standsede og stod, gnidende sine Hænder, med et eftertænksomt Blik, medens han i Virkeligheden endnu var langt borte.

Men saa tog han sig sammen. Han trak sine svære smuktformede Øjenbryn op, og søgte, ved at se skarpt mod hende, at samle sig. Og saa sagde han omsider, da Meningen naaede hans Bevidsthed, og hans Tone lød lidt spydig:

— Naa, og hvorledes har Du saa tænkt Dig det?

— Jo, svarede hun ivrigt, Bjarni vil gerne tegne med hende. Han saa' hendes Tegninger en Dag og sagde, hun havde Talent. Og, vedblev hun, for at der ikke skulde opstaa nogen Pause, det vilde jo være dejligt, om hun kunde faa det Talent udviklet. Der er dog ikke noget saa dejligt som — —

— Aa, Fruentimmersnak, afbrød han hende, med en utaalmelig Haandbevægelse, og begyndte saa igen sin Gang.

Fru Vendel blev rød helt op paa Panden, men sagde intet.

Hvad har hun nu udtænkt? mumlede han arrigt. Naturligvis noget til at plage mig med, og skaffe mig unødige Udgifter.

Han standsede og spurgte udfordrende:

— Hvad skal det saa føre til? Og tilføjede haanligt:

— Talent, saadan noget Skidt. — Og lidt efter igen:

— Saadan noget Skidt.

— Næ, sæt dog ikke Tøsen de Fluer i Hovedet.

— Jeg har da altid haft Fornøjelse af mit Talent, faldt hun skarpt ind.

— I al Fald da jeg var ung. Og det har Du da ogsaa, Adam, — nu talte hun mildt lokkende, som man taler til et Barn.

Han stod lidt.

— Naa ja, saa lad hende bare det. Han virrede lidt med Hovedet, som om han søgte at ryste en plagsom Flue fra sig.

— For mig gerne.

— Men der er jo bare det, at Lisa er ikke noget Barn. — Hun standsede lidt, men fortsatte saa igen, lidt tøvende:

— Og han er jo en køn ung Mand.

— Naa, hvad saa? — han saa' uforstaaende paa hende.

— Ja, men tænk, hvis hun saa forelsker sig i ham.

— Aa — ha, ha! lo han, — saadan en Unge forelske sig! Han gik hen ved Siden af hende, og saa' ned paa hende med en ganske lille Antydning af Mildhed.

— Du gør Dig nok Bekymring og Uro for mange Ting.

Han rystede paa Hovedet.

— Men det ligner Jer Berger. Er I ikke hjemsøgte af Ulykker, skal I nok grave nogle frem fra skjulte Gemmer.

Hun saa' kampberedt op, men opdagede saa Udtrykket i hans Øjne, og en hed Bølge af Glæde farvede hendes Kinder røde.

Senere, da Anna kom ind, saa' hun straks, at der havde været noget usædvanligt med Moderen; hun sad og græd stille.

Hun gik hen og bøjede sig over hende; hun kunde ikke taale at se hende græde.

— Har Far været ond imod Dig?

— Nej nej, Barn dog, og hun smilte lykkelig.

Anna sad med hendes Haand i sin og vilde gerne spørge om noget.

— Sig mig, begyndte hun tøvende, er Ægtefolk egentlig nogensinde lykkelige.

Moderen saa' forskrækket paa hende.

— Ja, vist saa, skyndte hun sig at svare.

— I — er I da lykkelige? Annas ellers saa drømmende Blik var nu prøvende og skarpt.

Fru Vendel saa uvist, lidt forvirret paa hende. Hvor havde nu Anna dog faaet fat paa det — og hvordan svare paa noget, som hun i Grunden aldrig selv havde tænkt rigtigt paa.

— Lykke — begyndte hun usikkert og var meget optaget af at studere Maskerne i Strikketøjet.

— Ja, sagde hun saa fast og afgjort, det lyste op i hendes Ansigt, det er at have noget at kæmpe for og at tro paa.

— Og det har vi da, sluttede hun glad.

Anna havde ved Lykke tænkt sig noget helt andet. Noget som en stille Hengliden i en Baad paa en blank Sø, langs skønne smilende Kyster.

At tro? ja det var smukt og fredeligt, — men kæmpe? Nej, det laa ikke for Anna. Hun elskede Fred og Stilhed og Drømme.

III.

Ved Aftensbordet var Vendel i udmærket Humør, spøjte og var elskværdig.

Fru Vendel syntes straks, det var som blev Stuen højere og lysere og fuld af Hygge.

Men saa faldt det hende ind, at han vist havde udtænkt en ny »Plan«, for saa plejede han at være saa glad og munter. Nu gjaldt det jo om — hvad det kunde være.

Ja, værre end hvad han havde udfundet de andre Aar, kunde det vanskeligt blive.

Som den Gang han kom op og sagde, at de alle med det første Skib skulde rejse til Klondyke og grave Guld. Og for at vinde hendes Bifald, udmalede det Palads, de skulde bo i, og alle de Herligheder der ventede dem. I en hel Uge havde de saa, hun og Pigebørnene, maattet lade som havde de frygtelig travlt med at gøre Tøjet i Stand til Rejsen.

Nu sad han der og holdt Sjov med lille Bror og den tiaarige Maja.

Bror var henrykt over, at Faderen, som han mest kendte som en vred Bulderbasse, der kom farende gennem Stuerne — og som talte saa skrækkeligt højt og stærkt, saa lille Bror rystende maatte krybe helt ind under Bordtæppet — nu var som en naadig smilende Trolldmand, ja

næsten som den Julenisse, lille Bror endnu aldrig havde naaet at se.

Maja sad og smilte med den tiaariges indviede og forstaaende Smil.

Ja, saadan kan han ogsaa være, sagde det.

Saa vendte han sig smilende til Lisa og sagde drilende.

— Naa, Frøken Kunstnerinde, hvordan gaar det med Talentet?

Lisa, som hastigt havde set op, gav sig til vedholdende at stirre ned i sin Tallerken.

— Naa — Frøkenen er kalmukken, lo han. — Ja, ja, Du har altid været »et Trolde«, som den store Bjørnson siger.

— Naa, og Du har da kun Grund til at være glad, faldt Fru Vendel hastigt ind.

Nu kunde hun jo faa det med Tegnetimerne afgjort med det samme, siden han var i saa godt Humør.

— Far har givet Lov til, at Du faar Timer hos Bjarni. — Hun nikkede venligt smilende til Lisa, — men der laa ogsaa en stærk Opfordring deri, der sagde saa meget som værsgod at være glad og taknemlig og vis ham det.

Lisa saa' op paa Faderen med et hurtigt forskende Blik.

Han sad med en Mine, som gav han egentlig altfor meget, men hvad! nu kunde for en Gangs Skyld Naade gaa for Ret.

Lisa lo blot paa sin alvidende Maade, — saadan et køligt Smil, som hun syntes kunde være nok som Tak for det, han gav.

Senere paa Aftenen kom Bjarni.

Han havde jo ganske vist besluttet ikke saa ofte at gaa derhen. Og han repeterede denne sin Beslutning paa

Vejen, — men han huskede den jo altid først, naar han var kommen af Sted, og saa' — — ja saa vilde det da være fjollet at vende om.

Desuden var der saa hyggeligt hos Sysselmandens. De kunde fortælle saa meget om den store fremmede By, som han en Gang maatte ned til og gaa paa den Skole, hvor man lærte at male. Ja, naar han nu havde lagt Penge nok op og saa —

Gamle Jonson, Bogholderen, havde han mer end nok af om Dagen, hvor han sad lige overfor ham ved Pulten og uafbrudt hørte ham knase Kandis med sine gule Tandstumper.

Og Købmandens, — ja de var jo rare nok. Men han vidste, at alle der paa Pladsen havde bestemt ham som Ægteskabskandidat for Købmandens Datter, den højbarmede og i al Fald efter hans Smag, altfor handledygtige Gudrun. Og den Viden havde afkølet ham en Del for det Hjem.

Der var desuden ingen Mandfolk hjemme om Vinteren, da Købmanden hvert Efteraar rejste med sin unge Søn til København.

Og sidde og snakke med ene Kvinder. Nej Tak.

Hos Sysselmandens var de unge Piger saa unge. Ja, Anna vidste han knapt hvordan saa' ud. Men der var over hende noget som holdt én tre Skridt fra Livet. Og Lisa, — ja saa standsede hans Argumenter for — og de imod begyndte. Men det opgav han snart, for det var saa vanskeligt og indviklet.

Straks, da han traadte ind, blev han slaaet af den varme Hygge, der laa over Stuen.

Lampen lyste med en ubrødelig Ro over det grønne Tæppe, de syende Damer og Sysselmanden, rygende paa sin evige Pibe, sad lænet tilbage i Sofahjørnet

og skinnede af mageligt Velvære — der maaske var lige ved at gaa over til Kedsomhed.

Da han saa' Bjarni, lyste det op i hans noget slappe Træk. Han rakte Haanden glad ud.

— Kom dog nærmere, Mand! — De kommer jo som sendt fra Himlen, — den er mig maaske mere naadig, end jeg troede.

Han gjorde Plads ved Siden af sig. Men Bjarni satte sig paa en Stol ved Bordet, tilfældigvis ved Siden af Lisa.

— Her sidder jeg, sagde Sysselmanden leende, ligesom Stortyrken omgiven af Houris — og er lige ved at dø af Kedsomhed.

Nej, Tyrk, vedblev han, det bliver jeg sgu' aldrig, det er for meget Fruentimmervrøvl.

— Men, tilføjede han indtrængende og pludselig alvorlig, jeg tror paa Skæbnen — man kan ikke kæmpe mod sin Skæbne.

— Aa, hvad, indskød Bjarni muntert, man siger ogsaa: Enhver er sin egen Lykkes Smed. — Hans Blik kom uvilkaarlig til at strejfe Lisa.

— Man er Fanden er man, vrissede Vendel og saa' gnaven ud.

— Ja, nikkede Fru Vendel venligt til Bjarni, den sidste Trossætning har heldigvis mange Tilhængere.

— Naa ja, afværgede Vendel al videre Udvikling af dette Emne, lad os saa faa os en Skak, og saa henter Anna os en rigtig stor Toddy.

Der stod en frisk og kølig Duft ud af Bjarnis Tøj, — det var i denne varme Stue, syntes Lisa, som en varm Sommerdag at træffe paa et Kildespring i Fjældet.

En Gang kom Bjarnis Ben til at røre ved Lisas under Bordet, — en sød og fremmed Følelse gennemstrømmede hende. Hun saa' hastigt op og mødte hans brændende og

forundrede Blik. Et Øjeblik saa' de paa hinanden, underlig glade og forvirrede, men saa maatte hun sænke sine mørke Vipper — som hun plejede, naar hun vilde skjule sit Inderste.

Det var ham ikke muligt at tage Benet til sig, ejheller tænkte han derpaa, og hende bankede og suste Blodet gennem hele Kroppen, helt ud i Fingerspidserne.

— Er De gal Mand, lød pludselig Vendels forundrede Stemme som en brutal Bombe i deres søde og fuldkomne Forglemmelse af Omverdenen. — Det kan De sgu' ikke gøre, saa er De Mat.

Bjarni fo'r sammen, og med en Kraftanstrengelse tog han Benet til sig. Han var helt rød i Hovedet, og stirrede forvirret paa Brikkerne, for at udfinde hvori hans Fadæse bestod.

— Aa, jeg tænkte, jeg syntes, stammede han. — Jeg tænkte paa noget helt andet, sagde han saa rask, som for at faa en Ende derpaa.

— Ja, det gaar sgu' ikke, hoverede Sysselmanen, han var glad over, at han en Gang var den overlegne. Han kunde hele Aftenen ikke glemme sit Held.

— At tænke sig at en dreven Skakspiller som De kan begaa en saadan Brøler. —

— Hør, ved De hvad jeg har udtænkt, udbrød pludselig Vendel, — de havde siddet og smaasnakket om ligegyldige Ting, hendøsende i Varmen og Hyggen. Fruen og Døtrene saa øjeblikkelig spændt op; nu kom det vel — Planen — deres Skræk og Rædsel — hvad mon det nu var? — De tre Par Øjne var hæftet paa ham ængstelige og nysgerrige.

— Ja, fortsatte han efter en lille Kunstpause, De husker jo nok, hvad vi talte om i Efteraaret? De ved nok Lambøre — hjalp han utaalmodigt til.

Bjarni nikkede med et afventende Blik.

— Ja, De mente jo den Gang, at det egnede sig godt til Fisketørringsplads, og Plads til Huse er der jo ogsaa.

Bjarni saa' stadig spørgende paa ham.

— Jeg synes nu, og dette er min Plan, han saa' hen til sin Kone og Døtre med en vigtig Mine, — han nød at være det interessante Midtpunkt.

Han puffede Bjarni let i Siden.

— Hvad om De begyndte en Forretning der, for egen Regning? — Han kiggede fiffigt, spekulativt sidelænds paa den unge Mand.

— Hvorfor lade en anden komme en skønne Dag og snubbe den Idé. — Naar jeg nu støttede Dem, — frittede han, men skyndte sig saa at tilføje:

— Naturligvis mod visse Procenter.

Fru Vendel tog ved disse Ord i en Fart Øjnene til sig. Det var saa pinligt, naar Vendel lod skinne igennem, at han vilde have Fordel af et eller andet. Hun nærede en overdreven Angst for den Slags Indtægter.

Bjarni sad foroverbøjet og tegnede med Fingeren paa Tæppets Mønster. Omsider sagde han og talte ganske langsomt:

— Jeg er jo som Sysselmanen ved, bunden ved Kontrakt til Handelen her, og Thorsteinsson har altid behandlet mig pænt, — han saa' op paa Vendel med en Antydning af Mishag i sine store brune Øjne.

— Aa, hvad saa? De skylder ham da ikke noget, lo Vendel uforstaaende.

— Man er da sig selv nærmest. — Han trommede utaalmodigt med Fingrene paa Bordet.

— Ja, tænk nu kun over det.

Bjarni rejste Hovedet, og sagde, som var det et afgørende Moment:

— Og jeg har jo ingen Kapital — eller næsten ingen. Sysselmanen sad og gned sine Haandflader efter-tænksomt mod hinanden.

— Ja, det kan vi tale om en anden Gang. Min Plan er, at De lægger Navn og Arbejde til — saa skaffer jeg nok den fornødne Kapital. — Det skal vi nok komme over, han nikkede overdaadigt.

Da Bjarni gik hjem over den knirkende Sne i den kolde Vinternat, susede og brusede det i hans Hoved. Det var kommet saa overraskende og pludseligt. Helt nyt var det jo ikke, — Sysselmanen havde før spørgende antydet, at det sgu' var for galt, at saadan en rask ung Mand lod sig bruge i den Tjeneste, som førte til absolut intet. De havde talt om det lille Lambøre, som laa der saa bekvemt og egentlig temmelig unyttet hen.

— Ja, der kunde tiltrænges en Konkurrent der paa Pladsen. Det havde ofte ærgret ham, at han skulde være med til at udsuge de stakkels Bønder. Det var en fabelagtig lille Pris, de fik for deres gode Produkter, — og fik saa i Bytte daarlige Udskudsvarer til ublu høje Priser.

Men saa havde han ogsaa i det sidste halve Aar til-ladt sig adskilligt, som Principalen sikkert ikke vilde synes om, han ventede sig ogsaa et ikke helt behageligt Opgør til Foraaret, naar Bøgerne skulde gøres op. Der var flere, han havde givet langt større Kredit, end han maatte, men man kunde da ikke lade dem staa der og ingenting have af Mel og Gryn og andet. Og de betalte jo altid, naar de kunde. Handelen led saamænd ingen Nød.

Bjarni var standset og stod og saa' op mod Stjerner-nes urolige Flimren, medens Planerne opførte en Hekse-dans og det hvirvlede med for og imod i hans Hoved.

Men saa blev han fangen af Stjernehimlens Prag, —

sansede kun den mørke dybe og ubarmhjertige Himmel, — dens Skønhed og dens Kulde.

Han blev saa stille og ensom, og det slog ham, at han ikke siden han var Barn havde set Himmels umaadelige Rum.

Tanker og Følelser, som i mange Aar havde sovet, kom og gjorde sig gældende.

Hvor havde han været, alle disse mange Aar, siden hans Moder døde, og hans Fader sendte ham i Handelslære, her og der, saa hos en Slags Mennesker, saa hos en anden. Altid fremmed, altid ensom. Kolde og ensomme Aar.

Men i Sysselmandens Hus havde han fundet Hygge, noget hjemligt og godt. Vendel var jo sær paa mange Maader, og til Tider ubegribelig, men — Bjarni kunde ikke forstaa det — der var alligevel saa meget hvorpaa han kunde mærke, at Vendel holdt af ham, var ham hengiven. Og Fru Vendel var forbavsende, — han havde aldrig truffet en saadan Dame — og der var saa mange Tidsskrifter, og det var det som fra først af tiltrak ham. Senere var det blevet ham en Vane at komme der. I Grunden det eneste Sted, hvor han havde en Følelse af hjemlig Hygge.

Ud af disse Tankers og Følelsers forvirrede Taager, stod pludselig en Tanke klar og skarp ud fra de andre. Og han udtalte den ganske højt i den klingre Frostluft.

— Jeg vil have et Hjem.

Det gav et Sæt i ham. Ja, det var netop det, han vilde — han vilde have et Hjem, et Sted hvor han var hjemme. Og nu skulde han arbejde derfor. Paa egen Haand.

Sysselmanden hjælper mig, trøstede han sig med, da han nu rask gik hjemefter med Sneen muntert knirkende under sine Støvler.

— Men ikke for ingenting, lo han, selvfølgelig, — han er da ikke helt gal. — Endskønt, Bjarni nærede ikke stor Tiltro til hans Planer, efter dem at dømme, som Vendel havde indviet ham i de andre Vintre.

Men denne Gang var der virkelig nogen Mening deri.

— I al Fald naar jeg faar fat i dem.

IV.

Saa sad da Lise en Dag og forsøgte at tegne efter de Klodser og andre Genstande, som Bjarni havde stillet op paa Bordet for hende.

Det var en, paa én Gang sød og ængstende Følelse, at sidde der og være ham saa nær.

Hans hele Skikkelse, hans Styrke og Lethed, alt virkede mandfolkeagtigt betagende paa den lille spinkle Pige, med de følsomme Nerver og det varme Blod.

Der blev kun talt det allernødvendigste. Der var som et uoverstigeligt Bjerg af Skyhed imellem dem. De ganske unge og uskyldiges, sarte Nærmen sig hinanden.

Lisa syntes, at Bjarnis Øjne, siden den Aften i Hjemmet, havde faaet et saa underligt brændende Udtryk.

Hun turde da ikke for alt i Verden møde det. Og hændte det, saa var det som satte der sig en Klump i Halsen, saa hun ikke kunde svare paa det simpleste Spørgsmaal. Og hun blev saa forvirret og fjollet.

Og bagefter sad hun bare og ærgrede sig.

Inde i det andet Kontor, hvortil Døren stod aaben, sad gamle Jonson, Bogholderen, og var ved at sprække af Nysgerrighed.

Nej, nu kunde han ikke bare sig længer. Han maatte

ind og se, hvad der foregik. Hvad havde han nu for, den Bjarni.

Han kom ind, paa sin luskende Maade, altid med den venstre Skulder først, for ligesom ikke at fylde for meget. Det havde hans Livs lange Slavetilværelse lært ham.

— Nej, se dog, skal Pigernes Dronning til at lære at tegne? Denne Titel havde han for mange Aar siden beæret Lisa med — den Gang morede det hende, nu ærgrede det hende nærmest, fordi de andre drillede hende med at kalde ham hendes gamle Tilbeder. — Ja saa, ja saa!

Hans udstaaende, lidt blodunderløbne Øjne stod paa Spring udover Brillerne — han stangede skiftevis Lisa og Bjarni med dem.

Bjarni gik straks, som for at afskære al Videregaaen i denne Sag, demonstrativt ind og satte sig højt skramlende ved Pulten.

Jonsons spydige Blik blev ved denne Manøvre fra Bjarnis Side usikkert og vaklende.

Den vigtige Dreng! Naa ja, han skulde nu nok passe paa alligevel. Saa kunde Thorsteinsson jo se, hvem han havde mest Nytte af.

Bjarni havde, lod det jo til, nok Tid tilovers.

Og saadan noget Hemmelighedskræmmeri! — man skulde nok holdes udenfor.

Jonson stod og kogte af Ærgrelse.

— Naa ja, saa det har Du Tid til i denne travle Juletid, sagde han saa højt, at Bjarni ikke kunde undgaa at høre det. Og han tilføjede, idet han skævede ind efter Bjarni.

— Du er jo snart en voksen Dame, kan Du saa nok ha' Tid at sidde heroppe?

Lisa, som godt forstod, at hans Ord gemte en eller anden Ondskabsfuldhed mod Bjarni, svarede ikke, men sendte ham kun et haanligt knusende Blik, som først

maalte ham iskoldt og derpaa langsomt gled bort, idet hun sænkede Øjenlaagene og drejede Hovedet med stor Værdighed.

Denne stille, men aabenbare Haan fra hans beundrede »Pigernes Dronning«, gjorde det ganske af med hans kunstige Storhed, — forvirret og slukøret maatte han opgive Stillingen og traske ind paa sin Plads — endnu mere sidelænds end før.

Da Bjarni lidt efter igen kom ind, sendte han hende et lille rask og hoverende Blik. Hun smilte igen, men blev i det samme rød og forlegen.

Men saa var det, som var Isen for Alvor brudt, og de snakkede Resten af Tiden frit og let sammen. Ja, de blev endog saa fortrolige, at han drillende hviskede til hende:

— Han tabte nok Slaget, Din gamle Tilbeder.

Hun brast i Latter, men tog sig hurtigt i det, og saa ængsteligt ind efter Jonson.

Ja, ganske rigtig, der var hans Ugleøjne igen som et Par Horn ud over Brillerne.

V.

Ude foran Bislaget der førte ned til Kælderlejligheden, hvor Købmandens Familie boede, stod Gamle Mangi, et Fattiglem, som Købmanden for en aarlig Sum havde paa-taget sig at skaffe Livets Ophold Resten af hans Dage. Han sov over Kostalden paa et Loft, der for Pladsens Børn stod som et Slags Fængsel, idet der sagdes, at der ingen Vinduer fandtes. En Gang havde en af de modigste vovet sig op af den Hønsestige, som førte derop, og havde, som han sagde, kun set bare sort. Han var da heller ikke kommet længer end paa Stigen, saa havde han skyndt sig ned igen.

Om Sommeren var han gerne hele Dagen oppe i Dalen at passe Faarene, sammen med Smaledrengen og den trofaste og tottede Hund »Movrød«.

Vinteren tilbragte han mest i Købmandens rummelige Køkken, anbragt saa tæt som muligt opad Komfuret.

Han kunde baade valke Sokker og Skind til Sko.

Han spiste sin Grød af en Tinpotte, til stor Henrykkelse for Pladsens yngste Ungdom.

De grinte ad ham og drillede ham med den.

Han hørte roligt derpaa og spiste filosofisk videre. Kun mumlede han som for at berolige sig selv.

— Men Grøden er god.

Nu stod han som sagt udenfor Bislaget og vejrede op mod Sysselmandens Køkkenvindue og Entredør.

Jøv, jøv, det var jo nok det, han havde hørt, at han Haldor Smale havde sagt, at nu var det snart Jul.

Den Lugt, den kendte han, den var ikke til at tage fejl af.

Nu bagte de hos Sysselmandens.

Nu havde han næsten alle Tegnene. Megen Sne, Lugt af Kagebagning, hans Snus, sluppen op, og i Gaar vadskede de.

Saa manglede det bare, at der skulde koges Hangikød hos Købmandens. Og det kom nok i Morgen.

Det fejlede aldrig, at naar de bagte hos Sysselmandens, saa en Dag efter, eller saa, kogte de Hangikød dernede i hans Tilværelses Himmel, det store varme Køkken.

Men nu var det ogsaa snart slemt at undvære Snusen.

Han betragtede eftertænksomt sin ene af Gigt misdannede Haand, om han dog ikke i det mørktfarvede Lag af ubestemmelige Ingredienser som den var dækket af skulde findes Gran af Snus. Han gned den prøvende mod Næsen.

Resultatet var vist kun magert, at dømme efter hans gnavne og skuffede Mine. Da han havde staaet lidt og tænkt efter, sjaskede han op mod Kostalden for at give Køerne.

— — — — —

Oppe i Sysselmandens Køkken stod Anna og sled med sine tynde Fingre i noget Dejg. Fru Vendel havde benyttet sig af at Lisa gik til Tegning, til at sætte Anna i Gang med Kagebagning.

Hun havde ikke godt af altid kun at beskæftige sig med Læsning og Drømmerier.

Hun maatte se at blive lidt praktisk.

I det store lyse Køkken, hvor Bina til daglig herskede med en vis flegmatisk Ro, raadede der i Øjeblikket Højspænding.

Bina havde umaadelig travlt, og løb frem og tilbage saa hurtigt hendes trivelige Skikkelse tillod det.

Hendes flade hjemmesyede Skindskos Klasken mod Gulvet, forhøjede Indtrykket af Travlhed.

Men paa hende hvilede ogsaa Ansaret for Bagnings heldige Forløb, og hun var sig sit Ansvar bevidst.

Hendes store runde Ansigt skinnede rødt af Embedsiver, og med sine bare tykke Arme trak hun den brændende varme Plade med de dampende sødt duftende Kager ud af Ovnen.

Denne Kageduft stod som en yndig forjættende Røgelse gennem hele Huset, og trængte ind selv i Sysselmanens »Hi«, som han kaldte sit Kontor.

— Naa, nu er det nok begyndt, brummede han ærgerligt, men kom i Virkeligheden i en Stemning af Velbehag derved.

Julen kom dog og afbrød Vinterens dræbende Ensformighed.

Bina maatte af og til et Løb hen og se til Anna.

— Det velsignede Barn knækker bestemt sine Fingre — hun rystede bekymret paa Hovedet.

Maja og lille Bror var ikke til at drive fra Køkkenet, saalænge Kagebagningen stod paa. Hvert Øjeblik var Bina ved at falde over dem. Hun svor ved alt, hvad der var helligt, at hun gav saamænd ikke de stakkels Børn en eneste Kage. Saa det kunde ikke være hendes Skyld, at de ikke havde Appetit al den Tid Bagningen stod paa. Fru Vendel hørte med et tvivlende Smil paa hendes Forsikringer. Især da lille Bror hele Tiden løb Bina i Hælene.

— Bor mer Kae, mer Kae, Bina.

Om Aftenen blev saa de Herligheder fremtryllede, som skulde pynte Juletræet.

Fru Vendel og Børnene sad da samlede om Bordet. Tæppet var taget af, og det flød med brogede og gyldne Papirer i et straalende Virvar.

Fru Vendel havde inddelt Arbejdet saaledes, at alle fik noget, og hver havde sit.

Kun Vendel vilde ikke være med. Det havde før moret ham, men de sidste Aar gad han ikke mere, han var bleven træt.

Fru Vendel sad og udtænkte smaa Lokkemidler for at faa ham med i Kresen.

Han skulde ikke have Lov at gaa der og være udenfor.

— Saa, aa se nu her, hvad skal jeg nu gøre? — heraf skulde have været fire Kræmmerhuse, og jeg kan kun faa tre. — Hun sagde det ikke til nogen bestemt, bare saadan ud i Stuen.

Det gav et Ryk i Vendel, han spidsede Øren.

Aa nej, han gad sgu' ikke, men kunde dog ikke lade være, da han gik forbi, at kaste et Blik derpaa.

Fru Vendel sad og famlede med Papiret.

Og næste Gang han gik forbi igen, kunde han ikke bare sig.

— Gud Fader bevares, hvordan er det, Du bærer Dig ad? Saadan og saadan skal Du.

— Nej, lad saa heller mig, — han satte sig, og var snart helt ivrig i Gang. Og blev ved Resten af Aftenen.

Anna gav Lisa et Skub i Siden, der sagde saa meget som; naa, saa fik Mor da sin Villie. — Ja vist saa, svarede Lisas Blik, — og hvor det morer ham.

VI.

Juleaftensdag var Travlheden paa sit Højeste. Forventningen laa som en Spænding i Luften over hele Pladsen.

Allerede fra Kl. elleve havde gamle Mangi været oppe ved Køkkendøren, for at spørge om det ikke snart var Jul. Nu var han der igen, saa maatte Bina virkelig have fat i Fruen.

— Han tror mig ikke, sagde Bina indigneret.

Han stod og hang i Køkkendøren. Hans blege Øjne spejdede efter Fruen, han gabede med sin tandløse Mund og mumlede ustandseligt, medens hans uformelige Hænder krammede den Las, der tjente hans hvidhaarede Hoved til Hue.

— Du er nok for tidlig paa det i Dag. — Fru Vendel smilede godmodigt til den gamle stædige Plageaand.

— Gaa nu ind i Køkkenet, saa skal Du faa en Kop Kaffe, — hun talte tydeligt og lige ind i Ansigtet paa ham, for at opnaa at han forstod hende.

— Jov, jov, — hans Ansigtstræk forsvandt i et Smil af lutter Rynker, — det Ord Kaffe forstod han.

Ved Syvtiden begyndte Folk at komme. De blev anbragt rundt, hvor der var Plads, undtagen i Dagligstuen hvor Juletræet stod.

De var alle i deres bedste Puds. Mændene noget trykkede af den uvante Følelse at være fine. Konerne mønstrende hinanden, og søgende at holde Styr paa deres Poder, der forventningsfulde og utaalmodige trippede om.

Saa gik da endelig Døren op, og Bina maatte udfolde al sin Energi, for at formaa dem til at gaa ind i den straalende Stue.

Den var fuld af Salmetoner, som Sysselmanden tryllede frem af det gamle slidte Klaver.

Der straaledede og bølgede Varme og Lys imod dem, der kom derude fra de smaa mørke Hytter, hvor Nøden allerede havde sat sig godt tilrette.

Men nu i denne Aften skulde Dagligdagen og alt, hvad dens var, glemmes.

Der var et Bord, hvor Bina udskænkede Kaffe og The. Og ét hvor Fruen i blank sort Silke hjertelig og munter og saa festlig, som kun hun forstod det, blandede store Glas varm Toddy. Den duftende Punch fik stor Afsætning, — der blev drukket Skaaler, og Fjender blev Venner. Den mørkøjede Sigga, som tjente hos Købmanden, maatte drikke et Glas med den flotte Benedikt, som var Forkarl samme Steds. Hun forsikrede leende, at det var altfor stærkt, men klinkede dog rødmande med ham. Sømarline, gamle Johannas eneste Barn, havde taget Stude ved dette Bord og havde ikke Fru Nathalie for hvert Glas, hun fik, spædt Drikken mer og mer op, saa var denne Ungmø forlængst hensunken i Morfeus Arme.

Der var en syngende brusende Fest i alle, en næsten løssluppen Barnlighed over selv de ærværdigste. Endog Bogholder Jonson havde strøget sin Underdanighed af sig, — han var ganske ude over det daglige, og fortalte, for hvem der vilde høre derpaa, om den franske Revolution og dens Følger.

Med fægtende Arme og Øjne, der syntes at flyve milevidt udover Brillerne, udmalede han de blodige Orgier. Af og til hørtes inde fra den anden Stue Bjarnis Stemme, — han raabte Numrene op for dem, der helligede sig Lotterispillets Luner og spændende Nydelse.

Lisa og Borga stod og stak Hovederne sammen. Borga, Jonsons eneste Barn, var Lisas jævnaldrende Veninde og Fortrolige.

De stod rigtig og tøseveninde-hviskede.

— Ja, og saa sa'e hun: »Vil Hr. Bjarnarsson ikke have en Kop Kaffe,« vrængede Borga.

Lisa tyssede lidt paa hende.

— Ja, hun skal nu ogsaa altid vise, at hun har været i København, og skabe sig fin. Men saa kan Du tro, — og hun slog den ene Haand fast i den anden.

Lisa saa spændt paa hende.

— Han svarede ikke et Muk — kun, nej Tak, saadan, — og hun rystede afvisende paa Hovedet.

— Aa, det var da Synd, sagde Lisa, men hendes glade hoverende Mine stod i skarp Modsætning til disse medlidende Ord.

Rundt i Stuerne gik i henrykt Idioti Smaledrengen Haldor. Der gik Rygter om, at han, trods han var nitten Aar, ikke var konfirmeret, hvorfor han havde erhvervet sig Tilnavnet Hedningen.

Betaget af Synet af en Sprællemænd, som en af de smaa Drenge havde faaet, tiggede han Lisa om én og fik den. Og nu var der ingen Grænser for hans Fryd over Vidunderet. Han gik og viste den frem til alle og lod den sprælle, saa man med Rette kunde frygte en Katastrofe.

Henne ved Kakkelovnen sad gamle Mangi midt i den med Længsel ventede æventyrlige Festlighed. Han var ikke at formaa til at flytte sig fra den herlige Kakkelovnsvarme,

— her havde han sat sig og her blev han siddende, taalmodig og henrykt, hele Aftenen, annammende de Gaver, den gode Gud, Fruen, eller hvem det ophøjede Væsen nu var, bragte ham.

Den venstre Haands krogede Fingre klamrede en Pakke Roel ind mod Brystet, som var han bange for, at den vilde flyve fra ham. Det var hans staaende Julegave, — dejligt Snus til lange Tider.

Folk begyndte at gaa. Først Konerne, med de ganske smaa, som havde henligget som herreløst Gods paa de forskellige Sofaer og Lænestole. Mændene, som daarligt kunde løsrive sig fra Punchen, var de sidste.

Vendel sad ved Bordet, det havde været en anstrengende Aften for ham. Nu sad han og talte vennesælt, let strejfende det elegisk melankolske.

— Ja, saa er det forbi for denne Gang, — han saa sløvt rundt paa dem.

— Og I skal have Tak allesammen, at I vilde komme.
— — — For ser I, — han saa skarpt op, men blev saa ligesom lidt rørt i Stemmen:

— I tror vist, jeg er saadan altid? — — Nej, jeg ved nok, jeg er ikke saadan til daglig, — han udstødte en lille kort Latter.

— Men, — og nu saa han vred op, jeg har det sgu' heller ikke rart, kan I tro.

— Ja, det ved I jo ikke, han rystede overbærende paa Hovedet, for I er jo født til Ensomheden.

— Det præger Jer, det lyser af Jer.

— Men jeg er ikke født til Kulde, Mørke og Ensomhed
— jeg taaler det ikke, — han slog sin knyttede Haand i Bordet.

— Men, forstaar I, han hævede Stemmen, hvad det

vil sige at skulle, uden Naade og Barmhjertighed, han havde rejst sig og stod nu bleg og stirrede hen for sig.

Mændene saa til hinanden — nogle lidt urolige, andre smilende skadefro, — han har nok en paa! fniste de til hinanden.

Jonson sad og stirrede sløvt hensunken ud i Stuen; det var som talt ud af hans Hjerte.

Bjarni, som havde set Fru Vendels ængstelige Mine, benyttede Pausen til at sige.

— Skal vi saa ikke alle være enige om at takke Syselmanden og Fruen for den gode og smukke Aften, de igen i Aar har skaffet os.

Han sagde disse almindelige Ord paa en saa hjertelig og enkel Maade, og hans gode Øjne hvilede alvorligt og bestemt i Vendels, saa denne maatte overgive sig.

Den begyndende uhyggelige Stemning opløstes i velmente og ivrige Skaal! Skaal! og Tak for i Aften! fra alle Munde.

Og lidt efter var Stuen næsten tom, — kun Vendel sad ene foran sit Glas og stirrede paa den lukkede Dør.

Fruen og Døtrene gik og bar de tømte store Fade ud.

VII.

Nu var det alt forbi. I de Stuer hvor Larm, Tummel og Fest havde raadet, var nu kun Stilhed.

Fru Nathalie gik rundt og puslede. Hun kunde ikke blive færdig, det var som ventede hun et Efterspil, en lille ganske privat Festtime for dem selv ganske alene.

Saadan havde det jo været i de første Aar heroppe, — naar de fremmede var gaaet, havde Vendel gerne sagt:

— Naa, Thalia, som han spøgende kaldte hende den Gang, nu er det vor Tur, — og saa havde de haft det saa hyggeligt og rart en Stund.

Men alt den Slags var det ligesom, han havde glemt.

Hver Juleaften satte hun dog de to Armstager hen paa Bordet, og Rom, Glas og varmt Vand.

Mon han dog ikke i Aar vilde. —

Men han gik bare hen og blandede sig en Toddy, og begyndte saa at gaa mod Døren, som savnede han intet.

— Godnat, Adam, raabte hun saa efter ham og Børnene raabte: Godnat Far og Tak for i Aften.

Han vendte sig forundret og sagde saa Godnat! Godnat allesammen og selv Tak! — ikke uvenligt eller koldt, men bare saa knusende udenfor og langt fra dem. Saa gik han og hørte ikke Fru Nathalie sige med skuffet Stemme:

— Jeg troede, Du vilde sidde herinde hos os lidt. —

Lisa og Anna sad oppe paa deres lille kolde Kammer. De sad tæt sammen paa en af Sengene, med deres lange Natkjoler svøbt tæt om sig for at holde den værste Kulde ude.

Lille Maja var øjeblikkelig hensunken udmattet af Aftenens Strabadser, hendes rolige Pusten akkompagnerede deres Samtale. Der var saa meget at drøfte. De kunde i al Fald ikke falde i Søvn endnu, saa megen Uro der sad i dem.

Anna sad og holdt om sine smalle Fødder, der altid var saa kolde.

— Nej, men dog! raabte Lisa pludselig og var nær dumpet, da hun sprang ned. Og ud løb hun, med smaa faste Smæld af sine bare Fødder paa det kolde Gulv.

Hun plejede hver Aften at gaa ind og dække Moderen til.

— Det kan Mor ikke selv, paastod hun.

Lidt efter kom hun tilbage rystende af Kulde.

— Naturligvis laa hun med ganske bar Ryg, — at tænke sig, at et voksent Menneske ikke kan dække sig ordentlig til.

Hun saa' indigneret paa Anna.

Anna sad og tænkte paa Faderens venlige men ganske uforstaaende Blik, da han vendte sig og sagde Godnat.

— Ingen dækker Far til, sagde hun langsomt og ligesom genert, mon han ligger og fryser? — og hun saa' spørgende og lidt brødefuldt paa Lisa.

Lisa saa' forundret op.

— Ja, at det dog ikke før var faldet dem ind, — men saa trak hun haanligt paa den ene Mundvig.

— Ja, han vilde vist blive henrykt, hvis vi kom an-

stigende! — Jeg ser ham tydelig sige: »Hvad i Alverden vil I? — saadan med et rigtig koldt Blik. Uf!

Ja, hvem ved, tænkte Anna.

Der var kommen en lille Følelse af Flovhed og Mangel paa Forstaaelse mellem dem.

Det var dog ærgeligt, tænkte Lisa, og nu var jeg lige netop saa glad og havde netop Lyst til at snakke, og saa —

Hun rejste sig og gik hen til Vinduet, hvorigennem saa's en Strimmel af den sortblaa Nattehimmel.

— Det var midt i Julenat, hver en Stjerne glimtet mat! nynnede hun. Nej, det passede da ikke nu, det var da langt fra. Saa funklende og glitrende Stjernerne stod der.

Ligesom store Taarer, der hvad Øjeblik, det skulde være, kunde falde ned paa den haarde, kolde Jord.

Store brændende Taarer — men som hun saa' paa dem, blev de hende saa levende, saa truende og uhyggeligt seende.

— Stjernerne ser alt. —

Det undslap hende mod hendes Vilje, og hun kiggede genert hen paa Anna, om hun havde hørt det.

Annas store drømmende Øjne var vendte lige mod hende, og hun svarede med et Blik og en Stemme, som svarede hun én ude i Rummet:

— Ja, det er Guds Øjne.

Lidt efter kom det tøvende og usikkert fra Lisa:

— Ser Stjernerne ogsaa Far?

— Ja, men han ser ikke dem. —

Saa blev der saa stille, som var der udtalt en Dom, en ubønhørlig.

Lisa sukkede, — ja, det var naturligvis, som Anna

sagde. Havde han maaske nogensinde, da de var smaa, taget dem ud og vist dem Stjernerne?

Lisa huskede, hvorledes de havde glemte det skrækkelige Mørke, fordi Moderen havde vist dem den uendelige og levende Himmel. Og de havde stirret derop, til de fik ganske ondt i Nakken.

— Nej, sukkede hun, Far har vist aldrig set Stjernerne.

Hun vidste ikke rigtig hvorfor, men det var saa Synd for ham, syntes hun.

Anna hørte hende sukke, og sagde mildnende:

— Han vil det jo selv, han har jo selv valgt.

Hun sagde det, syntes Lisa, som lukkede hun et Laag paa en Kiste fast og sikkert i.

— Men, fortsatte Anna i en belærende Tone, det er jo ikke helt hans egen Skyld. For den Gang, det har Mor fortalt mig, da Bedstefar forbød Far at blive Musiker og tvang ham til at studere Jura, — da glemte Far at se paa Stjernerne — og saa siden, og det kan jeg maaske nok forstaa, ja, saa kan han slet ikke.

Lisa stod og tyggede lidt paa det. Hvor kunde man glemme at se paa Stjernerne, det eneste rigtig Levende af den Slags, naar al andet laa saa dødt og sov under Sneen i den lange Vinter.

Men naturligvis, naar Anna sagde det — saa — og det lød jo næsten som en Præken, naar hun talte.

Men alligevel — og hun vendte sig med et Ryk mod Anna, og hendes Stemme og Blik var udfordrende.

— Hvor véd Du, at Stjernerne er Guds Øjne?

Anna saa forundret op.

— Det ved jeg heller ikke.

— Ved Du det ikke, kom det foragteligt og skuffet fra Lisa.

— Saa er der da ikke noget ved det.

Anna havde lagt Hovedet bagover og betragtede Stjernerne under de halvlukkede Øjenlaag, saa Straalerne forlængedes til lange fine Spyd, der traf hende i Øjnene.

Saa sagde hun ganske langsomt.

— Det er netop det bedste, ikke at vide, kun at ane, tro og drømme.

Lisa saa undrende paa hende, — hun vilde gerne være overlegen, men var en Del betagen af det uforstaaelige deri.

Hun saa' usikkert over paa Annas sværmeriske Ansigt.

Hvis Anna nu var forelsket i en eller anden, — mon det saa ogsaa var bedst ikke at vide —

Nej, det maatte da kun være skrækkeligt, og Lisa saa' for sig Bjarnis gode Øjne og raske Skikkelse.

Nej, det var bestemt noget Sludder.

— Nu dør jeg af Søvnighed, — med en lydelig Gaben sprang hun i Sengen og borede sig ned.

Mon Bjarni kommer i Morgen, var det sidste der steg frem i hendes trætte fortumlede Bevidsthed.

VIII.

En Dag i Julen fik Fru Vendel Besøg af Fru Jonson, som Vendels efter dansk Skik kaldte Bogholder Jonsons Kone. Ellers hed hun Helga Sigurdsdatter, eller mest kun Helga.

Hun var en høj, svær Kone med et godt aabent Ansigt, og noget frit og stort i Blikket. Hun kunde være temmelig bestemt og rask paa det. Men god og hjælpsom mod alle som virkelig trængte til Hjælp.

Hun var Stedets højt skattede Læge, som alle tyede til, da den rigtige Læge boede et Par Døgnsrejser borte. I alle mindre Tilfælde blev hun hentet, og ydede baade Hjælp og Medicin ganske gratis.

Hendes Apothek bestod mest af Opodeldok, Blyvand, Surdejg og amerikansk Olie, samt det allerbedste: hendes selvopfundne Plastre, som fremstilledes af smeltet Hestemarv og en Slags fin Ukrudt, der villigt overgroede de smaa Kaalhaver.

At hun ikke var noget Eksempel paa Properhed, afskrækkede ikke Folk. Naar hun kom med sin lille Blikkasserolle med den undergørende Salve i og lod den koge op paa Komfuret, saa Marven i den spruttede og udbredte en mystisk sammensat fedtet Lugt, tog de sig

ikke videre nær, om det Stykke Tøj, hvori hun puttede den, ikke var just skinnende rent.

De lykkelige Væsener kendte intet til Bakterier eller slige Uhyrer.

Saaledes havde hun en Gang, i Mangel af bedre, beslutsomt taget et gammelt Lommetørklæde af umiskendelig mørkladen Farve, som hun havde bundet om sit ene tykke Ben som Strømpebaand og havde heri heldt den varme Salve og anbragt det paa det buldne Sted.

Men i Dag var hun fin, med sit stortærnede hjemmewævede Forklæde, sit ærlige Ansigt blankt vadsket og sit store, stærkt purrede Haar saa glat kæmmet som gørligt.

Hun havde taget et stort strikket Arbejde med og bredte det nu ud over Bordet med Omhu og Andagt.

— Her skal De bare se, hun saa' op paa Fru Vendel, om hun nu ogsaa var rigtig med.

— Dette har min gamle Mor sendt mig.

Fru Vendel bøjede sig over det, og saa' beundrende paa det. Hun var saa glad over, at hun kom her og vilde dele sin Lykke med hende.

— Ja, hvor er det smukt og tænk, saa dygtig et gammelt Menneske hun maa være. Hun følte med Varsomhed paa det bløde Tørklæde.

Helga saa' helt stolt og glad ud.

— Aa Lisa, raabte Fru Vendel ind i den anden Stue, hvor Lisa sad og sludrede med Borga, lad os nu faa en rigtig Kop Julekaffe. — Hun vendte sig til Helga:

— Nu skal De se, hvad jeg har faaet, — og hun hentede en Konvolut og tog et Papir, hvorpaa var syet en sølvhvid Haarlok.

Hun lagde den foran Helga, og hendes Stemme lød saa uklar, da hun sagde:

— Det er Mors Haar. Da jeg rejste, var der næsten ikke et hvidt Haar imellem.

Helga strøg forsigtig ned over Lokken.

— De velsignede gamle Mennesker, — hun trykkede Fru Vendels Haand.

— Ja, vi har dem da endnu, skønt de er saa langt borte, smilede Fru Vendel med Taarer i Øjnene.

— Selv om man bliver nok saa gammel, sagde Helga, og gav Taarerne frit Løb, saa er man dog altid sin Moders Barn.

Naa da, tænkte Lisa, da hun kom og satte Kaffen paa Bordet, og kunde ikke lade være at smile lidt, — sidder de nu igen og tuder. Det er en rar Fornøjelse, — altid tuder de, naar de er sammen.

— Ja, vi sidder saamænd og bliver helt rørte, lo Fru Vendel lidt fløv. Det skal Du ikke bryde Dig om, — men se her, dette smukke Tørklæde har Helgas Mor lavet.

Lisa skyndte sig at beundre det. Hun følte nu altid en vis Rædsel ved saadanne store Arbejder. — Tænk alle de Timer det havde taget at lave det, Timer, som kunde være brugt til noget meget, meget morsommere. Kom der mon en Dag, hvor man vilde forlange saadan noget dræbende af hende? Hun gøs ved Tanken.

Nu hørtes Sysselmanens Skridt gennem den anden Stue.

Fru Vendel skyndte sig at gemme Haarlokken. Hun vidste, at han ikke yndede disse Familiescener og Familietilbedelser, som han udtrykte sig.

Helga gemte ogsaa Tørklædet under sit Forklæde, — saadan noget forstod Vendel sig ikke paa.

Han kom smaanynnende og med let Gang, — man kunde nok høre, han var særlig oppe, det var ikke hans sædvanlige tunge Trin.

Det er nok ikke værd, han ser, jeg har grædt, tænkte Fru Vendel og bøjede sig ivrig og skar mer Kage for.

Saa var det vist snart forbi med hans gode Humør. Mon det nu var Idéen, der optog ham? Han kom jo fra Bjarni, saa —

Denne Gang dog ikke Klondyke eller lignende, det borgede Bjarni for.

Naar han var med, kunde det da ikke være helt galt. Hun kom til at le ved at tænke paa, hvor angst de den Gang havde været.

Han havde sat sig og trommede med Fingrene paa Dugen.

— Du var nok ovre hos Bjarni? spurgte Fru Nathalie, og saa' opmuntrende paa ham, — han sad jo der og var saa bristefærdig af Meddelelsestrang.

— Ja, ja! jeg var hos ham, — han saa' glad op, — han er et prægtigt Menneske, — han vendte sig mod Helga henover Bordet.

— Et storartet Menneske; — og da hun ikke svarede:

— Ved De, hvad jeg kalder ham? — han saa' paa hende, som var han ifærd med at røbe en Hemmelighed.

— En usleben Diamant, brast det ud af ham, — og da hun stadig tav og saa' spørgende paa ham.

— Det er, hvad han er. —

— Ja, Sysselmanden mener vel, at han ikke er saadan fin i Væsenet?

— I Væsenet! Pyt! Hvad tror De, jeg bryder mig om det? Saadan noget Skidt.

— Ja, men, faldt Fru Nathalie ind, han er da rigtig pæn i sin Optræden.

— Det spiller ingen Rolle, affejede Vendel.

— Nej, men han er en Ædelsten, en straalende, taget

lige ud af Jordens Indre, uden Slibning eller andre Fiksfakserier.

— Forstaar De? han saa' indtrængende paa hende. En, man kan grave efter i mange Aar uden Resultat. —

— En usleben Diamant, det er, hvad han er. Har De nogensinde rigtig set hans Øjne? Fortæller man ham noget om andre Lande og Ting, saa spærrer han sine Sol-øjne op, han viste med rundede Fingre i Luften.

— Ja, Bjarni er en udmærket ung Mand, maatte Helga indrømme. Ganske vist var han en levende Trussel mod hendes Mand. Deres hele Eksistens var ikke saa lidt truet af denne unge dygtige Energi.

— Ja, og han ved, hvorledes det hele skulde gribes an, vi talte netop om det i Dag.

Ser De, saadan som det nu gaar, er det hele Skidt.

Her skulde komme driftige danske Landmænd op, her var store Penge at tjene. Nathalie skulde bare have haft lidt Begreb om Landbrug, saa skulde jeg nok have tjent en Formue.

Fru Vendel smilte til Helga, — hun kendte den Historie.

— Ja, det havde jo været bedre end at spille Komedie, lo hun afværgende.

— Aa, Sysselmanen har ikke noget at klage over paa Deres Kone, sagde Helga, og jeg synes forresten ikke vi Islændere tjener for meget ved vort Landbrug.

— Ja, der ser man det! raabte Vendel og rystede opgivende paa Hovedet.

Saadan siger I Islændere, og vi Danske er ikke et Haar bedre. Nogle rigtige Hjemmeføddinger er vi.

— Det er Du da ikke, udbrød Fru Vendel, det er da uretfærdigt at sige.

— Aa, hvad, han trak paa Skuldrene, en sølle Embedsmand uden praktisk Uddannelse og uden — Kapital.

— Nej, han gik hen mod Vinduet og slog afværgende ud med Haanden, det er det bare Skidt.

Men saadan er det jo altid med, hvad vi Danske finder paa, — nej, jeg skulde bare være uddannet Landmand og have en lille Kapital, saa ved jeg nok, hvad jeg gjorde.

— Ja, men det er da ikke saa godt heroppe, hvor Solen kun skinner saa kort en Tid af Aaret, indvendte Helga.

— Aa, det er ikke det, men I sover det halve af Aaret væk, og det andet halve gaar kun for halv Kraft. I ved ikke, hvad det er at arbejde, sluttede han.

— Nej, men der er jo heller ingen saa hurtig som Syssemanden, lo Helga godmodigt.

— Aa, ja, her er jo saa mange fattige Stakler, Fru Nathalie saa' uhyre medlidende og lige saa upraktisk hjælpeløs ud.

— Hvorledes skal man dog hjælpe dem, hun saa' spørgende fra Helga til Vendel.

— Aa, de luddovne Asner, vrissede Vendel. Naar hans Kone først begyndte, saa gik det altid udover hans Pung. I al Fald var der aldrig noget at tjene derved. —

Da Helga var gaaet, blev Syssemanden gaaende op og ned smaasnakkende med sig selv, — af og til vendte han sig mod sin Kone med et eller andet Spørgsmaal, men afventede aldrig Svaret.

Ja, her var endelig en Chance for ham, Bjarni skulde give sine Evner og Navn, og saa vilde han hjælpe med Kapital, og han havde dog Gudskelov sammensparet noget, trods Nathalies vanvittige Opfindsomhed til at faa Has paa hans Penge.

Eget Skib skulde de have, saa de selv kunde sejle Fisken til Syden og tage den glubende Avance.

Og det vilde give Renter og Procenter.

Aa ja, nu kunde han maaske øjne sin Elendigheds Ende. Blæse være med Embedet. Komme hjem som en rig, uafhængig Mand.

— Du skulde faa Kjoler af Silke, som da Du var ung, — han vendte sig til hende og saa' hoverende paa hende.

Hun skyndte sig at nikke smilende til ham, men da han igen vendte sig, blev hendes Udtryk saa ængstelig bekymret.

Var han nu igen paa de vildsomme Stier.

Det lød saa ængstende.

IX.

Lisa laa en Aften og kunde ikke sove. Hun laa og drejede Hovedet og vendte Pudene, — den blev saa hurtig varm.

Der var saa mange Tanker og Spekulationer, som rumsterede rundt i hendes Hoved.

Hvad mon det var med Far og Bjarni? Det Kompagniskab var ikke rigtig rart at tænke paa.

Far var jo rigtig nok, saadan med Ærlighed, men saa grænseløs fantastisk.

Og det havde hun forstaaet, ved at lytte anspændt efter Faderens forblommede Tale, at Bjarni skulde trække Læsset.

Far gav nok Pengene, men pyt, hvad var Penge mod Bjarnis Arbejde.

Midt i disse Bekymrings Mørke, syntes hun, at hun hørte enkelte Toner, der trængte op til hende, ligesom en lille blid Stjerne pludselig kan bane sig Vej gennem en Rift i tunge mørke Skyer.

Hun satte sig op i Sengen og lyttede.

Var det virkelig — ja det var ikke til at tage fejl af, det var rigtignok længe siden, Faderen saaledes havde spillet ene om Natten.

Annas rolige Pusten og Majas mere pibende, — jo, de var der begge to.

Hun vilde vove det, — og pludselig stak hun det ene Ben ud paa Gulvet, men trak det hastigt ind igen. Gulvet var saa koldt som Is, i sin nervøse Ophidselse blev hun helt bange.

Men lidt efter listede hun ud og ned ad den mørke Trappe.

Nu hørtes Musikken tydeligt — hun sneg sig gennem den første Stue, — nu gjaldt det om at faa Døren aabnet uden Støj.

Og saa sad hun derinde i den kolde Stue, hvor Ilden forlængst var gaaet ud, sammenkrøben oppe i den store Lænestol med Benene helt oppe under sig.

Og der sad han — — —

Hun havde ham fra Siden, — hans store Skikkelse i den falmede Frakke krummede og strakte sig, medens Hænderne greb i Tangenterne, som vilde han vriste Liv ud af Instrumentet.

Lisa syntes, han kæmpede. Ja, det var en Kamp — med noget usynligt og frygteligt.

Sveden randt i Strømme over Panden og Næsen.

Det stærkt graanende Haar stod i Totter ud fra Hovedet og bevægedes i Kast, Øjnene stirrede extatisk op over Klaveret, som saa' han det hele deroppe paa den fugtige Væg, hvor Natterimen allerede havde spundet sit glimrende Væv.

Tonerne vældede frem, klagende, jamrende som Høststormen mellem Fjældene.

De kom som Bølgerne tungt rullende mod Strandens Klipper, hvor de brast og rislede perlende ned.

De hylede op, steg og brast og sank ned til en blød dulmende Hulken.

En Hulken langt inde fra, som den blide Klage fra en Elv, der lever sit fangne Liv dybt nede i en Kløft.

Lisas Hænder løsnede deres krampagtige Greb i Lænestolens Armlæn.

Aa, det var da godt, nu var der ligesom lidt Haab, ikke bare skærende Fortvivlelse.

Og nu — ja nu var det den dejlige lyse Sommernat.

Ja — der var de vilde Søfugles Aftensang, som hun kendte den og havde hørt den derude fra Fuglebjerget over den blanke Sø, naar Solen var ved at gaa ned.

Aa, det var næsten for smukt. Lisa fik Taarer i sine opspilede aftensorte Øjne.

Hun sukkede befriet, — naa Gudskelov, han fik da Bugt med Uhyret. —

Vendel havde lagt Hovedet bagover, hans store Øjne havde et drømmende dybtblaat lykkeligt Skær.

Lisa vidste ikke, hvor længe hun havde siddet der, da hun for op ved at Stolen blev skudt tilbage med en haard skrabende Lyd.

Han havde rejst sig, tog Lampen og gik nu imod hende uden at se hende.

Der var et forunderligt Skær af Fjernhed og Fred over hans ellers saa hjemløse Træk.

Saa med et opdagede han Lisas blege lille Ansigt helt omgivet af det mørke bølgende Haar, og Øjnene begejstret opspilede.

Som en lille Eventyrfigur sad hun der.

Han for sammen, og hans Ansigt fortrak sig i Vrede, men da han rigtig saa Udtrykket i de straalende Øjne, sagde han, og Lisa havde aldrig hørt hans Stemme saa mild.

— Sidder Du der og fryser, Tøs? Han klappede hende lidt over Haaret, men saa var det, som skyndte han sig at

lukke sig ind i sig selv igen. Og saa var hans Stemme den daglige, da han sagde:

— Ja, se nu at komme op igen i Seng med Dig.

Lisa skyndte sig op af Stolen og løb ud.

Ja, han havde Ret, — hun havde allerede faaet altfor meget af ham.

Aa, hun skulde aldrig glemme, hvor dejligt det havde været.

Og hun gjorde ham i sit Hjerte Afbigt for de mange Gange, hun havde været vred paa ham.

Ja, saadan var han altsaa, og ikke bare en brummende ubehagelig, gnaven Fyr, som man aldrig vidste, hvor man havde.

Aa jo, hun kunde nu nok forstaa, at Mor en Gang havde forelsket sig i ham, for han var jo en Troldmand.

Altsaa naar man, som hun nu i Aften, fik set ham som han var.

X.

Næste Dag sad Fruen og Børnene med deres Arbejder.

Der var saa tyst i Stuen, kun af og til klirrede en Saks eller Fru Nathalies Strikkepinde. Hver var fordybet i sig og sit.

Kun Lisa flyttede uroligt paa sig og lagde hvert Øjeblik Arbejdet i Skødet og saa op, som vilde hun sige noget.

Fru Vendel havde længe holdt Øje med hende og mødte nu pludselig hendes Blik:

Det gav et Sæt i Lisa, — hun blev en Kende rød og sagde tøvende:

— Mor, tror Du ikke, Far er ked af altid at gaa inde i det kolde Værelse?

Moderen saa forskrækket paa hende.

— Hvad mener Du, Barn? Det er da ikke min Skyld.

Anna kastede et skarpt misbilligende Blik paa Lisa, og sagde kort og afgørende:

— Det vil han jo. —

— Jeg mener bare —, Lisa saa forvirret fra Moderen til Anna:

— Jeg synes nu, han har det slemt derinde.

Fru Vendel havde ladet Hænderne synke, hun saa bedrøvet paa Lisa.

Ja, naturligvis, — det hun nu i mange Aar havde bekæmpet. —

Det var, syntes maaske alle, hendes Skyld.

Og ikke en Gang hendes Børn forstod det, — med en fortabt Mine tog hun igen sit Strikketøj.

— Du kan jo prøve paa at faa ham herind, udbrød Anna, med bebrejdende Mine.

Lisa saa usikkert paa hende, — nej, det var vist umuligt. I al Fald, hun turde da ikke gaa derind. Ikke efter det i Gaar. Hun havde jo ligefrem stjaalet af hans ensomme Hemmelighed, syntes hun.

— — —

Pigebørnene var gaaet ud at løbe paa Ski i Mørkningen.

Fru Vendel sad alene og tænkte paa Lisas Udbrud.

Det var begyndt at mørkne, — tunge, sorte Skyer kom væltende derude over Fjældene.

De samlede sig og taarnede sig op som Klippetinder over den skære grønne Himmel.

Hun blev fangen af de mærkelige Formationer og Skikkelser, de dannede.

Men saa lød igen ind til hende Skridtene derinde fra, ensformige og uafbrudte, som et Uhre Tikken gennem Stilheden.

Hvor hun kendte dem — og hadede dem.

Han gik derinde, — ligesom hun sad her, knuget af Ensomheden.

Hvor kom den dog fra, — hvormed skulde hun i Længden bekæmpe den? — Ulden og ubegribelig som den var.

En ond Sygdom var den, og hun havde ikke Lægemidlet.

Skyerne samlede sig mer og mer, det var snart helt mørkt. Hun sad her saa ene, Hunden som laa og vogtede paa hende, logrede svagt, naar hendes Blik strejfedes den.

Nu kom vel Børnene snart hjem, — hun rejste sig med et Sæt, saa ogsaa Hunden for op, — men hun saa den ikke. Hun vilde tænde Lampen, saa her var hyggeligt, naar Børnene kom hjem.

Der skulde være rart for dem i deres Hjem.

De skulde have en glad og lys Barndom. —

Hun standsede og lyttede mod Døren. —

Hun saa ham saa tydeligt, — den store ludende Skikkelse, med Hænderne paa Ryggen, op og ned i den kolde halvmørke Stue, hvor Vinduets Isblomster stod pragtfulde, men isnende og stængende Verden ude.

Hun saa hans blaa og blide Øjne stirre stift og tomt ud i Luften.

Hun stod der, med Panden mod Døren og følte Ensomheden dobbelt.

Ja, selv midt i Børnenes Klynge, med deres Pludren om sig, var hun dog ene, naar han, som nu, gik derinde, saa langt fra dem alle.

Saa hjælpeløse og ensomme, de begge var.

XI.

— **N**ej, Lisa rystede energisk paa Hovedet, nej, jeg holder det ikke ud, saadan Dag ind, Dag ud, kun at være sammen med Jer. — Hun og Anna sad sammen i en af de dybe Vindueskarme og snakkede. De var begge ivrige og røde i Hovederne.

Anna saa halvt haanlig, halvt bebrejdende paa hende.

— At tænke sig, at Du foretrækker Pigerne paa Loftet, i Stedet for at blive hos os. Mor er dog baade klogere og véd mere, end dem alle tilsammen.

— Ja, naturligvis, — Lisa slog utaalmodigt med Hovedet, — men kan Du da ikke begribe — og det kan Du altsaa ikke. — Du lukker Dig inde som en Prinsesse i et Slot — men det vilde jeg dø af. —

Du lærer og læser, men jeg maa være med i, hvad der sker.

— Aa, ha ha! brast det ud af Anna, ja, der sker vist store Begivenheder paa Loftet, ikke?

— Ja, det ved Du da ikke noget om. —

Lisa saa fornærmet ud.

— Jeg skal for Resten lære at spinde, sagde hun saa henkastet.

— Ja saa, er det nu ogsaa nødvendigt for en Dame at lære? — Hun smilte spydigt.

— Jeg er ingen voksen Dame, mukkede Lisa.

— Jeg sagde heller ikke voksen, det kunde da ikke falde mig ind. —

Lisa sprang ned med et Bump.

— Nu gaar jeg! raabte hun og gik knaldende med Døren.

Hun sprang nynnende op ad Trappen, — det var i Grunden saa rart befriende saadan et lille rask Skænderi. Hun stod lidt og lyttede ved Jonsons Dør, om hun kunde høre Borgas Stemme. — Nej, hun maatte saa allerede være deroppe.

Oppe fra Loftet hørtes Pigernes Sang, — hun gik hurtigt op af den smalle Stige, der førte op til Hanebjælkeloftet.

Hun stak Hovedet op af den aabentstaaende Luge.

Ja, de var alle i Gang med at kvæde, samtidig med at de spandt. Pigerne paa deres Senge og Karlene lige overfor paa deres.

Der var en tyk, tung Varme blandet med den fede Lugt af Uld.

Lisa indsnusede den med Velbehag, den satte hende i den rette Stemning; den hørte med.

Hun satte sig hen paa den nærmeste Seng, hos en af Pigerne, og saa med i hendes Visebog.

De sang drævende og monotont, og Lisa gjorde sig al mulig Umage for at faa sin Sang til at ligne deres.

Rokkenes Snurren og Kartenes Klapren, Belysningen og hele Atmosfæren, hensatte hende i en Tid — noget fjernt, som ikke kom Nuet ved.

Nu sad hun her og var en eller anden, som havde levet for mange hundrede Aar siden.

Med sin inderste Sjæl sang hun med om Grane, som bar Guld over Heden.

Fra den lille Petroleumslampe, der hang langt henne mod Gavlen, faldt der kun et sparsomt Lys over de i Takt røkkende Skikkelser.

Paa den næste Seng, nærmest Lampen sad Borga, en Snyltegæst ligesom Lisa.

Lisa fulgte med Øjnene den fine Stribe Lys, der oppe fra Haarets mørkt ulmende Gløden, som en Bræm strakte sig ned over Næsens Ryg og glimtede lidt i Hagens fremstaaende Del.

Af og til saas som et Tov af Bronze, naar en af hendes svære Fletninger faldt frem ved at hun bøjede sig og tog et Stykke taagefint, kartet Uld.

Satte hun sig saa tilbage ind mod Væggen, glimtede Haaret derinde under Tagets Skraaning som Gløder under Aske.

Sangen var ophørt.

Den kønne Benedikt kastede sig bagover i Sengen og smed Benene op.

— Nu gider jeg ikke mere, erklærede han.

De andre Karle fulgte hans Eksempel, og snart var en højkrøstet Samtale i Gang.

Haldor Smale sad længe og gloede paa Lisa, som vilde han sige noget. Endelig kom det, — han bøjede sig frem og hviskede:

— Jeg har ham endnu, — og han trak den Sprællemand frem af sin Seng, han havde faaet Juleaften:

— Den er kun lidt daarlig i den ene Arm, — han viste ivrig Lisa, hvor Skaden sad.

Karlene og Pigerne grinte ad ham og lod Vittigheder regne over ham. Han optog det yderst velvilligt og følte sig stolt over at være Midtpunktet.

Hans smaa rødkantede Dyrøjne saa hoverende fra den ene til den anden.

Lisa sad og søgte at bøde paa Skaden, — saa hørte hun ham pludselig udbryde med sin høje, ru Stemme:

— Den Torsk! ha, ha, lo han støjende op, gaa til Vædal paa Ski over Fjældet, — han var ved at drukne i Grin.

— Du kan selv være en Torsk, raabte Benedikt.

Haldors glade Grin stivnede øjeblikkelig i en uforstaaende Maaben.

— Det —, det sagde Du jo selv, stammede han forsigtigt.

— Ja, der er da Forskel, Dit Kvaj. Og naar Bjarni siger, han gør det, saa gør han det ogsaa.

Han langede Haldor en bagi med sin Fod.

— Du sagde det jo selv, klynkede Haldor, ængstelig flyttende sig udenfor Fodens Rækkevidde.

Da Benedikt nævnede Bjarni, saa Lisa rask op og sad nu og lyttede anspændt.

— Ja, raabte Benedikt hen mod hende, det er noget, som kun en Islænder gør, det kunde ikke en sølle Dansker.

— Aa, det ved jeg dog ikke, svarede Lisa stødt.

— Pyh, svarede han og saa' drillende paa hende:

— Tror Du maaske Din Far kunde?

— Det kunde han vel nok, — hun saa' udfordrende paa ham.

— Det vil jeg nok sige, han faar jo syge Fødder, bare han gaar et Øjeblik i noget Sne.

Lisa skulde lige til at svare, hun var bleven helt rød af Vrede.

Da rejste en gammel Kone sig, Gamle Sigridur. Hun var en værdig stille én, som ellers aldrig blandede sig i deres Smaakævlerier. Forresten fungerede hun som en Slags Politi og Opsyn deroppe i Hanebjælkeloftets lille

Verden. Hun gik roligt henad Loftet og sagde, da hun kom til Benedikts Seng, men uden at standse eller at se paa ham:

— Sysselmanen er god nok, — hvorpaa hun gik ned af Loftet.

Lisa kunde ikke bare sig for at sende ham et hove-rende lille Smil.

Nu hørtes fra alle Sider Misbilligelse.

Han maa skamme sig. Stor Synd o. s. v.

Benedikt, som var bleven flov ved Sigridurs uom-stødelige Dom, vendte sig mod Væggen og begyndte højt at fløjte.

Borga havde sat sig hen hos Lisa for at demonstrere sine Følelser.

— Bryd Dig endelig ikke om, hvad han siger, trø-stede hun.

— Aa nej, fnyste Lisa haanligt, det er min Far vir-kelig hævet over.

Benedikt, som et Øjeblik havde dæmpet sin musikal-ske Udfoldelse for at høre efter, satte atter Kraft paa, da han hørte Svaret.

— Skal vi saa gaa? spurgte Borga.

Ja, nu var Luften ogsaa bleven utaalelig tung, syntes Lisa, og hvad var det, de havde sagt om Bjarni? Det var naturligvis noget voveligt, ja selvfølgelig — han var jo saa kæk, men det var jo rædsomt at tænke paa. —

Bare hun kunde spørge en eller anden, uden at de straks vidste. —

Hun var halvvejs nede af Trappen, da hun nu til sin Rædsel hørte en venlig kvækkende Stemme.

— Ih, men der har vi jo Pigernes Dronning.

— Aa, lad være, De maa ikke, raabte hun angst, De maa ikke og trippede paa Benene.

Hun kendte Jonsons Lyst til at knibe Pigerne i Benene, naar de kom ned af Stigen, der gik lige forbi hans Dør.

Ja, der kom han parat med sine Gammelmandsfingre. —

Han gottede sig ordentlig over hendes Angst.

— Vil Du bare lade Lisas Ben i Fred.

Saa uventet som en Bombe lød hans myndige Datters Røst oppe fra Lugen.

Han standsede brat og saa' forfærdet op, og da han saa' hendes røde Purhaar deroppe, tøflede han slukøret videre ned ad Trappen, mumlende:

— Ja, rødt Haar har hun efter mig, ellers hendes Mor helt igennem. — Denne Tanke var ikke særlig opmuntrende, — nu havde han i mange Aar gaaet i sin meget yngre Kones stramme Tøjler.

— Nu er der to til at regere, udregnede han:

Satan ogsaa de Fruentimmer.

Ak ja, sukkede han og listede, efter at have ledt i forskellige Lommer, et i gammelt Støv helt indrodet Stykke Kandis frem.

Det havde været hans Skæbne hele hans Liv at bøje sig.

Der var nu hans Kone og Datter, Principalen, som Gudskelov kun var hjemme om Sommeren, og saa Bjarni, den Dreng.

Naa, men ham skulde han nok vise —

Han kendte jo Bøgerne og — Principalen.

Man er jo nok ydmyg, som der staar i Skriften, men sin egen Mening, den har man da i Behold — indvendig i al Fald.

Borga og Lisa blev enige om, at hvis bare Vejret blev godt, saa var det vist ikke saa farligt for Bjarni.

Ja, hvis det bare blev. —

Lisa følte sig baade trøstet og styrket.

Nu vil jeg kun bede Gud om godt Vejr i Aften, lovede
hun sig selv.

Men det var nu alligevel flot af ham.

XII.

Næste Dag var det et dejligt klart Vejr, og ganske stille.

Sneen glitrede som Millioner ganske smaa Stjerner, og Skyggerne var stærke blaa.

Rigtig hvad Mor kalder et himmelsk Vejr, tænkte Lisa.

Ja, saa har da Gud for en Gangs Skyld gjort, hvad jeg bad ham om.

Hun huskede den Gang hendes dyrebareste Dukke havde slaaet sit dejlige Hoved af, lige over den hvide Hals.

Hvor havde hun dog bedt Gud om den ikke den næste Dag, naar hun vaagnede, maatte ligge i sin Seng og være ganske hel, — men da hun kom, laa den med gabende Revne.

Da var hun begyndt at tvivle, om ikke paa Gud, saa paa hans Godhed og Bønnens Kraft.

Men nu havde han dog givet det gode Vejr, hun bad om i Aftes, nu var det jo ogsaa et levende Menneske, det gjaldt.

Ja — og saa var det Bjarni.

Hun sad inde i Stuen og hørte kun halvt efter, hvad Moderen læste op af en gammel Postille. Fru Vendel plejede hver Søndag at samle Børnene og Bina til en lille Andagt.

Det var saa hyggeligt saadan at have dem samlede om sig i Ro og Fred.

Lisa sad og fulgte Støvnuggenes Dans, der dannede en Bro fra Vinduet, hvor de brød frem under de grønne tunge Gardiner, som en Solstraale gennem Tordenskyer og henover Bordet, hvor de funkledede i Guldkorset paa den gamle Bibel, og i enkelte Sølvtraade i Fru Vendels blanksorte Haar.

Det var mere Moderens Stemme end Ordene, der fængslede Børnene, naar hun med sit smukke beherskede Organ, fra de gulnede Blade hentede Visdom frem. Det blev for dem Guds sande Ord.

Den gamle Bog blev i hendes Haand et kosteligt Instrument med stærke dybt klingende Toner.

Lisa sad og kæmpede med at høre efter og samtidig holde Styr paa sine Tanker, der bestandig vilde paa Afveje — op over et Bjerg, som en vis ung Mand i Morges var gaaet over. —

Senere paa Dagen stod Lisa ude i Køkkenet med Albuerne paa Bordet og stirrede ud paa Sneen.

Henne ved Komfuret sad Bina med lille Bror. Hun fortalte om en eller anden drabelig Sagahelt, og Bror, som var blevet opildnet deraf, dunkede løs paa hende med en Kæp, henrykt hylende over hendes fingerede Angst.

Af og til sendte hun Lisa et prøvende Blik.

Hun vidste, at Bjarni var paa Tur i Dag, og havde

sine egne Tanker derom. Hun havde for længe siden opdaget, eller troede at have opdaget et Sværmeri mellem de to.

Hun gik altid paa Lur efter Kærlighed — paa anden Haand, — for sig selv havde hun opgivet al den Slags, efter at hun en Gang i sin Ungdom var strandet paa Elskovens lumske Skær.

Hun maatte leve af de Smuler, der faldt fra de mere lykkeliges Bord.

Nu havde hun flere Gange paa en fin Maade forsøgt at pumpe Lisa, men hun var ikke til at blive klog paa.

Og forelsket maatte hun da være. Saadan en smuk ung Mand.

Nu maatte hun gaa mere angrebsvis til Værks, mere direkte. —

— Det ser ud til, at vi faar meget Sne, sagde hun, let henkastet, men sendte samtidig Lisa et spejdende Blik.

Intet Svar eller Antydning af at det var hørt.

— Og det begynder ogsaa at blæse godt. Det bliver nok Snestorm.

Det gav et lille Sæt i Lisa, men hun holdt Stand, vendte sig ikke om, og svarede bare:

— Naa, det tror Du?

Bina skævede skuffet til hende, og sagde i en ærgerlig Tone:

— Ja, det kan Du da selv se. — Hun satte lille Bror temmelig ublidt fra sig paa Gulvet, saa han betuttet stod og gabede op mod hende, og gik saa hen ved Siden af Lisa, ladende som betragtede hun Himmelen, men kiggede i Stedet for ivrigt paa Lisas Ansigt.

Lisa kunde, trods de truende Skyer, der unægtelig

havde samlet sig, ikke lade være at more sig lidt og vendte sig pludselig og sagde: »Bøh« ind i Binas overrumplede Ansigt.

Blæsten var nu taget godt til.

Lisa gik rundt og kunde ikke finde Ro ved noget. Hun havde prøvet at lege med Maja og lille Bror, men det var faldet daarligt ud, og endt med gensidig Fornærmelse.

Maja stod og beklagede sig til Moderen, med lille Bror som Ekko.

— Og der var ingen Smaledreng, beklagede hun sig, og Lammene stod helt forkert.

— Helt kert, gentog Ekkoet.

Lisa blev rasende af Utaalmodighed.

Hvor var dog Dagen lang, og Vinden hylede virkelig slemt.

Anna læste en Roman, og var ganske uimodtagelig med Hensyn til Vejret.

Og Moderen — nej, hende turde hun nu slet ikke gaa til. Hun frygtede disse skarpe graa Øjne.

Hun stod med Næsen mod Ruden og saa, hvor Sneen hvirvlede rundt derude.

Nu maa han snart være paa Hjemvejen.

Ja, næsten hjemme.

Hun gik ud i Gangen, og tog et Sjal paa.

Ja, han blev der vel i Nat. Alligevel listede hun hen og kneb sig ud ad Døren.

Straks hun stod paa den høje Trappe, der med sit Jernrækværk mindede om en Kommandobro, blev hun greben af en Hvirvelvind, der kom nord fra om Hjørnet, og nær havde revet hende ned af Trappen. Sjalet stod ud som et Storsejl, der hurtigt maatte hales ind.

Den skarpe, fine Frostsne røg hende lige i Ansigtet, borende sine Naalespidser ind i Øjne og Mund, ja helt ned paa Halsen.

Hun masede sig frem gennem Sneen, — der var allerede kommet et godt Lag.

Men herude var det ikke saa mørkt, som det saa ud til indefra.

Ej heller var Blæsten saa stærk, men den syntes at komme fra alle Sider.

Ligesom hun havde strammet Sjalet sammen og bøjede sig for at modstaa et Vindstød, fik hun et Stød i Ryggen, saa hun nær var gaaet paa Næsen.

Haanden, som holdt Sjalet sammen, var bleven helt stiv af Kulde, hun standsede og aandede paa den.

Hvad vil jeg dog egentlig? — han bliver der naturligvis i Nat.

Efter at være kommet til det Resultat, gik hun dog tappert frem igen.

Hun vidste jo nok, hvad hun vilde, hun vilde møde ham, se ham, — vide, at han levede.

Hun var nu naaet helt op til Faarehusene ved Dalens Begyndelse, her holdt Tunet op.

Udenfor det Gærde dér begyndte Dalen.

Hun kiggede rundt om Hjørnet.

Der laa Dalen, nu saa mørk og fremmed, omsluttet af de sorte vrede Fjælde.

Derfra kom de dansende Hvirvler af fin hvid Sne, som gjorde baade blind og forvirret.

Det var en Gryde, paa hvis Bund Storm og Sne sydede og rasede.

Og saa — men hvad var dog det? En Skygge voksede ud af den dansende Taage.

Hun blev helt bange, saa underlig saa den ud. — Men saa vidste hun med ét, at det var ham.

Hun blev saa rolig og glad — næsten højtidelig.

Og hun vidste ikke, at hun højt sagde:

— Bjarni, er det Dig?

Han var nu kommen ganske nær, og saa hendes lille smalle Ansigt blegt af Glæde og Bevægelse.

— Men Lisa dog, er Du herude?

Han saa ængstelig og forundret paa hende.

Han var saa frisk og rød, der hang Sneperler i de smaa krusede Haar ved Ørerne, i Øjenbryn og i den tykke Lok, som stak frem under Huen. Lisa saa det alt og smilede til ham.

— Er Du herude, og han klemte hendes Hænder haardt i sine, uden at vide det.

Han saa hende alvorligt ind i de straalende Øjne.

De stod stille, lykkelige og forvirrede, og sagde det samme.

— Er Du her, Lisa?

Og hun svarede: — Ja Bjarni.

— Aa, men Du har jo tabt Dit Sjal, — han tog det hurtigt op, som havde det maaske tænkt at løbe bort, rystede det godt for Sneen og lagde det om hende, og sagde, og hans Stemme rystede lidt:

— Du fryser jo, Lisa min, Du fryser jo.

Men da han lagde Sjalet om hende, kunde han umuligt faa Armene til sig igen, men maatte knuge og klemme den spinkle Skikkelse til sig.

— Du søde Lisa min, han kyssede det lille Ansigt med de store Øjne.

— Aa, men Du er saa vaad, sagde hun, og som var

det kun en Tiltrækning mer, klyngede hun sig ind til ham,
— aa saa stor og stærk og kæk, hun fandt ham.

Og Vinden kunde hyle arrigt, og Sneen danse nok saa
forvirrende, der var dog baade lyst og stort og skønt ved
Indgangen til den mørke Dal.

XIII.

Og Vinteren rasede videre, kommende Nord fra, fra Bjergene, fo'r den ned og lagde sig tungt over den lille Handelsplads.

Og Sneen og Kulden tyngede paa Sindet, som en lang Nats onde Drømme.

Men ogsaa her faar det en Gang Slut med Sne og Storm.

De milde Vestenvinde jager de dovne Skyer ind over det frosne Land.

Og Landet vaagner og vender sit Ansigt mod den gode, milde Regn.

Og saa maa Sneen give op, hvor meget den end har forhærdet sig under et blankt Dække af Is.

Og kommer Solen en Dag, er det ude med Sneens Vælde.

Det havde regnet hele Paasken, og Luften var fuld af Mildhed.

Nu smeltede Sneen paa Bjergene og randt i muntre Strømme ned gennem Dalen, for da den kom til Tunet, at spredes som en stor Vifte.

Og stod nu paa den tynde Isskorpe, der som et Pan-ser af Glas laa over det flade Tun.

Man kunde gennem Is og Vand se Bunden ganske frisk og grøn.

Det saa forjættende ud, med Løfter om Sol og Varme.
Den gode Tid, den gode Tid.

Den kommer og stryger med sin milde Haand over Islands barske Aasyn, saa det bliver forunderligt ungt og smilende.

— — —

Ogsaa ind i Husene naaede det første Foraars Hilsen.
Der blev ligesom mere Luft i Stuerne.

Fru Vendel gik hver Dag og maalte, hvor meget lysere Dagen i Dag var bleven frem for den i Gaar.

— Ja, Mor er jo sangvinsk, haanede Lisa.

— Ja, Gudskelov, svarede Anna alvorligt.

Fru Vendel havde købt et stort, hvidt Ræveskind, — hun stod og følte beundrende henover de skinnende Haar.

— Det skal Du have til Muffe og Krave, naar Du nu skal ud at rejse. Er det ikke dejligt.

Hun saa henrykt paa Anna.

Men saa skiftede pludselig Udtrykket til dyb Fortvivlelse, da hun huskede paa, at hun saa for Alvor skulde af med Anna.

Anna og Lisa brast i Latter ved at se denne bratte Skiften.

Hun maatte selv le med.

— Ja, men nu maa vi virkelig snart tale med Far derom.

— Ja, det skal Du da gøre, udbrød Lisa.

— Aa, jeg vil saa nødig, sukkede Moderen, nu er han netop saa glad i denne Tid, nu han er optagen af sin Plan.

— Ja, hvad er det for en Plan? frittete Anna.

— Aa, det er noget med Bjarni, henslog Fru Vendel.

— Stakkel, sagde Anna.

— Hvorfor dog det? — Fru Vendel saa forundret spørgende paa hende.

— Aa, Fars Ideer gaar jo gerne i Vadsken.

Anna trak let paa Skuldrene.

— Nej, ikke denne Gang, absolut ikke denne Gang. Husk paa, Bjarni er den vigtigste Part deri.

Hun gav sig til at pakke Ræveskindet ind i et stort graat Papir.

— Hvor skal den hen? spurgte Anna.

— Til København — til en Bundtmager, saa kan den komme tilbage, inden Du rejser.

— Naa, det er da i god Tid, lo Anna.

Fru Vendel var altid saa stundesløs, naar Foraaret kom, naar Sneen saaledes smeltet kom raslende ned ad Fjældene paa Flugt med Fjorden.

Hun syntes saa altid, der var et eller andet, det hastede saadan med, fordi et eller andet kunde ske. Noget af alt det, som hun især om Foraaret altid gik og ventede skulde ske.

Saa kribblede Rejselysten hende under Vingerne, hun vilde med ud over Havet.

Men hun maatte nok endnu løbe som en stækket Fugl langs Stranden i Dage og Aar, der var ingen Vej for hende og hendes Længsler.

Men det var en Slags Surrogat, at hun nu maaske fik Anna af Sted.

— — —

En Dag sad Lisa ovre hos Bjarni og tegnede.

Han var saa urolig, gik op og ned og sparkede til alt, som kom ham i Vejen.

Ret mange Ord havde de ikke talt sammen, siden den Aften deroppe ved Dalen.

Han kom næsten hver Dag op til Sysselmandens, men talte slet ikke til hende, og undgik ogsaa at se paa hende.

Og det var kun godt, skønt det undrede hende, for hans Øjne var saa alvorlige og saa brændende, naar de mødte hendes.

Og hvis nu andre, især Mor, saa det. —

Og Jonson sad næsten altid derinde i det andet Kontor og stak efter hende med sine Ugleøjne.

Men nu i Dag var der ingen.

Lisa følte en underlig Kriblen ned langs Rygraden, hver Gang, han gik forbi.

Og nu sad han lige overfor hende paa den anden Side Bordet, og hun turde slet ikke se op, for hun var vis paa, at han sad og saa paa hende.

Hun fo'r sammen ved at hans Haand, rakt tværs over Bordet, slog mod Pladen med et Klask.

Hun saa op og mødte hans brune og bedende Blik.

Den Haand, den laa der saa ventende, saa selvfølgelig krævende — ja, der var jo ikke andet at gøre, end at lægge sin i den.

Han lukkede sin fast om hendes.

Og saadan sad de en Stund.

Først var hun bleven saa højtidelig, for det var næsten som at give et Løfte, men nu ved at se hans gode og milde Blik, blev hun saa let i Sindet, og saa forfærdelig glad.

Hun lo, — lo til ham med straalende Øjne og blussende Kinder.

— Lisa min, sagde han kun, men med den dybe og bløde Stemme, som hun kun havde hørt en Gang før, deroppe i Sneen.

Saa rejste han sig og gik, stadig holdende hendes

Haand, rundt om Bordet, og tog en Stol og satte sig ved Siden af hende, og sagde helt alvorlig:

— Du er jo min, er Du ikke?

Hun saa forundret op paa ham, — det var da ogsaa noget at spørge om.

— Jo, naturligvis er jeg det, lo hun, og satte sig roligt op paa hans Knæ.

Han blev helt rød og lidt forvirret, — han havde aldrig før haft en ung Pige paa sit Skød.

Men hun var ganske rolig og sagde, idet hun saa prøvende paa ham.

— Saa er vi vel forlovede, ikke?

Han kyssede hendes spørgende halvaabne Mund og sagde smilende:

— Ja, vi kalder det nu trolovede.

— Og Lisa min, det er det, Du skal huske, han klemte haardt om hendes Haand.

— Du maa ikke lade dem tage Dig fra mig.

— Nej, nej, — hun blev helt ængstelig over den alvorlige Tone.

— Heller ikke Din Mor, — han trykkede sin haarede Kind mod hendes bløde.

— Du skal altid være min lille Pige.

— For Du er jo en lille Pige, lo han.

— Aa, jeg bliver nok større, sagde hun lidt surmulende.

Hvor var hun dog lille og fin, han følte sig helt grov ved Siden af hende.

— Kan Du nu rigtig lide mig, — synes Du ikke, jeg er saa grov og simpel?

— Du, hun saa forundret op paa ham. Saa lo hun overmodigt.

— Du er jo smuk, det synes da alle, tilføjede hun afgørende.

Det er sødt af Dig at synes det, lo han glad.

Saa hørte de Bogholder Jonsons Trin ude i Gangen, og saa var den Stund forbi.

Men han naaede dog at sige med Eftertryk:

— Jeg vil ikke have de sender Dig til København.

Da Jonson i det samme kom ind, kunde hun kun svare:

— Nu skal Anna snart til København.

Bjarni gav hende et lille svagt Nik til Svar, han havde forstaaet, at for dette Aar var Faren forbi.

XIV.

Da Lisa kom hjem, saa hun straks, at der havde været en lille Kamp. Faderen gik hurtigt op og ned, gnidende sine Hænder saa det knagede i Fingrene.

Moderen sad i Sofaen med røde Pletter paa Kinderne.

— Aa Lisa, raabte hun straks, da Lisa traadte ind, løb op og hent Anna.

Hvad mon der nu var paa Færde, — aa ja, det var naturligvis Rejsen, — Mor har sejret — fastslog hun.

Sysselmanden vendte sig hurtigt om, da Pigebørnene med forventningsfulde Miner traadte ind, — han vilde dog nok være den, der uddelte Naadegaven.

— Vi har tænkt, Din Mor Nathalie og jeg, begyndte han højtideligt, — han gjorde en Pause og stak Brystet frem, — at det nu er paa Tiden, at Du kommer ud i Verden.

— Og saa, — han rynkede Brynene for at understrege det alvorlige deri. Fru Nathalie sad som paa Gløder — Aa alle de Dikkedarer, — og saa har vi tænkt det er bedst, da vi altsaa nu alligevel har besluttet at ofre de mange Penge paa Dig, at Du rejser nu til Sommer, saa snart Lisa er konfirmeret.

Hans Mine og Holdning sagde tydeligt: Der kan I se hvilken Fader, I har.

Anna saa fra Moderen til Faderen.

Hans Øjne hvilede paa hende i en morsom Blanding af bevidst Storhed og ubevidst ydmyg Angst for, at hun ikke skulde give ham Æren.

Moderen sendte kun Anna et lynsnart Blik, og Anna forstod.

— Tak Far, tusind Tak, hun gik hen og tog ham om Halsen. Hun kunde ikke nænne at skuffe ham, han kunde jo ogsaa let have forhindret det.

— Ja, ja, det er jo ogsaa Din Mor, indskød han; nu da han havde faaet Takken, havde han Raad dertil.

Han klappede hende kejtet over Haaret.

Naa, det er da Gudskelov ikke mig, der skal af Sted, tænkte Lisa, der med nøgtern Forstaaelse havde fulgt det hele.

— Næste Aar er det Dig, raabte Fru Vendel, hun vilde benytte det gunstige Øjeblik, medens han endnu var i sit overdaadige Lune.

— Aa nej, stop nu, lad os nu ikke overdrive, advarede han.

— Jeg vil slet ikke til København, — Lisa saa noget trodsig og bestemt ud.

Vendel drejede sig rask omkring.

— Nej, nu har jeg min Salighed aldrig hørt Mage, han lo højt og sagde saa harmfuldt.

— Du kan jo vente, til Du bliver spurgt.

— Ja, ja, der er jo Tid nok, udglattede Moderen, vi kommer maaske til at følges derned allesammen.

Vendel tilkastede hende et halvt tvivlende, halvt haabefuldt Blik, men sagde saa mistrøstigt:

— Ja, om hundrede Aar, naar vi alle er døde.

— Aa, vist saa. En skønne Dag, saa har Du Udnævnelsen i Haanden. Og det bliver himmelsk, — hun vendte

sig straalende til Lisa. Men Lyset slukkedes snart i hendes Ansigt, hun mindedes alle de Gange, de havde ventet i Spænding — og saa kun høstet Skuffelse.

Lisa stod og grublede — et Bytte for modstridende Følelser. Før havde hun jo altid glædet sig med de andre — men nu — nu kom hun maaske aldrig ned med dem, han havde jo sagt, hun ikke maatte. — Og hun vilde jo helst blive hos ham.

Saa sagde hun pludselig højt og bestemt:

— Jeg vil ikke med.

Fru Vendel saa ophidset paa hende.

— Vil Du da gaa og visne heroppe hele Dit Liv.

— Jeg kan ikke lide København.

— Men Barn dog, Fru Vendel sendte hende et skarpt forundret Blik.

— Hvad ved Du derom.

— Aa, hun er bare et Trolld, sagde Vendel godmodigt.

XV.

En Dag kom Anna ind i Stuen, som flød med lyserøde Skyer af Tøj.

Og midt i disse Rosenskyer sad Fru Vendel, med skinnende Øjne og røde Pletter paa Kinderne.

Hun maalte og klippede af og — krasch — rev hun Tøjet over saa det hvinede, og Hunden fo'r gænde op.

— Naada, hvad er nu paa Færde, lo Anna og saa spørgende paa hende.

— Dynevaar! Fru Vendel havde ikke Tid at svare mere.

Anna blev ved at se maabende til.

— Herregud, Du kan da nok tænke, vi maa have nye Dynevaar, naar vi nu snart skal af Sted.

— Hvad skal vi? — Anna maatte sætte sig paa en Stol.

— Ja, Du kan vel begribe, at en Gang maa det komme, — hendes Tone var let irriteret, — og nu havde jeg netop dette Stykke liggende. Tag nu heller og hjælp mig.

Aa, hvor Anna kendte dette Jag, naar de havde faaet den Idé, at nu var Udnævnelsen der, — denne Gang maatte det være.

Fru Vendel saa lidt urolig op ved Tavsheden.

— Se her, sy det sammen.

— Du kan tro, sagde hun saa smilende, at det vil se nydeligt ud, naar vi aabner Kasserne dernede, og de lyserøde Dyner viser sig.

Anna saa skeptisk paa det, hun troede nu ikke paa Udnævnelsen, før hun saa den. Hun tænkte paa alle de forskellige Ting, som i Tidens Løb var syet med Nedrejsen for Øje — og siden slidt op.

Vendel kom drivende ind og saa undrende paa Travlheden.

— Hvad nu? — han saa spørgende paa Fru Nathalie.

— Du kan jo nok forstaa, at vi maa være parate, brast det ud af hende, det var da ogsaa utaaleligt, saa de skulde spørge.

— Ja, Du er jo tosset, mumlede han, men Tonen var ikke saa haanlig, og da han gik ud igen, saa han helt oplivet ud.

Næste Dag lagde Fru Vendel de færdige Vaar omhyggeligt sammen ned i den Kasse, som gemte de Ting, der var bestemt til »dernede«.

— Nu kan de ligge der i hundrede Aar, lo Lisa.

Anna tyssede paa hende, — den Glæde maatte de ikke berøve Moderen. —

— — —

Sysselmanden og Bjarni saas ofte spaserende sammen i denne Tid.

Vendel uafbrudt snakkende og gestikulerende, og med sin evige Pibe.

Folk havde nok at gisne paa.

— Han skal have en af Døtrene, var der nogle, der foreslog.

— Aa, de er saa unge.

— Anna er da atten Aar.

— Nej, sagde Bogholder Jonson afgørende, er det nogen, saa er det Pigernes Dronning, han vil have. Det vilde jeg ogsaa, hvis det var mig.

Det havde Jonson nu ikke sagt, hvis Helga havde været til Stede. —

Og Folk sagde saa meget, som Folk nu altid gør.

Det var som laa den Fordring i Luften, at med Foraarets Komme skulde der ske et eller andet.

Nu ventedes ogsaa snart »Gudrun«s Komme med Købmanden Grimur Thorsteinsson og hans Søn, og alle de Herligheder, som Vinteren havde savnet.

Jonson havde ogsaa umaadeligt travlt, — nu skulde alt ordnes i Butik og Pakhus. De tomme Hylder og Skuffer renses for at modtage den ny Ladning, »Gudrun« bragte.

Det var i det hele en urolig Tid nu inden den store Mands Komme.

Jonson var ikke fri for at ryste lidt i Bukserne, for Grimur var en haard Hund til at gaa én paa Klingen, og det kunde jo ikke nægtes, at nogle Varer, baade Tøjer og Madvarer, var det ikke saa let at gøre Rede for, hvor de var blevne af.

Men der var dog heldigvis ogsaa noget til Bjarni, — det kunde maaske virke afledende.

Denne Tanke trøstede mægtigt, nu havde den vigtige Dreng gaaet der hele Vinteren og været stor paa det, og trods Jonsons Advarsler givet baade den ludfattige Olafur paa Gerdi og Johan Guldsmid og mange andre Kredit. Men nu, min Far, slog snart Afgørelsens Time.

Saa det kunde maaske blive baade til det ene og det andet.

Ja, maaske Bjarnis Afsked og hans egen Ophøjelse — Jonson blev helt stakaandet ved Tanken. Og saa — ha, ha — saa var der nok ikke noget, der hed at gøre sig lækker for Pigernes Dronning.

Hun skulde da ogsaa, hvis han — Jonson — maatte raade, have en helt anden Mand — til den Tid.

XVI.

Saa en Dag lød det over Pladsen: »Gudrun« kommer! Det fo'r som en Løbeild fra Hus til Hus, udspreedt med Trompetfanfarer ved alle Stedets umyndige Raabeinstrumenter.

Det naaede ogsaa op i Stuen, hvor Anna og Lisa sad og syede. Det gav af gammel Vane et Sæt i Anna, fra den Tid da hun som »Tøs« sværmede for Købmændens Søn »Stjavni«, som hans Kælenavn lød.

Det Sværmeri havde hun forlængst aflagt som noget Barnepjank, dog kom hendes Hjerte saa underligt i Bevægelse hver Gang, han kom tilbage.

Lisa sprang straks op.

— Hører Du, Anna, vi maa derned.

Det havde som sagt givet et lille Sæt i Anna, nu sad hun rolig og værdig som sædvanlig.

— Ja, gaa Du bare.

— Vil Du ikke med, — Lisa standsede forundret paa Halvvejen.

— Nej, det er ikke noget for mig at løbe ned paa Broen mellem de Kællinger og Mandfolk. Men Du er jo ikke konfirmeret, Du kan jo gaa for Barn endnu.

— Gaa for Barn! — jeg er vel lige stor, enten jeg er konfirmeret eller ej, raabte Lisa harmfuld.

Det var det værste, der kunde siges, men Barnets Rettigheder vilde hun nok beholde.

— Du blir nok Gammeljomfru, sagde hun ondt.

Anna blev rød i Hovedet.

— Det maa blive min Sag, svarede hun rolig.

— Ja værsgo, Lisa knaldede Døren i, men stak lidt efter Hovedet ind og hviskede:

— Skal jeg hilse »Stjavn«.

Anna værdigede hende ikke et Blik.

— — —

Nede paa Pladsen stod Jonson med den store Skibskikkert.

Da han saa Lisa, raabte han:

— Kom her, Pigernes Dronning, skal Du se i Kikkerten.

Det var en dejlig blaa Foraarsdag, med en frisk, stærk Blæst, som rigtig kunde lufte ud allevegne.

Det var svært at faa den store Kikkert i Stilling, for Jonson stak sit Hoved med det røde strittende Haar helt hen til Lisas friske Kind.

Saa kunde hun da ikke staa rolig.

— Lad heller mig, sagde Bjarni, som havde staaet og moret sig over Jonsons forgæves Forsøg, men ogsaa ærgret sig lidt ved at se ham, den gamle Karl, komme saa nær den lille Kind, som kun var hans. Han skubbede ham uden videre væk, og nu blev Kikkerten rolig.

Lisa saa pludselig et stort udspændt Dannebrog mod den stærkblaa Himmel.

Saa friskt og stærkt virkede Synet, at hun gav et helt Gisp, saa meget frisk Blæst syntes hun, hun fik i Halsen.

— Næ, hvor dejligt! raabte hun, og glemte helt at se paa Skibet.

Senere paa Aftenen stod Bjarni paa deres Mødested i Smøgen mellem Butikkerne og Pakhuset.

Nu skulde hun snart komme, for han maatte snart op paa Kontoret til Bøgeftersyn med Principalen.

Naa endelig, der kom hun i sin halvlange Kjole.

Se, hvor let hun sprang paa sine to pæne Ben, ja rigtig to søde Ben, fandt han. Et lille kulørt Tørklæde skulde holde sammen paa de mørke Krøller, men baade det og Krøllerne flagrede vildt ned ad Nakken.

En lille sød glad Hest, tænkte han, og saa stod hun der med røde kølige, friske Kinder og blanke Øjne, helt sorte af Spænding, og ordentlig forpustet.

Han trak hende ind til sig.

— Hvor Du kommer sent, Lisa min, han maatte holde rigtig fast paa hende, hun kunde jo ellers springe bort igen, lige saa hurtigt og let, som hun var kommet.

Hun sagde intet, stod bare og lænede sig til ham, og lod sig kysse. —

— Der er for Resten noget, jeg vil sige Dig, som jeg tænkte paa i Dag, — han gjorde sig Umage for at se værdig ud.

Hun rejste sig paa Tæerne og kyssede ham.

— Naar jeg nu skal rejse, — hun kyssede ham igen, han kom til at le midt i Værdigheden, men blev saa alvorlig igen.

— Naar nu Kaptajn Martens kommer.

— Aa, den »søte« Martens, lo hun.

Han er slet ikke sød, afbrød han hende, og jeg vil ikke have, Du gaar ombord hos ham eller rider med ham alene.

Hun stirrede med halvaaben Mund paa ham.

— Men hvorfor i al, — men blev afbrudt.

Jeg vil ikke have det.

— Vil Du ikke? — Hun saa lidt paa ham, men saa gik der et Lys op for hende.

— Aa, jublede hun tøset, og tog og ruskede ham i Jakkeopslagene.

— Du er jaloux! Du er jaloux, og hun lo henrykt.

— Det er jeg slet ikke, lo han med, men jeg vil nu ikke have det.

— Naa, nu maa jeg nok op og tage mine Klø, lo Bjarni. Den bliver varm, kan Du tro. Jeg faar nok min Afsked.

— Men — hvad vil Du saa gøre? — Hun saa lidt benauet paa ham.

— Saa vil jeg gifte mig med Dig, han tog og løftede hende op.

— Saa bærer jeg Dig ned i min Baad og ror Dig ud til Fuglebjerget, der skal vi bo og leve af Fugleæg.

Hun strøg ham rød og smilende over det svære Haar.

— Aa, jeg er ikke saadan et Barn, som Du tror.

— Jo, Du er, og det er saa sødt.

— — —

Oppe paa Kontoret var Luften ladet med alle Slags eksplosive Stoffer.

Jonson sad og gjorde sig lille bag ved sin Pult og ventede, at Uvejret skulde bryde løs.

Den strenge og frygtede Principal gik frem og tilbage. Af og til bøjede han sig og kiggede i de opslaaede Bøger, men som taalte han ikke Synet af det, der stod, fo'r han straks mumlende videre.

— Jeg gaar fallit, jeg gaar min Salighed fallit. Utroligt! Utroligt!

Han var af Middelhøjde, havde glatkæmmet halvlangt Haar, som gamle Bønder plejer at bære det.

En stor blaalig Næse løj om ham, at han drak.

Han kunde nok ved enkelte festlige Lejligheder drikke et Glas med, men ellers vidste Folk, at mere sober end han var kun Bjarni der paa Stedet.

Temmelig tæt paa hver Side af denne løgnagtige Næse sad Øjnene, kloge og hvasse.

Han slog af og til, medens han fo'r frem og tilbage, ud med en flad rød Haand.

Jonsons Øjne fulgte ham, men skyndte sig straks ned igen i Bogen, saasart han vendte sig.

Nu hørtes en glad Fløjten. Entrédøren smækkedes i, Bjarni kom ind; dør stod Thorsteinsson for ham med netop det ubehagelige Udtryk, Bjarni kendte saa godt.

— Naa, Hr. Faktoren vil dog nok være med, sagde Grimur spydigt. Gik saa hen og lagde Haanden paa en Protokol.

— Ja, jeg har nu gennemgaaet dem — og vil nu blot tillade mig at spørge, om det er med Deres Vilje, at disse, han pegede paa en hel Række Navne, han havde skrevet op paa et Stykke Papir, har faaet Kredit udover, hvad jeg havde bestemt?

— Ja. det har jeg gjort, svarede Bjarni roligt, og jeg tror —

Grimurs isnende Blik standsede ham.

— Er De gal! Vil De ødelægge mig?

— Jeg har ikke tænkt at ødelægge Dem, men det bliver der jo heller ikke Tale om.

— Ikke det? Principalen saa stikkende paa ham.

— De vil maaske privat erstatte mig Tabet?

— Der bliver ikke Tale om Tab, indskød Bjarni bestemt.

— Naa ikke det? Ja, De er vel klogere end jeg.

Nu maa det gerne snart bryde løs, ønskede Jonson, nu er jeg saa rart udenfor.

Grimur vedblev at udbrede sig om Vanrøgt af en god Forretning og unge Menneskers Ligegyldighed med andres Penge.

Bjarni sad og sagde ingenting, — der var jo intet at svare. Han vidste med sig selv, at han havde passet Tingene godt. Han hørte knap alt det Sludder, og kunde da heller ikke faa et Ord indført. Men saadan var det jo altid med Grimur, — han var altid saa urimelig og gnaven den første Tid, han var hjemme.

Saa hørte han ham pludselig sige:

— Og nu er min Søn Kristian gammel nok til at paa-tage sig det hele. De maa endelig ikke tro, at De er uundværlig.

Bjarni maatte smile, — han kendte saa godt Kristians Lede ved Handelsvæsenet i Almindelighed og sin Faders Forretning i Særdeleshed.

— Og, sluttede saa Principalen, enten erstatter De mig Tabet eller De maa se Dem om efter en anden Plads, han slog ud med Haanden og forlod rasende og som han troede sejrende Kontoret.

Bjarni saa op, og kom til at le ved at se Jonsons halvt forskrækkede, halvt hoverende Øjne over Pulterryggen.

— Hvad Satan ler De af, spurgte Jonson arrigt undrende og stirrede endnu mer, — og da Bjarni ikke svarede:

— Hvad gør De nu?

Bjarni sprang op og lukkede Bøgerne med et Smæld; — saa strakte han sig og lo.

— Jeg rejser sgu'.

— Pokkers saa han er stor, den Dreng. Gudskelov,

saa blev det ham, tænkte han — saa slog det ham, at det ikke just var ædelt tænkt. Jeg har jo Helga og Barnet, sukkede han, og jeg er en gammel Mand.

Saa var Samvittigheden dulmet.

XVII.

Næste Dag gik Bjarni op til Sysselmandens.

Vendel sad inde i sit Kontor.

— Ja, saa er jeg afskediget fra Efteraaret, sagde Bjarni og saa helt glad ud.

Vendel havde vendt sig i Stolen og betragtede ham forundret, men forstod saa.

— Naa virkelig, maa jeg gratulere, han gjorde Plads paa en Stol.

— Naa det gik altsaa glat — det gamle Fæ, lo Vendel.

Bjarni satte sig ikke, — han havde besluttet at fortælle om Lisa og ham selv, og stod nu og studerede paa, hvorledes han skulde faa begyndt.

Hjemme hos ham selv havde det forekommet ham saa lige ud ad Landevejen, — men nu — her overfor hendes Forældre saa — men det kunde jo ikke blive ved at gaa paa denne Maade. Folk vilde faa saa meget at sladre om.

Sysselmanden saa nok, der var noget i Vejen.

— Naa, det var da kun godt for os, opmuntrede han ham.

Bjarni rejste Hovedet rask.

— Jeg vilde bare gerne sige, — —ja, han kunde jo

ligesaa godt tage det værste med det samme. Det værste var at sige Fru Vendel det.

— Ja, men Deres Kone maa være herinde.

— Min Kone, Nathalie, han var paa Forundringens Højde. — Naa ja, han rejste sig og kaldte og blev staaende afventende med sit spørgende Blik fæstet paa Bjarni.

Fru Vendel kom ind og hilste venligt paa Bjarni.

Han gik rask hen mod hende, beslutsom men lidt nervøs i Blikket.

Hun saa spørgende paa ham. —

— Ja, Bjarni har faaet sin Afsked, hjalp Sysselmanen.

Hun nikkede venligt, ja det ventede De jo.

Han tog sig sammen, nu skulde det være.

— Ja, saa vilde jeg gerne sige, nej spørge, — han stoppede op og saa forvirret ind i Fru Vendels klare rolige graa Øjne, — det var sværere, end han havde troet.

— Ja, jeg vil gerne spørge — om jeg maa faa Lisa, det sidste kom med en vis Kraft.

Fru Vendel stirrede paa ham, som havde hun ikke forstaaet det. Hendes Udtryk forandrede ikke, hun blev kun lidt rød i Kinderne.

— Faa Lisa, hviskede hun mekanisk, og vendte Hovedet og saa ud af Vinduet.

— Ja, altsaa naar hun bliver ældre, skyndte han sig at tilføje.

— De frier altsaa? hun drejede langsomt Hovedet mod ham, hendes Stemme var paa Frysepunktet — til et Barn.

— Ja — og, tilføjede han lidt efter lavt:

— Lisa vil gerne. —

— Saa hun vil gerne, — hun lo let, — tror De nu ogsaa, det betyder noget, hvad hun vil nu?

Han saa paa hende, — ja han havde jo nok tænkt det, det var ikke efter hendes Hoved. —

— De synes ikke om det?

— Jeg synes, det er i temmelig god Tid, lo hun, men saa meget reserveret ud.

Vendel gik frem og tilbage, den Ting maatte Nathalie virkelig klare — for ham saa gerne.

Nu gik Bjarni rask hen og tog Fru Vendels Hænder — og saa mere stædig ud end nogensinde.

— Det er kun det, jeg vil bede Dem om, og Deres Mand, han saa hen efter Vendel, — at De ikke sender Lisa til København for mig. At jeg maa faa Lov at beholde hende heroppe, til hun er saa voksen, at hun kan bestemme, hvad hun vil?

Fru Vendel søgte at undgaa hans Blik, — naar han saadan saa paa hende med sine troskyldige gode og kloge Øjne med det magtfulde Blik, var det hende vanskeligt at være bestemt, men det var jo rigtignok ikke den Fremtid, hun havde tænkt sig for sin Datter, at blive gift med en fattig islandsk Faktor. — At Vendel dog ikke kunde komme hende til Hjælp.

Med et bestemt Ryk slap han hendes Hænder og sagde ganske lavt, men det lød klart og skarpt:

— Jeg vil nu have hende — en Gang.

Hun saa lidt sky op paa hans mørke Ansigt med den bestemte Mund.

Ja, der var ingen Tvivl om, at han vilde, hvad han vilde.

— Og netop nu, Bjarni, hvor De lige er sagt op, forsøgte hun.

— Aa, lo han sejersikker, nu er jeg netop fri og kan begynde for mig selv.

— Ja, faldt Vendel glad ind, — nu var de maaske fær-

dige med det Fruentimmersludder og kunde tage fat paa det vigtigere.

— Ja, skal vi saa begynde at tale om det mere vigtige, forsøgte han spøgende.

— Aa, Adam dog, faldt Fru Vendel bebrejdende ind. Snart var han og Bjarni langt inde i deres Planer.

Fru Vendel sad i Sofaen og saa opgivende ud af Vinduet, — ja nu var de langt inde i deres, som var det hele dermed afgjort. Jo, hun havde nok anet, at der var noget i Gære, men at det var saa slemt — at tænke sig den lille kvikke Lisa, til evige Tider lukket inde her mellem disse Fjælde. — Saadan et Barn — og hun havde dog haabet i Tide at faa hende sendt bort. — Naa, men nu skulde hun jo snart konfirmeres, og Bjarni paa Spekulationstur med »Gudrun«, saa vidste man jo ikke, hvad der kunde ske — til den Tid. —

XVIII.

Næste Dag paa Kontoret gik Købmanden om og var lidt befippet.

Mon nu Bjarni tog ham paa Ordet.

Det var dog bedst at berigtige det i Tide. —

Han gik hen og klappede Bjarni paa Skulderen.

— Ja, De kan vel nok forstaa, at det ikke betød noget saa slem, det jeg sagde i Gaar.

Bjarni vendte sig uvilligt.

— Nej, De har Ret, det betød netop noget godt for mig. Jeg ønskede det selv.

Grimur tog i en Fart Haanden til sig, hans Ansigt blev endnu længere, end det var fra Naturens Haand.

— Naa, saa De ønskede det selv —, stammede Købmanden ude af sig selv af Forundring.

— Ja, det passede mig godt. —

Grimur begyndte at gaa op og ned, eftertænksomt med betænkelig Mine.

Pokkers ogsaa — Kristian var jo ikke særlig dygtig endnu — om han nogensinde blev det. —

— Men i al Fald, hans Øjne vendte sig lynsnart, ondskafuldt blinkende mod Bjarni.

— De ved nok Kontrakten varer til Høst.

Hvor Pokker vilde han gøre af sig selv den lange Vinter? — Uden Plads — uden Gage. —

— Ja, jeg vilde helst slippe med det samme, sagde Bjarni tøvende.

— Det kan der ikke være Tale om, — Grimur slog affejende ud med sin røde flade Haand.

— Ja, ja, da, smilede Bjarni. Det var jo Dem, der sagde mig op, og han bøjede sig igen over sine Bøger.

XIX.

Lisa og Borga skulde af Sted over hos Præsten og konfirmeres. De skulde bo der i tre Dage, da han boede saa langt borte, og de ikke kunde samles paa anden Maade. —

En dejlig blank Aften lige ved Solnedgang roede Bjarni de to unge Piger over Fjorden.

Baaden gled hurtigt gennem Vandet, brydende den glatte Flade i smaa skummende Halvringe.

Ingen af dem talte — det vilde være Synd at bryde Stilheden.

Kun Aarenes taktfaste Plask var den ubønhørlige Maaler, der skar disse sidste Samværstimer i smaa Stykker.

Rundtom stod Fjældene med skarpe Konturer og Farver i den skære Aftenluft.

Hver lille Kløft og Kilde blev nøjagtig gengivet i Vandet.

Langt inde under Land var Fjorden en søvglinsende sitrende Bevægelse af de dansende Sild.

Det lyder smukt, tænkte Lisa, — hun syntes, hun kunde høre Rytmen og Melodien deri.

Hun saa' paa Bjarni, — deres Øjne brændte sammen

i en Tone. Hans var saa mørke og urolige som Blikket bliver mod Aften, naar Dagens Lys er ved at dø.

Naar Skyggerne bliver saa lange og Hjertet saa stort og tungt.

Naar vi af Naturens overvældende Skønhed løftes i en smertelig Længsel.

Hendes Øjne sagde med deres dybsorte Blik:

Nu skal jeg ikke se Dig i Morgen. —

Hans svarede —

Jeg ser Dig dog — altid — altid — overalt.

Hun smilte mod ham, hun var saa fuld af Glæde og Stilhed. —

— Det er kedeligt, sagde hun pludseligt ganske højt gennem Stilheden, men stoppede saa forskrækket op og blev rød, og skyndte sig at stamme et eller andet forvirret til Borga, som spørgende saa' op, — hun var ogsaa forstyrret i en privat lille Andagt, hvis Midtpunkt var en vis ung forfærdelig fin og efter hendes Begreber om sligt, lapset Herre, som nylig var hjemkommen fra København.

Bjarni sendte Lisa et muntert drillende Øjekast.

Hvad i Verden kunde være kedeligt for hende, sagt paa den Maade, andet end ikke at se ham i tre Dage.

Nu gik de to Piger sammen op gennem Dalen for at naa Præstegaarden, der som en lille grøn Oase laa i det rødgule Sand, som strakte sig fra Kysten helt op i Dalen.

De gik tavse, hver tænkende paa sit.

Lisa lidt surmulende over Afskeden, som havde været saa kortfattet.

Kun et lille Haandtryk og »Farvel Lisa«, — men det samme havde ogsaa Borga faaet.

Naturligvis — der havde jo, det maatte hun indrømme, været en lille Forskel i Tonen, som kun hun havde hørt — ja, og saa i Blikket. — Det var da en Trøst.

Skyggen var nu bleven saa lang og mørk henover Sandet, og der stod Kulde ud fra den mørke Fjældside.

Men nu var de ogsaa snart ved Præstegaarden. Der laa allerede den lille Sø, Sælurdalsvandet, som et mørkt blinkende Øje under Lidens Bryn.

De maatte standse og se ud til den lille Ø, hvorfra der nu ved Aften lød en øredøvende Koncert af de tusinde Viber og Maager, hvis Reder Øen fuldstændig var dækket af.

Senere paa Aaret, naar Æggene var udrugede, saa' Øen helt levende ud af Ungernes Mylder.

Men saa skyndte de sig videre, de kunde se, at Præsten stod i Døren og ventede dem.

— Gud hjælpe os, udbrød Borga forskrækket, han ser paa Klokken.

Hun var skrækslagen over, at de maaske allerede havde paadraget sig hans Vrede — den mægtige Mand.

— Pyh, svarede Lisa, det gør han jo altid, hun huskede paa, at han havde den Vane hvert Øjeblik at se paa Uhret, og spurgte nogen ham saa, hvad Klokken var, vidste han det aldrig.

Han var en høj tynd Mand, ved de Fyrre.

Hans lange, magre, markerede Ansigt og den sorte Frakke gav ham i denne Aftenbelysning noget uhyggeligt fantastisk.

— Han ser da underlig ud, hviskede Lisa.

Men Borga bare stirrede paa ham, — hun havde en vældig Respekt for ham, som Guds Repræsentant paa denne Fjord.

Han rakte dem en lang smal, lidt klam Haand, som kun tog med det yderste af Fingrene, men saa til Gengæld klemte godt til, for derpaa hurtigt at slippe, som havde han brændt sig.

Gennem en mørk Gang kom de ind i et stort Køkken, hvor flere Drenge og Piger sad og drak Kaffe.

Den kønne og søde Præstefrue gik venligt hen og kysede dem begge, og førte dem saa ind i Gæstestuen.

Da de lidt efter laa i den store Gæsteseng, sagde Borga hviskende:

— Hun er rigtig sød.

— Ja, hviskede Lisa, men han er væmmelig.

Næste Dag sad de alle i Kirken — i Koret.

Præsten gik tilsyneladende rolig op og ned ad Midtergangen, med samtlige Øjne stikkende sig i Ryggen, naar han vendte den til.

— Nu ligner han da et Menneske, vedtog Lisa, skønt et underligt.

Der gik nervøse Trækninger over hans lange smalle Ansigt, som omrammet af et skinnende hvidgult, glatkæmmet Haar, saa næsten pinligt propert ud.

— Han skinner jo af Renhed, spottede Lisa.

Han gned sine lange Hænder udenom hinanden, som vadske de han dem stadigt, medens han, uden at se paa Konfirmanderne, kom med de behørige Spørgsmaal.

— Gudskelov, hviskede Lisa igen, han ser da ikke paa os, den Slange.

Men kom han en Gang imellem til at se paa den, han talte til, blev Vedkommende saa slagen med Rædsel og Forvirring, at Svaret blev højst ufyldestgørende.

Han gik saa videre, med en forlegen frempresset Latter.

Hvert Øjeblik kom Uhret frem og forsvandt lige saa hurtigt igen.

— Aa, Gudskelov, sagde Lisa, da den første Time var forbi.

Nu skulde hun lige et Rend op i Liden og se, om hun kunde faa Øje paa Pladsen, hvor Bjarni nu gik.

Middagen skulde de spise, ikke som de andre lykkelige Konfirmander i Køkkenet hos den søde Præstekone, men inde i Gæstestuen sammen med ham, — de repræsenterede jo de »fine«.

— Det blir grusomt at sidde der sammen med ham, syntes Lisa.

— Aa, vi spiser bare hele Tiden, svarede Borga, saa behøver vi hverken at tale til ham eller se paa ham.

De skulde sidde paa hver sin Side af ham, saa ikke en Gang den Trøst at knibe hinanden i Haanden fik de.

En lille bleg Pige vartede op.

Da hun en Gang stod nær Præsten med et Fad, og han kom til at se paa hende, stak han pludselig en lang spids Finger ind i hendes Ansigt, pegende paa en Plet af Sod paa hendes Kind.

— Du er jo snavset, sagde han lavt, med et ganske ubehersket Udtryk af den største Afsky.

En Dag i en Hviletime sad Lisa og legede med hans to søde Dreng. De tog store Haandfulde Sand og lod det drysse ned forbi deres Ansigter, saa de saa' Solen skinne igennem, saa talte de, hvor mange Stjerner de kunde faa fat i.

Præsten kom gaaende forbi.

— I roder jo, og bliver snavsede, sagde han og saa' strængt paa de smaa Fyre.

Lisa saa' vredt op.

— Aa, de blir slet ikke snavsede, det kan børstes af, og selv om der kommer en lille Plet saa —, hun standsede forskrækket over sin Dristighed.

Hans Ansigt, som ved hendes Indblanding havde haft

et ganske venligt men overrasket Udtryk, blev nu strængt og haardt, og med sine brændende Øjne i Lisas, sagde han med ubehersket Stemme:

— Det ydre er det indres Spejl, husk det, Lisa, — i et snavset Legeme bor kun en snavset Sjæl.

Drengene var stukket af. Lisa sad der alene pris-given.

Men saa lo han pludselig forlegen og gik hurtig bort.

XX.

Konfirmationsdagen oprandt med straalende Vejr og stor Travlhed.

Lisa havde i den tidlige Morgentime, medens Duggen endnu laa som Maanelys paa Engen, været oppe i Liden og kigget over mod Pladsen, — han var sikkert tidlig oppe og gik nu ogsaa og spejdede ud over Fjorden.

Det var hun da vis paa.

Nu stod hun og Borga fuldt pyntede i Gangen og ventede paa at se' Kirkegængerne komme op gennem Dalen. De syntes, det var saa længe siden, de havde set deres egne, saa længe havde de aldrig før været hjemme fra.

Præsten gik udenfor, lang og tynd — og sirlig.

Præstefruen kom løbende gennem Gangen i Skørt og ikke just skinnende ren Serk og Haaret uredt. Hun stak Hovedet ud af Døren og kaldte paa Drengene, men da hun saa' Præsten paa Gaardspladsen, gjorde hun hurtigt omkring og løb med undertrykt Latter ud i Køkkenet igen.

Naada, tænkte Lisa, med lidt Sympati for Præsten — ham med hans indre og ydre Renhed.

Hun havde jo ogsaa hørt lidt om en stor Dreng, som den søde Præstefrue nok havde presenteret ham kort efter, at de havde haft Bryllup.

Saa hans Underlighed havde maaske sin Grund.

— — —

Konfirmanderne laa paa Knæ rundtom Alteret, — de skulde have Sakramentet med det samme, paa Grund af de lange Afstande.

Der var trykkende varmt i Kirken og Knæfaldet var saa smalt.

Lisa syntes alt var indhyllet i en gylden Taage, og hun selv svævede ene i Luften — en tung varm Luft.

Hun kunde næsten ikke holde sit Hoved, Halsen var bleven saa leddeløs, og Ben havde hun da slet ikke mer.

Gennem de dansende Støvnugs Hærskare hørtes som en manende Klokke.

— Dette er Jesus sande Legeme — dette er Jesus sande Blod.

Det trængte ned til hende i den dybe Brønd, hvori hun nu saa dejlig redningsløst sank dybere og dybere.

Saa mærkede hun med et noget køligt Metal mod sine Læber og en Duft af Vin, og sank saa saa uendeligt dybt og godt.

Da hun kom til sig selv, svævede hun højt løftet paa Bjarnis Arme gennem Mængden, som stod pakket sammen i Midtergangen i den lille Kirke.

— Naa, er det nu bedre? hviskede Bjarni, da han anbragte hende paa en Stol inde i Gæstestuen.

Han saa' ængstelig spejdende paa hende og maatte absolut holde Armen om hendes Liv, — hun var sikkert ikke rask endnu.

— Du er saa bleg, Lisa min, — og da der ingen andre var i Stuen, trykkede han hende heftigt ind til sig.

— Du er en lille hvid Blomst, en fin lille Blomst.

Han kyssede hende, varsomt og ømt.

Hun smilede til ham og sagde saa undrende:

— Du er saa stærk, Bjarni, hvor er Du dog stærk.

— Snak, Du, Du vejer jo ingen Ting. —

Præsten kom senere og spurgte til hendes Befindende, — han havde nok set, det var galt fat og havde saa givet hende af Vinen før end det var hendes Tur, men det hjalp altsaa ikke.

Han saa' ned ad hendes hvide Kjole.

— Det er et smukt Symbol, Fru Vendel, for en ung Pige.

— Ja, De har Ret, Hr. Pastor, svarede Fru Vendel med Taarer i Øjnene, hun blev saa let rørt saadan en Dag. Men Lisa udbrød:

— Den passer vist ikke til mig, en med Pletter vilde maaske passe meget bedre, — og hun saa' trodsigt op paa ham.

— Naa naa, Barn da, glattede Moderen efter.

Nede ved Vandet laa Baadene, som skulde føre dem hjem.

Den store Baad paa Hvaldamperen havde Kaptain Martens i Morges sendt efter Syssemandens, og nu skulde Lisa og Borga sidde der paa Hæderspladsen paa det røde Tæppe, som den galante Kaptain havde forsynet den med.

Det røde Flag i Agterstavnen bølgede overdaadigt i den lette Brise.

Vandets muntre Blaahed koketterede med Brændingens hvide Bræm.

XXI.

Sammen med Foraaret var alt paa Handelspladsen rigtig vaagnet til Live. Naturen gik forrest.

Først Sneens Smelten og Jagen mod Fjorden, saa Aaen brusende svulmede op, og troede sig en vild Elv.

Saa grønnedes Lider og Enge og myldrede med smaa Lam, som smaa hvide Blomster.

Menneskene maatte ogsaa med i Jaget, og var de end tunge og træge at faa vakt op, skulde nok Grimur sætte Fart i dem, naar han svang sin strænge men retfærdige Svøbe over de vinterdovne Nakker.

Lige fra Bogholder Jonson, som altid ventede og fik Røfler, til Haldor Smale, for hvem Grimur var noget nær den retfærdige og nidkære Vorherre selv, følte de en Sitteren og Uro, naar de hørte hans skarpe, haarde Stemmes Gjaldren overalt oppe og nede, ude og inde.

Denne indre Uro affødte en Ivrighed og Faren hid og did, hvis Nytte ikke nær stod i Forhold til Ivrigheden.

Selv den sejge Benedikt maatte sætte Farten op, hvilket dog kun skete med behørig Hensynstagen til hans Værdighed.

Nede i Køkkenet skælvede Grimurs svagelige Kone, for hvem Foraaret kun betød Indledningen til Sommerens

Uro og Martyrium, og samtlige Piger for Genlyden af hans drønende Skridt.

De eneste, som hver paa sin Vis tog det med Sinds-
ligevægt, var Bjarni og Sønnen Kristian, hvilken sidste,
saa vidt som muligt, bare undgik ham og kun gjorde, hvad
han vilde, eller undlod at gøre noget som helst — hvad
han helst vilde.

Hver Dag blev Varer fra »Gudrun«s Indre bragt i
Land og aflæstet paa Pladsen foran Butikken.

Nu laa der en Dynge Porcelæn og Stentøj, som Bjarni
og Kristian skulde mærke med Priser og bringe i Orden
inde i Butikken.

Kristian havde faaet Ordre til at være med, for at
lære af Bjarni, og denne gjorde sig al Umage for at gøre
ham interesseret deri.

Men Kristian var meget mere optaget af at fortælle
om, hvor vanvittig elegante og smukke Damerne var i
København, hvor Herrerne var flotte og Husene store.

Bjarni maatte mod sin Villie høre efter.

Ja, det var nok det, han havde tænkt sig, — Lisa
skulde ikke derned, i al Fald ikke alene. Maaske en Gang
med ham, naar —

— Naa, det var altsaa Nr. syv og tyve, afbrød han
Kristians Talestrøm.

Lisa og Borga var ude at lufte deres lange nye Kjoler,
og det var naturligvis ganske tilfældigt, at de netop kom
der forbi.

— Vi kan maaske opnaa en Pakke Cigaretter, hvi-
skede Borga.

Ja, og en lille Sludder, tænkte Lisa.

De gik hen til Kristian, som stod og drev med Hæn-
derne i Bukselommerne, da Bjarni netop var gaaet op i
Butikken med noget Porcelæn.

— Naa, sagde Borga drillende, Du slider nok ordentlig i det, Din Stakkel.

Han vendte sig glad overrasket.

— Næ, er det Jer? Hvad vil I? — Det var rart, de kom, for Bjarni var saa Satans alvorlig og ikke særlig sjov.

— Se, sagde han, jeg stod netop og tænkte paa, hvor morsomt det kunde være at tage et ordentlig Spring lige midt ned i al det Porcelæn, og han viste med en Haandbevægelse udover Dyngen.

— Sikken et Krasch det vilde gi', lo han, han saa' glad spørgende paa dem.

— Du maa jo være gal, lo Borga henrykt beundrende.

— Men Du tør ikke, fristede hun, med sine smaa morsomme graa Øjne drillende rettet paa ham.

Lisa stod og kiggede efter Bjarni, — det var en Streg i Regningen, at han netop skulde være gaaet ind.

— Men Kristian dog, sagde hun advarende, det var jo Bjarni, der havde Ansvaret, troede hun.

— Aa, phy, det tør jeg sagtens, han lod, som han vilde gøre det.

De sprang begge til og greb ham i hver sin Arm og maatte holde godt fast, for han lod, som var han netop meget opsat derpaa.

I det samme kom Bjarni, — han saa' skarpt og hurtigt paa Lisa, som straks slap Kristians Arm og forvirret leende stammede:

— Han vilde springe ned i alt Porcelænet.

— Aa, han lar' nok være, smilte Bjarni formildet.

Kristian lo kaad og sprang op i Butikken for at hente Cigaretter til Pigebørnene. Da han kom ud igen, var hans Fader der, — saa lod han den Pakke Cigaretter, han havde i Haanden, forsvinde op i Ærmet.

Grimur stod og snakkede venligt med Lisa:

— Nej, hvor stor Du er, — nu er Du vel Frøken, og jeg skal sige De til Dig. Han kneb hende i Kinden.

Hvor han dog kan se' rar og mild ud, tænkte Lisa og svarede hastigt.

— Nej, endelig ikke, — og som hans Stemme kunde blive venlig.

Men nu fik han Øje paa sin Søn, og Minen blev igen gnaven og ubehagelig.

— Naa, Stjævne min, var Du oppe med noget?

Kristian stod henne hos Borga, som, da hendes Faders strænge Principal kom, var gaaet noget til Side, for ikke at være for iøjnefaldende.

— Ja, jeg var oppe med nogle Kopper, løj han rask og roligt, og praktiserede samtidig med stor Øvelse Cigaretterne over i Borgas Hænder.

Grimur nikkede og gik misfornøjet brummende videre.

Han kom altid i Misstemning ved at se' Sønnen ved Arbejdet.

Der er ingen Handelsmand i ham, sukkede han. Hvordan skal det dog gaa uden Bjarni. Og Furerne blev fler og fler i hans lange Ansigt efterhaanden som han sammenlagde alle Faktorerne for og imod Sønnen som Efterfølgeremne.

Han standsede ved en Brædestabel, hvor en stor graa Kat laa og soled sig.

Dyr kunde han ikke gaa forbi, han maatte standse og snakke med dem, for Dyr var sagesløse, fandt han. Hans Stemme og Udtryk blev helt mildt og indsmigrende.

— Naa, Pus, ligger Du der, Du har det jo godt, smaa-snakkede han med Katten og kløede den paa Maven.

Den trillede sig kælent snurrende om paa Ryggen og saa' paa ham med sine grønne Øjne.

— Ja, Pus, lille Pus. —

Da Lisa og Borga gik, betroede Kristian Bjarni, at Borga var dog blevet en Pokkers kvik Tøs af en rødhaaret at være. —

Oppe i Stuerne gik Fru Vendel og syntes, at Tiden fløj. Havde den gaaet trægt i Vinter, saa gik den nu med Syvmilefart.

Hvordan skulde hun naa at faa Annas Tøj i Stand til Rejsen. Anna tog sig ikke selv Spor deraf.

Nej, hun ventede nu, at alting kom svævende fra Himlen i syet Tilstand. Og Gud, hvor havde hun dog erfaret, at der kom slet intet, hverken der eller andet Steds fra, uden at man tog ordentlig fat selv.

Aa, men det var jo i det hele underlige Børn, hun havde faaet, helt anderledes end hun syntes, at det var rimeligt, at de burde være blevet.

Anna levede i en Drømmeverden svævende og uvirkelig. Og Lisa — ja, hun var saamænd nøgtern og praktisk nok, men saa indesluttet og lukket, ikke til at blive klog paa.

Og saa var der jo Maja, ja — men hende havde hun vist forsømt? —

Hun var bleven saa træt efter alle disse Aar. —

Hun gik hurtig hen mod den anden Stue. Nu vilde hun dog med det samme, medens hun tænkte derpaa, se om Maja kendte Spor til at danse. Det gik op for hende, at hun havde vist aldrig lært hende det.

— Kom Maja, kaldte hun, saa skal Mor lære Dig at danse. — Hun skyndte sig at tage Nederdelen af, ellers kunde hun jo ikke se' hendes Fødder og Trinene.

Maja kom glad løbende, det var jo kun morsomt og ikke Lektier.

Lidt efter, da Anna kom gaaende udenfor, hørte hun

Moderens Stemme nynnende en Dansemelodi en, to, tre, en, to, tre, ledsaget af slæbende Trin.

Hun aabnede forsigtig Døren og kiggede ind.

Ja, ganske rigtigt, der dansede Moderen for Maja, der meget interesseret fulgte hendes Trin og efterlignede dem.

Det saa' saa pudsigt hjælpeløst ud, at se' Moderen danse der i Skørt med alvorlig ivrig Mine, at Anna brast i Latter.

Fru Vendel vendte sig forskrækket om, men da hun saa' Anna le, maatte hun le med, men blev saa rød, og sagde vredt:

— Hvem skal dog ellers lære Maja at danse, det lille Skind, hun gaar jo og bliver et helt Uhyre af Uvidenhed og Klodsethed.

Hun tog hurtigt sin Nederdel paa.

— I tænker saamænd ikke paa at lære hende noget, og jeg er baade for gammel og træt, — hun satte sig ned med et ganske fortabt Udtryk.

Anna skyndte sig hen og kælede for hende.

— Det er dog ogsaa for galt, at Du anstrænger Dig saadan, men, — og hun kom til at le — det saa' nu saa pudsigt ud.

Fru Vendel maatte selv le med.

— Ja, naturligvis saa' det latterligt ud.

Maja var meget misfornøjet med Afbrydelsen.

— Aa, lille Maja, Du skal nok lære at danse, trøstede Anna.

— Ja, Du rejser jo, tænkte Fru Vendel, og huskede, at hun snart skulde miste hende.

Hun syntes allerede, hendes Smil var saa langt borte, som var hun allerede paa Rejsen fra dem alle og alt her.

Jeg har hende allerede ikke mer, sukkede hun. Der sneg sig over hende en klam Følelse af Ensomhed. Men-neskenes hjælpeløse Ensomhed.

Hendes store Pige, som havde gaaet der saa stille og roligt, og dog været saa meget, ja været hendes Fortrolige og Raadgiver.

Var hun ikke nu allerede inde i en Verden, som var hendes egen særlig private.

Hun er vokset bort fra mig.

Man gik der og troede, man havde sine Børn, og saa en skønne Dag, viste det sig, at de var uendeligt langt borte fra én.

Da de var smaa, var de saa herligt afhængige. Se nu Lisa, i hvor lang Tid havde hun mon gaaet med den For-elskelse? Nu dukkede der Blik og Ord frem i hendes Erindring, som hun den Gang ikke havde forstaaet eller givet Agt paa.

Langt fra hende havde Lisa gaaet og vogtet over sit Indre. Lukket og tavs, skønt vild og kaad udadtil.

XXII.

Kaptain Martens var en galant Mand, og vilde gerne gaa derfor. Nu da Frøken Anna skulde rejse, vilde han til Ære for hende give en Tur med hans lille Fangstdamper om til Nabofjorden.

Og havde hertil indbudt Sysselmanens og Købmændens Familier.

At Helga og Borga ogsaa skulde med, var en Selvfølge, ligesaa at Jonson blev hjemme og passede Butikken.

De tog selv Madkurve med, men Damper og Drikkevarer gav han.

Turens Maal var Gudmondur paa Bildurdals Gaard, hvor der fandtes en stor nybygget Stue, som der skulde danses i efter den medbragte Lirekasses Toner.

Det blæste godt og Søen skummede foran Stævnen som et lille Vandfald.

Fru Vendel og Helga søgte straks Kahytten, de var ikke Søhelte, de to.

De unge Piger stod i Forstavnen i deres lyse Kjoler, underholdt med de sidste københavnske Vittigheder af Kristian. De maatte holde fast i Toug og Ræling, for Skibet duvede op og ned som en stor Søfugl, og det var svært at holde Ligevægten, især naar Kristian var saa morsom.

Bjarni stod lidt længer henne og lænede sig til Rælingen. Han følte sig noget tilovers. Han kunde ikke saadan som Kristian snakke med Damer om ingenting.

Var det mon ogsaa nødvendigt, at Kristian saa greb en saa en anden af de unge Damer i Armen, saa om Livet.

Naa ja, det kom jo ikke ham ved, naar han bare lod Lisa i Fred, men for Resten lod det, som især hun stod daarligt paa Benene, hun svejede hid og did, og han følte det ligefrem krible sig i Armen, efter at gaa hen og lægge den om hendes slanke Liv.

Men han blev staaende og blev mer og mer mørk i Øjnene.

Det var nu kun for Bjarnis skinsyge Blik, at Lisa syntes den mest ubehjælpssomme, for i Virkeligheden var det meget værre for Borga at holde sig paa Benene, — hun var saadan kommen i Gang med at le, at Kristian fandt det absolut nødvendigt at lægge Armen om hende.

— Du ryger min Sandten overbord, hvis jeg ikke holder paa Dig.

Cigaretterne skulde ogsaa tændes, og at det ikke vilde lykkes i Blæsten var kun morsomt, og Grund til Latter i den lattermilde Flok.

Martens sad i sin Kahyt oppe paa Komandobroen, sammen med Sysselmanden og Købmanden. Herfra kunde han holde Øje med de unge i Forstavnen.

Han vilde helst være nede imellem dem, og sad og pønsede paa at lade de to gamle underholde hinanden, og selv forsvinde derned.

Sysselmandens Talestrøm lod han svirre forbi sig, og indskød kun nu og da et langtrukket norsk Ja — a eller nej-da.

— Naada, udbrød han saa glad, nu er Damerne i Færd

med Frokosten, nu skal jeg skaffe dem noget, — han løb hurtigt ned paa Dækket.

Det havde længe ærgret ham, at se' Kristian som ene Hane i den »søte« Hønekurv dernede.

Naa, han véd da, hvad han vil, — Bjarni er et Fæ.

Er der ikke her en liten Plads til mig, han borede sig ind i Klyngen.

Damerne havde sat sig paa hvad som fandtes, og var i Færd med at pakke ud af Kurvene. Martens satte sig paa en Tougrulle ved Siden af Købmandens Datter Gudrun.

— Jeg kan nok sætte mig her, lo han og lagde sin Arm om hendes Liv, for at hun ikke skulde falde ned.

Hun lod bly, men saa' samtidig æggende sidelænds paa ham.

— Nu skal vi ha' noget Mat til Patriarkerne deroppe, og det gaar De nok op med, Kristian.

— Ja, ser her, raabte Anna og rakte ham et Udvalg paa en Tallerken, giv ham det.

Kristian gik mukkende og slingrende bort med Maden.

Gudrun var nu i sit Es. Hun lænede sig mod Kap-
tainen og saa' koket over hans Skulder hen til Bjarni med sine smalle upaalidelige Øjne.

— Skal De ikke have noget, Hr. Bjarnarsson?

— Naa, naa, sagde Martens fortrydeligt.

— Har De nu ikke nok i mig, De. — I Virkeligheden vilde han meget hellere have fat i de ganske unge og sky. Hun her var for villig og indviet.

Næ, Lammesteg, lo han kynisk for sig selv, det var noget.

Bjarni kom uvilligt hen, og satte sig om paa den anden Side hos Anna, — hun var saa rolig stille, og han

var vred paa Lisa, men hvorfor vidste han vist ikke rigtig selv.

Men han syntes ikke rigtig om, at hun var som nu.

Hun lo saa meget, og han havde nok set, at hun lod Kristian putte sig en Cigaret i Munden, som han først havde haft i sin egen, — for at tænde den naturligvis — men alligevel, det vilde han nu ikke have.

— — —

Ud fra den store Stue, der var af lysmalet Træ og stak grelt af mod Gaardens øvrige græstørvsgrønne Bygninger, lød Lirekassens paatrængende Toner.

Indenfor stod Damp og Støv som en Taage, hvori de dansende Silhuetter drejede sig.

Tause og alvorlige, som var det en Slags Gudsdyrkelse — næsten med Fanatisme svang de unge Mænd fra Hvaldamperen Pigerne i de tunge islandske Dragter.

Bjarni tog nu Revanche for Ensomheden paa Damperen.

Han vilde bryde sig Pokker om alt og alle, uden Lisa.

Nu i Aften skulde hun danse med ham. Ingen anden skulde føle, som han nu følte, hendes slanke Legeme og Ben mod sig. Eller se' hendes halvt lukkede Øjne, saa sorte og søde, naar de saa' op i hans.

Han holdt begge Arme om hendes Liv, og trykkede hende fast ind mod sig, saa han halvt bar hende, sikkert og let efter Tonerne og Takten.

Hans hede Aande slog mod hendes Pande, og hans Øjne søgte hendes brændende og dybe.

Gennem dem gik en mystisk og hed Strøm, som havde de Blod og Aarer fælles.

Dansens alt andet forglemmende sødt frydefulde Stund var deres.

De var fyldt af dens Ild og Brus, unge og forelskede som de var.

— Nej, se' dog, sagde Kaptain Martens, da han gik gennem Stuen med Fru Vendel, hvor Bjarnarsson danser med deres Datter Lisa.

Fru Vendel saa' op med Mishag i Blikket, men da hun havde fulgt dem lidt med Øjnene sagde hun, og hendes Stemme lød mild, lidt vemodig.

— Aa, det er dog sødt og smukt at være ung.

Martens trak paa Skuldrene.

— Ja, jeg mente kun for Dem som Moder. — Han er da ingenting, Gutten.

— Aa, Lisa er da kun et Barn, afledte Fru Vendel lidt utaalmelig.

Aa ja, tænkte han, men med voksne Sanser.

Ude paa Gaardspladsen, hvor der i den smukke Aften var blevet stillet Bord og Stole, havde Sysselmanen, Grimur og Bonden Gudmundur gjort sig det behageligt med Flasker og Glas.

Sysselmanen var kommet i et blidt elegisk Hjørne.

— Ja, her kan sgu' være godt nok, saadan en dejlig Aften og med disse prægtige Mennesker.

Han saa' sig om med vennesele Blikke.

Men saa forandrede hans blide Udtryk.

— Men Vinteren er slem, Vinteren er forbandet.

— Ja, De kan sagtens, han stødte til Grimur, De rejser jo bort fra det hele hver Vinter.

— Det er jeg nødt til, skyndte Grimur sig at sige og saa' indtrængende paa Bonden. Han skulde dog ikke tro, han gjorde det for sin Fornøjelse, eller fordi han foretrak København.

— Nej, men pas nu bare paa, vedblev Sysselmanen med et vildt Blink i Øjnene.

— Pas nu paa, hvad jeg siger, der maa ske Ministeren noget — et eller andet — hvad véd jeg.

Grimur saa' tvivlende paa ham.

— Ja, De tror mig ikke, — men har De ikke lagt Mærke til, — han saa' vist paa ham, — at naar en eller anden har gjort mig noget ondt, saa gaar det ham daarligt, — naturligvis — føjede han hoverende til.

Grimur sendte et hurtigt Øjekast til Gudmundur, som stirrede uforstaaende paa Sysselmanden.

— De tror mig ikke, naa, men husker De ikke Jon paa Haga, som havde mine Heste i Pleje, og sultede dem saa Knoglerne stod dem ud af Skindet, og en var saa elendig, at den døde for mig?

— Hvordan gik det ham? —

— Nu ligger han og raadner op i Spedalskhed.

— Ikke sandt? — Han lænede sig tilbage og lo kort og hæst.

Grimur sad bortvendt med et skadefro Smil.

Han var jo ganske gal, den danske Sysselmand.

Gudmundur saa' genert hen for sig.

Fru Vendel og Helga kom gaaende forbi.

Grimur slog Sysselmanden let paa Skuldrene.

— De har en storartet Kone, det maa De takke Gud for.

Sysselmanden saa' forvirret op.

— Min Kone Nathalie, ja-a, men da Meningen gik op for ham, lo han kort.

— Aa, rystede han paa Hovedet, nu er det det bare Vand, mod hvad hun var den Gang.

Da var hun flot, kan De tro.

Satans til Øjne og Liv der var i hende. Vi var en Flok af Byens Unge, og vi rendte sgu' hver Aften hen at se' hende, naar hun optraadte.

— Nu, — han rystede paa Hovedet.

— Ja, vi kender alle Deres Kone, sagde Grimur langsomt og med Vægt, og sætter hende højt.

— Ja, Gudbevares, hun er jo go' nok, lo han. Aanden er usvækket, men — og han saa' fortabt paa sit Glas — at binde sig til en Kvinde — det er sgu' skidt.

— Fruentimmer er jo — Fruentimmer, sluttede han.

Fru Vendel og Helga havde sat sig noget derfra paa Tunet. De unge dansede jo, og Mændene vilde Fru Vendel ikke sidde hos og høre paa alt det Vrøvl og Galimatias, som Vendel maaske kunde finde paa at diske op med, naar han saadan en Dag igennem havde nydt Spiritus.

Men her var ogsaa godt at sidde. Aftenen var saa uendelig stille og blid. Støjen inde fra Dansestuen gjorde Stilheden herude stærkere. Paa den som lyttede efter og var opmærksom derpaa, virkede den næsten knugende.

Helga var urolig og skottede hen mod Gaarden.

— Man skulde vel se' lidt efter de unge?

Hun saa' spørgende paa Fru Vendel.

— Aa nej, lad dem bare more sig, det er kun saa kort, man rigtig kan nyde den Slags Glæder. —

— I al Fald, sagde hun lidt efter, er man kun en Gang rigtig ung. — Skønt Tonen skulde være munter, kunde Helga dog mærke et lille vemodigt Anstrøg.

— Vi er nu for gamle til at være unge, lo Fru Vendel ironisk.

— Ja, men Borga gaar jo og bliver helt væk i Kristian, udbrød Helga bekymret.

— Naa, hvad saa, det er da kun godt.

— Naa da, lo Helga haardt, det gir Grimur aldrig sit Minde til, og derfor vil jeg passe paa.

— — —
 Da de sent om Aftenen gik paa Vejen ned mod Baaden, var Lisa bleven lidt tilbage, hun ventede paa Bjarni, som skulde ordne noget med Bonden. Foran gik hendes Moder, Anna og Kaptajn Martens.

Hun gik netop og tænkte paa Kaptajnens underlige Øjne, da han vendte om og gik tilbage til hende.

— Jeg troede, De kom hen til os, han pegede hen mod Moderen og Søsteren.

— Nej, svarede Lisa koldt, jeg venter paa Bjarnarsson.

Han sagde intet hertil, men blev lidt rød over Panden.

Der gik hun saa slank og ung, og dog voksen, netop som han ønskede det.

Spinkel og spæd var hun, men hendes Øjne kunde blive sorte af Længsel og hendes Mund var rød og voksen til Kys.

Der var Ild i hende.

Han gik og følte hendes varme Ungdom, som en Opfordring der vakte Krav i ham, men han følte ogsaa hendes Uvilje, der var noget afvisende, noget trodsigt over hendes Skuldre.

Satans ogsaa, at den Dreng var kommet ham i For købet, hun var jo besat af Bjarni, og det kunde jo godt have været ham. Gik han ikke saa sejrssikker i Fjor og tænkte: hun blir god til mig til næste Aar, — og saa — ja Pokker staa i den Dreng.

Han var vred, men dog lød hans Stemme indsmigrende blød, da han sagde:

— Naa, Lisa, hvorfor vil De saa ikke ride min Hest for mig? — Han søgte at fange hendes Blik, og tog hendes Haand og klemte den fast og blødt.

Hun rystede blot paa Hovedet, vovede ikke at møde hans sære smalle Øjne, som tilsyneladende var saa kolde, men inden i, naar man rigtig saa ind i dem, saa bundløse uhyggelige.

— Jeg ved nok, for hvem De ikke maa ride min Hest.

Hun vendte sig roligt om mod ham, og hendes Øjne var helt sorte i hendes blege Ansigt.

— Naa, det ved De, hun talte ganske langsomt.

— Det er vel for Deres Kone, — hun saa lidt haanligt paa ham.

— Aa, De Skøjerunge, lo han støjende op og slap hurtigt hendes Haand, men der var noget krampagtigt over hans Latter.

Paa Hjemturen i den stille lyse Sommernat med alle de mange haarde smaa søde Lyde fra Skibets Brusen gennem det spejlblanke Vand, havde hver søgt og fundet det, som netop disse tyste Stunder krævede.

En blid Mathedens Ro var faldet over de fleste.

Nede i Kahytten sad Sysselmanden og Grimur, mellem Flasker og Glas, omfavnende, bedyrende hinanden om deres evige ubrødelige Venskab.

Paa en Bænk, langt fra Helgas aarvaagne Øjne, sad Borga med Kristians Hoved i sit Skød. Ør af Vin og Dans havde han her fundet et taalmodigt og blødt Hvilested.

Jeg kan godt vaage hele Natten over ham, tænkte hun stolt, men lidt efter sank hendes gyldenrøde Hoved bagover mod Bænkens Rygstød, snart istemmende i mere sarte Lyde hans Snorken.

Bjarni havde taget Lisa helt hen i Forstavnen, — der saa de kun Havet og Himlens grønne Skær.

De sad tæt sammen paa en Tougrulle, hun lænede sin Kind mod hans og nynnede sagte en lille Sang.

Kaptajn Nielsen delte sig imellem den frodige Gudrun og Anna, der sammenstillet med Gudrun virkede som Maaneskin.

XXIII.

Det var ganske tidlig Morgen. Endnu havde Solen ikke rejst sin gyldne Krone over de sorte Fjældes Toppe.

Endnu laa Nattens blaakølige Skygger over Dalen, og den sølvhvide Dug over Engene.

Der var i Luften et sitrende hemmelighedsfuldt Skær, som kunde Natten daarligt formaa sig til at overlade Dagen og Solen Herredømmet.

De sidste Toner af Nattens Orkester laa endnu og dirrede svagt i den dugfriske Morgentime.

Bjarni var altid tidlig oppe, for Morgenens var hans egen og Morgenens var altid smuk.

Han stod i den dybe blaa Skygge, der fra Huset faldt ned over Pladsen.

Han kastede et Blik op mod det lille Vindue.

Nej, hun laa naturligvis og sov endnu. —

Saa drev han langsomt ned mod Stranden, og mærkede saa en varm Straale stikke sig i Nakken.

Han vendte sig og saa Solen glide op over det mørke Fjæld.

Den stod der som et gyldent Smykke Fjældet havde sat i sit graa og furede Hoved. Den alt besejrende livgivende Jordens og Mørkets Behersker.

Den varmede dejligt, — han skuttede sig let i Morgenkøligheden.

Saa gik han langs Stranden, til han kom til et hvidt, men slemt forsømt Hus.

Over Indgangen stod med store Bogstaver »Hotel Valhøll«. Det havde været Hotel, men Værten døde, og saa gik det hele i Staa, og nu laa det hen til Skam og Spot for alle Søfolk.

Han gik hen og kiggede ind ad et Vindue. Der var skam store og gode Stuer.

Ja, der skulde nu tapetseres — hvordan mon Lisa syntes om grønt? — han gik til det næste.

Men her skulde det være som det var, blaa Oliefarve paa Træet. Det var saa kønt, ligesom et blaat Hav. Og det saa' saa muntert ud.

Ja, der vilde hun nok blive glad ved at sidde og se' efter Skibet.

Han vendte sig uvilkaarligt og saa' udover Fjorden, som laa det der allerede.

Fornøjet fløjtende gik han og satte sig paa Trappen mod Øst.

Solen skinnede ham lige i Ansigtet. Han syntes allerede der var noget hjemligt ved den Trappe, — det var jo hans egen. Og temmelig billig havde han faaet det. Grimur havde vist været glad ved at blive af med det Skrammel, og igen faa det i Stand, saa det ikke skæmmede Pladsen.

Og nu var det hans Hjem, eller skulde blive det, — men hvor var det dog ogsaa uendeligt længe siden, han havde et Hjem.

Det slog ham, hvor kold og ensom hans Ungdom var gaaet. Men nu, — hans Haand klemte fast om Jernrækværket, — nu vilde han have et Hjem.

Her skulde det være, — Huset var godt og skulde nok blive pænt.

Ja, fint skulde det blive til Lisa.

Og med hende skulde det blive til, for til København skulde hun ikke, ikke før senere, naar hun var hans.

En Ko's dybe og hjemlige Brøl vækkede ham op af hans Drømme.

Han rejste sig, nu skulde man vel hjem, nu begyndte Dagen med dens Krav.

Han stak Hænderne i Bukselommerne, rankede sig og saa' ud over Fjorden, hvis blanke Spejl begyndte at kruses af let Brise.

Hist og her hang endnu, som Bælter om Fjældene, nogle Rester af Nattens Taager, hvide og uldne.

Hans Øjne søgte det lille Øre derhenne, — det skulde blive hans, der skulde hans Fisk tørres.

Ja, det skulde nok blive udmærket altsammen.

Han gik frem langs Stranden, bøjede sig og tog en flad Sten, og kastede Smut med den, og tænkte: hopper den fire Gange er det godt. Den hoppede kun tre.

Det er godt alligevel, lo han overmodigt og ungt.

— — —

Der var ogsaa andre, som ikke kunde sove denne smukke Morgen.

Fru Vendel sad oprejt i Sengen. Hun sov saa let nu om Sommeren, naar Natten var saa lys.

Alt det, som der ikke var Plads og Tid til i den travle Dag, alle de Længsler og Ønsker, de kom nu og trængte paa.

Fra Sengen kunde hun se' langt ud over Fjorden.

Helt ud i Havet, hvor det forsvandt i Himlen.

Hun syntes næsten, hun maatte kunne se' ned til det for hendes Erindring altid rosensmykkede Land. —

Hun strøg tankefuldt henover Tæppet, som var sammensyet af mange forskelligfarvede Silkestumper, og hun mindedes sit Barndoms Præstegaardshjem, som det stammede fra — og Rosenlysthuset i den stille Have. —

Saa sprang hendes Tanke til Anna, ja nu rejste hun jo — ja det var kun godt. Hun gik nok i Havn — harmonisk og blid, som hun altid havde været, og et Fredens Tegn i dette urolige Hjem.

Hun sukkede og rettede sig.

Kom dog Bina ikke snart, — saa fik hun Øje paa lille Bror, som sov i sin Seng ved Siden af hendes. Hun rettede paa hans Pude. En pludselig Angst opstod i hende.

Hvad skulde der dog blive af ham, den lille Stakkel, som var kommet saa sent, da hun syntes, at hun slet ikke havde flere Kræfter til at opdrage saadan en, og heller ikke det Mod der hørte til — og hvis hun nu blev altfor træt. —

Den blanke Fjord syntes hende med et saa kold, Landskabet saa fremmedartet. Hvad er jeg dog her efter, jeg og mine Smaa? Naar er det her dog forbi, naar skal Livet begynde?

Aa Snak, sikken jeg vrøvler, det er jo netop nu jeg lever her hos Adam og Børnene.

Og det slog hende, at alle de Aar havde kun været en lang Venten i Længsel — paa en fremmed og stenet Kyst.

Og Dagene — de mange, mange Dage var gaaet hen — og Dagene var Livet — hendes Liv. —

Hun lagde sig igen og forsøgte at blunde, — kunde hun dog bare sove væk fra de daarlige Tanker.

Saa fo'r hun op ved en Kvidren udenfor hendes Vindue.

En lille Fugl — hun hørte de fine fløjtende Stæretoner, hun mærkede de ludende Syrenbuskes og Jasminernes bedøvende Dufte — i sit Hjemlands Haver.

Saa kom Bina med Theen. Den tykke, skikkelige, rare Bina, med sit evige Tørklæde om Hovedet, som hun paastod ikke taalte Morgenkøligheden.

Lille Bror vaagnede, slog sine store Øjne op, hans Ansigt fortrak sig i et lille prøvende Smil, da han mødte Moderens milde Blik.

— Naa, sidder nu Fruen igen og fryser, smaaskændte Bina.

— Aa, han er vaagnet, afbrød hun sig selv, det velsignede Barn, og hun glemte Fruen og Theen og alt andet, pakkede Dynen om ham. — Han skal ned i Køkkenet og klædes paa.

— Du kan da godt klæde ham paa her, forsøgte Fru Vendel at protestere.

— Nej, han fryser, det stakkels Barn, hun saa' bedende paa Fruen — naar han skal vadskes over det hele (hvad Bina i sit Hjerte strængt fordømte, som komplet overflødigt, ja næsten menneskeplagerisk).

— Aa, Du er jo tosset med ham, nu Sommerdage, han maa da blive et rigtigt Pjok, saadan Du forkæler ham.

— Det stakkels Barn, han bliver helt syg af Kulde, mumlede hun, idet hun skyndsomst fjernede sig med sit Bytte.

De tossede Danskere, deres smaa Børn havde det virkelig ikke godt.

Havde hun ikke selv i Fjor med blødende Hjerte maattet hente iskoldt Vand op fra Fjorden, og set Fruen hælde det over hans nøgne lille Krop.

Hans kraftigt skraalende Protester havde overbevist hende om, at de Danske var ikke rigtig gode mod deres smaa Børn.

Nej, det kunde hun nu ikke tilgive Fruen.

XXIV.

Der var stor Spænding i Sysselmandens Familie, eftersom Dagen for Damperens Komme rykkede nærmere.

Nu havde Sysselmanden igen søgt Embede, og denne Gang var det øjensynligt, at Ministeren maatte tage Hensyn til det.

Vendel gik om i stor Fortrøstning, som dog let kunde væltes ved et pessimistisk Ord. Han havde indviet Bjarni deri, og han var nu ogsaa en Del optaget deraf.

— Men hvad saa med vor Plan, havde han spurgt, ikke saa meget for Planens Skyld, som for Lisas, hvad saa med hende, naar de andre rejste.

— Det bliver det samme i alle Tilfælde, svarede Vendel, og slog overdaadigt ud med Haanden.

Lisa selv havde straks sagt:

— Jeg tager ikke med, jeg bliver her. Men, — havde hun mindre sikkert tilføjet, da det ret gik op for hende, at hun saa ikke kom med til alt det nye, der ventede dem, og som de saa ofte havde udmalet sig, — jeg kommer senere og besøger Jer.

Fru Vendel havde saa set saa underligt paa hende, og hun var bleven saa sær bedrøvet.

Nu gik de alle og passede paa ikke at dæmpe Vendels glade Haab, og sad og udmalte sig, hvorledes alt vilde blive, ja snakkede hinanden op i en vanvittig Optimisme.

Men kom saa Anna eller Lisa med en af deres skeptiske Miner, dalede straks Fru Vendel ned fra sin stolte Flugt.

Nej, der var naturligvis intet at haabe.

Men Vendel saa' og hørte det ikke, — han levede højt i Haabet, og der skulde de nok se' at holde ham saa længe som muligt.

Ude paa de mange franske Fiskerskibe, hvoraf Fjorden var fuld, gik ogsaa Søfolkene og længtes efter Dampersens Komme.

I det tidlige Foraar var de rejste fra deres smaa rosen-smykkede Haver, fra det varme og friske Bretagne, gennem Taager og Storme, til det kolde Nord.

I en tynd Kæde bar de om Halsen en lille Messingmedaillon, med Billede af deres Skytshelgen, som de sikkert stolede paa vilde hjælpe dem tilbage igen gennem Taager og Storme.

Ligesaa sikkert som de ventede Brev og Hilsen fra Madelaine, Therese, Louise eller hvad de nu hed, der gik derhjemme og passede Hjemmet og de smaa.

Vendels kendte flere af dem, — gennem de mange Aar var de kommet igen og igen.

Der var Mænd, hvis blaasorte Haar i Tidens Løb var graanet.

Mangen lille Janette, Marie eller Pierre var vokset op til den første Komunion.

De fremviste med Stolthed Billeder af dem, og Fru Vendel med sin udmærkede Hukommelse kunde holde dem ude fra hinanden. —

Saa endelig en Dag viste der sig bagom Øret den med Længsel ventede Røgsøjle.

Mænd og Koner samlede sig foran Butik og Pakhuse. For var først Damperen inde, skulde det gaa i en Fart. De havde altid saadant Jag, de Danskere.

Lidt fra Klyngen stod Benedikt, med Hænderne i Lommen, og saa' fornærmet ud mod Damperen. Han var fæstet som Karl paa Gaarden, og dette Arbejde kom egentlig ikke ham ved. Men Grimur havde befalet det, saa —

Fra Kvindernes Klynge sendtes mange opmuntrende og opildnende Blikke og Smaaavtigheder hen til den kønne Karl.

Men saadan ligefrem tiltale ham turde de ikke. Han følte sig nemlig en Del bedre end dem — og godmodig var han just ikke.

Men saa traadte en ganske ung Kone, med et lille blegt opstoppernæset og kvikt Ansigt ud af Kredsen, og sagde drillende:

— Har Hr. Benedikt Gudmundsson ikke glemt sine Handsker?

Han blev lidt rød i Hovedet, men lod som han ikke havde hørt det.

Hun vendte sig halvt til de andre og sagde:

— Han er saa bevæget ved at skulle ombord i en dansk Damper, saa han ikke kan svare.

Igen en Lattersalve fra Flokken.

Han vendte sig nu rasende mod hende.

— Jeg forstaar ikke, Gunna, at Du har Tid at staa her, — der ligger vist to eller tre Franskmænd derhjemme i Din Seng, og venter paa Dig — Dit mavre Spektakkel. — De sidste Ord blev ledsaget af en haanlig Maalen af hende.

— Hold Kæft, Din Idiot, hun vendte sig til Klyngen,

idet hun med en Dronningemine slog sine lyse Fletninger bagud.

De lod ham saa i Fred. — Han er for stolt, sagde en. — Han bilder sig noget ind, sagde en anden.

Bjarni kom hurtig gaaende.

— Har I Børene parate, raabte han til dem, for nu gled Damperen ind paa Havnen og hilste med en dyb Fløjten, der fik mer end et Hjerte til at klapre stærkere end vanligt.

Oppe i Sysselmandens Stue herskede en feberagtig Spænding. Fruen og Døtrene stod ved Vinduerne. Sysselmanden gik uroligt op og ned.

De hverken talte eller saa' paa hinanden.

Ingen kunde sige noget — det kunde jo godt blive denne Gang — og saa — ja saa var det alligevel saa underligt — nu de havde været her saa længe — og der var i Grunden saa mange, de holdt af — og den smukke Natur, men. —

Bina gjorde sig mange Svinkeærinder ind. Hun kendte saa godt det hele, og de andre Gange var det jo gaaet godt — saa hvorfor ikke denne Gang ogsaa? Hun havde været hos dem alle de Aar, og var groet fast. Og det var jo en god Plads. Og det velsignede Barn, som hun havde passet, fra han blev født, saa hun næsten havde Del i ham. —

Hun gik rundt og nussede, flyttede en Bakke med Glas fra det ene Bord til det andet, medens hun ivrigt spejdede i sit Herskabs Ansigter.

Hvert Øjeblik maatte hun hen og rette ved lille Bror, — saa sad hans Krave ikke godt, saa trængte hans Næse til at pudses.

Fru Vendel blev endnu mere nervøs ved at have hende vimsende rundt.

— Ja, nu maa vi virkelig have Kaffen lavet, sagde hun utaalmødt til Bina. Og mumlende opponerende gik hun omsider ud.

Saa rungede endelig Styrmandens brede gemytlige, noget støjende Sømandsdansk inde fra Kontoret.

Sysselmanden stod og tog ivrig Brevene til sig spejdende efter det eneste ene.

Eftersom Brevene dejsede ned paa Bordet, uden at det ventede kom, tog Vendels Ivrighed af, og han saa' saa til Slut op paa Styrmanden med et Udtryk, hvori Skuffelsen kæmpede med et ganske lille Haab om, at han maaske havde gemt det for at overraske ham.

— Der er ikke fler? hans Stemme havde nu paa Forhaand opgivet.

Styrmanden saa' forundret op, og forstod pludselig.

Der viste sig et Glimt af Medfølelse i hans blaa Øjne, saa rystede han beklagende paa Hovedet.

— Ikke denne Gang, Hr. Sysselmand, saa lagde han til i en opmuntrende Tone.

— Men næste Gang vi kommer, saa skal De se'.

Sysselmanden var blevet ligesom jordslaaet i Ansigtet, — han forsøgte et Smil, men da det mislykkedes, og det følte han selv, opgav han det.

— Ja, ja, lad os saa som Landsmænd tømme et Glas.

De gik ind i Stuen og mødte Fruens og Døtrenes spørgende Blikke.

Fru Vendel kunde straks paa Vendels Ansigt se' Udfaldet. Hun blev en Kende blegere, og hendes Øjne blev matte, men hun tog sig øjeblikkelig sammen, og paa Styrmandens hjertelige og muntre: Næ, sikke store Damer. Naada, det er rigtignok Duketøj, svarede hun med Taarer i Øjnene:

— Aa, hvor er det dejligt at høre rigtig Dansk, — hun mødte taknemligt hans gode trøstende Blik.

De drak saa et Glas paa bedre Lykke næste Gang. —

Nu var Gangen fuld af utaalmelige Franskmænd. Sysselmanden, der ogsaa var Postmester, maatte ind og sortere Brevene. Fruen og Døtrene maatte hjælpe til, at det kunde gaa i en Fart, for de var urolige som Dyr, der skulde fodres.

Skibenes Navne blev raabt op; La lulette Marie-Louise, L'hirondelle o. s. v. Kaptainen kom frem og modtog den Bunke, der tilkom hans Skib, og blev saa omringet af sine Matroser, som et Stykke Sukker af Fluer.

Hændte det, at en eller anden, som bestemt havde ventet Brev, intet fik, saa blev han i Reglen staaende til alle de andre var gaaet og fik saa Lov til selv at gennemrode Bunken. Hjalp det ikke, maatte Vendel høre paa en lang Udvikling om, at han særligt denne Gang havde ventet Brev, for hans lille Pierre var ikke rigtig rask, eller lignende.

Sysselmanden lod Styrmandens:

— Bedre Lykke næste Gang, gaa videre.

Men Bjarni gik og passede sine Ting, og turde ikke gaa derhen og spørge om Udfaldet, for var Vendels Ønske blevet skuffet, kunde han jo ikke lade være inderst inde at glæde sig, og var det modsatte Tilfældet — ja saa var der saa meget, der maatte ændres i hans Fremtidsplaner. Skulde de rejse, blev han saa ikke nødt til at lade Lisa rejse med — og kunde han det? Turde han lade hende komme med til den store By, saa langt fra ham — vilde han saa ikke miste hende for al Tid.

Af den modsatte Grund, fordi hun nu netop var sikker

i sin Sag, og ikke vilde genere sit Herskab ved altfor aabenlyst at vise sin Glæde holdt Bina sig i Køkkenet Resten af Dagen. Kun til Lisa maatte hun sige:

— Naa, saa bli'r I jo, det var jo godt for mig.

XXV.

Næste Dag — ja næste Dag efter en Skuffelse, efter at man har faaet at vide, at det man haabede, ja næsten troede paa — ikke blev til noget.

Aa ja, det er saa uendeligt længe efter — den næste Dag.

Var det ikke i Fjor eller i Forfjor, jeg troede og tænkte saaledes?

Et dybt, dybt Spring fra Uvishedens Haab — til Vishedens Tomhed.

Saaledes føltes det i Sysselmandens Hus.

Der maatte ikke tales ret meget til Vendel. Han gik om, tavs og graa, sagte nynnende, med stive Øjne.

Han ønskede Fred, og ingen ønskede at bryde den.

Lisa gik og vaklede mellem at være bedrøvet med sine, og glæde sig med Bjarni, som, skønt han gjorde sig Umage for at vise den Deltagelse, han virkelig følte, ikke kunde skjule den Glæde, han ogsaa følte, ved at Lisa ikke blev udsat for at skulle vælge mellem ham og Hjemmet, saa ung hun var. —

Men den Dag gik, og andre, og saa en Dag syntes Fru Vendel, at de maatte dog pakke Annas Rejseudstyr ud af Kasserne, som var kommet med Damperen, det kunde maaske adsprede dem lidt at se' det.

Det laa nu udbredt i Stuerne paa Borde og Stole, hun og Bina gik rundt og beundrede det.

— Se' her, Bina, er den ikke mageløs, hun holdt en tynd, lyserød Kjole med Sløjfer og Falbelader op i Vejret. Bina betragtede den længe omhyggeligt, saa sagde hun med et grundende Blik til Fruen:

— Der maa være meget varmt i Danmark, — ellers maa det stakkels Barn da fryse ihjel.

Men hendes Frue var allerede henne ved et andet Stykke.

Bina fortsatte paa egen Haand, tog et Par Støvler og eftersaa' dem fra alle Kanter, saa et Par tynde Strømper, men dem lagde hun hurtigt hovedrystende fra sig. De gik over hendes Forstand.

Fru Vendel havde taget et tyndt Sjal og drapperede sig dermed foran Spejlet.

Hun satte Haanden i Siden og tog nogle Dansetrin, idet hun sagde nogle Replikker af »Et Dukkehjem«.

Bina var af Forundring sunket ned paa en Stol.

Ja, meget Tosseri havde hun set — men at Fruen nu ogsaa ved højlys Dag blev greben af det Vanvid.

Var det nu noget for en Frue med voksne Børn at staa saadan og dreje sig, og se' saa vild ud i Øjnene.

Naa ja, gammel, det var hun jo ikke at se' til, men alligevel. —

Nej, om hun forstod det — og hun rystede uvilkaarligt paa Hovedet.

Fru Vendel, som trods Dansen havde opfattet den svage Rysten, standsede og smilte lidt flov til Bina.

— Du tror nok, jeg er gal? — Aa nej, hun talte stakåndet, og hendes Næseflige sitrede:

— Det er kun, — hun havde foldet Hænderne om

Nakken, strakte sig, og saa' ud af Vinduet med et mørkt straalende Blik:

— Det er kun — aa ingenting, — men saa vendte hun sig om mod Bina:

— Det er kun Ungdommen, som minder.

— Du forstaar, jeg har det alt herinde, jeg har lukket godt for det, men en Gang imellem saa bruser det ud. — Hun satte sig med Taarer i Øjnene.

Bina rejste sig, — hun blev saa underlig ved at se' sin Frue græde, hun kunde ikke trøste eller hjælpe. Hun vidste jo ikke, hvad det var. Men at Fruen var bedrøvet, det forstod hun.

Idet hun gik forbi hende, lod hun ganske svagt og let sin Haand glide over Fruens Skulder.

Saa hurtig og let, at Fruen lige naaede at vende sig og smilende nikke efter hende, inden hun forsvandt ud af Døren. —

— — —

Lisa fandt Dagen, nu da Bjarni var taget med Købmandens Skib paa Spekulationstur, saa lang og tom.

Hvad enten hun saa gik op hos Borga og sad og snakke med hende som i gamle Dage, eller hun søgte ud og satte sig paa Stenene mellem de store Klipper ude ved Øret, hvor hun som lille Pige havde fundet sig et godt og hemmeligt Skjul, saa var det ikke som før.

Ikke nogen rigtig Ro eller Fornøjelse ved noget.

Borga talte for det meste om Kristian, som jo nok var meget rar, men da ikke saadan, at man kunde snakke om ham hele Tiden, og talte hun om det, Lisa tænkte mest paa, var det meget værre.

Ude ved Stenene var der heller ikke som før.

Der havde hun altid før tyet hen, naar hun enten var

overvældende glad, eller ensom og saaledes i Sindet som hun ikke taalte at andre saa eller blev indviet i.

Søernes Hamren ind over Stenene, hvor de brast og Skumflagerne stod til Vejrs som sønderslaet Porcelæn. Den stærke og monotone Brølen, der druknede alle andre Lyde. Ja, før havde hun ofte fundet Lindring, ja næsten Forstaaelse deri, men nu — nu var der ikke Ro i noget, alt var tomt og utaaleligt.

Og ingenting var der Mening eller noget godt i, og var hun et Sted, ønskede hun sig straks hen et andet.

Fru Vendel vidste ikke sine levende Raad.

Anna fandt hende utaalelig.

— Aa, tag dem med om Bord, bad Fru Vendel en Dag Sysselmanden, han skulde ud hos Martens paa Hvaldamperen, det vil opmuntre hende.

Frokosten havde været god, Sysselmanden var i brilliant Humør.

Ogsaa Lisa og Anna var blevne lystige, med blanke Øjne og mange Smil.

Men Martens var ogsaa Mand for at sætte Liv i »Tøsene«, som Vendel sagde.

— Ja, han er nu ikke helt ilde, maatte Lisa indrømme.

— Han er i al Fald Kavalér, mente Anna. —

Da de skulde af Sted, havde Lisa glemt sine Handsker nede i Kahytten. Hun løb ned og hentede dem, og blev paa Tilbagevejen fangen af at betragte sig i det store Spejl.

Hun var saa optagen af denne interessante Nydelse, at hun ikke hørte eller mærkede noget, før hun saa' Kapteinens høje blonde Skikkelse bag sig i Spejlet.

— Forfængelighed — Forfængelighed, citerede han.

— Ja, men hvem er det, der staar bag, naar man spejler sig, Hr. Fanden, lo hun oprømt til hans smalle Øjne under de kække lyse Bryn.

— Du dejlige lille Pike —, han lod sin Haand fra hendes Bryst glide ned over Hoften til hendes Knæ.

Hans varme Aande slog hende i Ansigtet, og den røde Fip kradsede mod hendes Kind.

Der jog et Gys af Skræk, og en lammende Lyst til at give efter, gennem hende.

Saa blev hun brændende varm over hele Kroppen af Skamfuldhed, og skubbede ham heftigt fra sig.

Hvad var det, hvad havde han gjort?

Havde han povet. —

Hendes Læber bevægede sig, men der kom ingen Lyd, hun stod kun og stirrede bleg paa ham.

Saa endelig udbrød hun, og fik Taarer i Øjnene:

— De er en rigtig Skurk, ja, det er De. —

Han forsøgte smilende at redde Situationen.

— Aa, hvad lille søte Pike — han rakte Haanden paataget bønfoldende frem.

— Rør mig ikke, raabte hun og hendes Øjne lynede koldt mod hans.

Han traadte overdrevent bukkende til Side for hende.

Ja, Bjarni havde nok sagt, at hun ikke skulde gaa om Bord hos ham.

Aa, hans væmmelige lange Ben, som hun havde følt mod sig — og hans varme Aande, hun mærkede den endnu længe efter paa sin Kind.

Hun kom hjem i endnu mere ubehageligt Humør, end hun var taget af Sted i. —

— Nu kan Du jo se', om Du kan lide mig, naar jeg kommer tilbage, havde Bjarni sagt, og set saa alvorlig

paa hende, men havde saa bøjet sig over hende og hvisket ganske sagte:

— Tror Du ikke nok, Du kan — og saa havde han set paa hende saa morsomt sødt, og hun var blevet saa glad.

Hun spurgte hver Aften, saadan for en Forms Skyld sig selv:

Kan jeg ogsaa i Dag forfærdelig godt lide Bjarni? Og Svaret var altid ens.

Det var blevet en Slags Aftenbøn.

Og det en, som virkelig betød noget for hende.

XXVI.

Sommerens lyse Dage havde faaet noget graat i Lyset, Solen var ligesom bleget for Sysselmanens. Der var en vis Tværhed i Spørgsmaal og Svar, og Fru Nathalie syntes næsten mest, det kom fra Lisa.

Der var jo nok at tale med Anna om og ordne med hende, Lisa maatte virkelig passe sig selv og se at være elskværdig.

— Tag Du og rejs hjem med Bina, naar hun nu skal have sin Ferie, foreslog Fru Nathalie Lisa, hun havde jo altid tigget om Lov dertil — Lisa vilde gerne — og saa var det bestemt. Saa en Dag stod Hestene der og de tog af Sted.

De red langs Fjorden, Vejen som snoede sig henad Fjældsidens var kun smal, men gik dog an nu i Sommer-tiden. I al Fald forstod de smaa Heste at finde Plads mellem de nedrullede Sten, som Vejen var strøet med, for deres smaa Hove. Fjældet hang der over deres Hoveder, med sit fortrukne Jætteansigt af sprængte forrevne Basaltmasser. Nedenfor kogte Brændingens monotone Syden. Den smalle Strandbred var opfyldt af større og mindre Klippeblokke, som fra Tid til anden havde revet sig løs deroppe fra. Saa lystige Hop havde Giganterne taget ned af Fjældets ubeskyttede Side, at de havde dannet store

Huller i det bløde Jordlag. Nogle var endog kommen med saadan Kraft, at de var blevne siddende der for evige Tider. Andre Steder var Bjergets Side en Grushob fremkaldt af, at en Afsats var rutsjet ned malende alt, hvad det mødte paa sin buldrende Fart, til Grus og Smaasten.

Oppe paa Fjældet havde Sommernatten som et Slør lagt sig over de haarde og skarpe Linier. Langt ude svandt Bjergene som hendøende Toner. — Hvad er tyst og mildt som en Sommernat paa Fjældet? Naar Virkeligheden forsvinder med Dagen. Naar alting som sanses bliver fjernt og uvedkommende. Naar kun den ubegribelige altovervældende hjemløse Længsel lever.

Lisa laa, trods Binas Formaninger, paa Maven i den dugvaade Lyng. Hun hørte knapt alle de Syger og farlige Soter, hun sikkert ramtes af, som Bina tungerap og vis diskede op med. Hun saa de blaalige Bjerge, som blev borte derude i Havet, hvor Farverne var saa lyse, næsten hvide. Hun tænkte paa, hvor Bjarnis Øjne blev sorte saadan ved Aften. Og at han jo burde være her hos hende, i denne smukke Sommernat. Og ikke derude paa det kedelige Skib. Og ikke den tykke gamle Bina, som jo nok var sød — men —. Hun skævede hen efter hende og saa' hendes tykke Ben i de flade Skindsko og med de grove sorte Strømper ubehjælpssomme stritte ned af den Sten, hun havde sat sig paa. Saa hørte hun en svag Raslen og saa' en Rype forsigtig stikke Hovedet frem og kikke ud med sine Perleøjne. Brungyliden plettet stod den der mod Jordens sorte Lød. Et Øjeblik saa' den sig nysgerrigt om, saa opdagede den Lisa, stirrede et Sekund paa hende og pilede derpaa af paa sine smaa lave og lodne Ben ind under Lyngen. Lisa fulgte den saa godt, hun kunde, men den forsvandt, og sad nu et eller andet Sted ikke til at skælne fra Lyng og Stene.

Nede i den dybe Kløft suste tyst en lille Elv. I ubetydelige Revner eller Fremspring straaede som gyldne Smykker store Duske af gule Blomster. Som Udtryk for en raffineret Smag med Hang mod Effekt, havde de anbragt sig der paa den sorte Klippe.

Det var sen Aften, da de to Ryttersker naaede ind paa Gaardspladsen paa den lille Gaard, som gamle Jakob, Binas Fader, ejede. Gamle Jakob var en værdig gammel Mand. Lisa maatte beundre, skønt egentlig med en Slags Rædsel, hans mægtige røde Skæg, der naaede ham langt ned over Brystet. Dette i Forbindelse med nogle svære buskede graa Bryn, hvorunder et Par hvasse Øjne brændte, bidrog til at forlene ham med noget patriarkalsk og imponerende. Lisa huskede, hvorledes han allerede, medens hun var lille, var en levende og ærefrygtindgydende Illustration af Bibelhistorien. Ja, han lignede ganske grangiveligt Abraham, da han læssede en tung Krukke paa den stakkels Hagar, inden han jog hende ud i Ørkenen. Saaledes som Lisa tydeligt huskede ham fra en af hendes Skrivebøgers Bind. Og i denne Sommernat foran den lave, grønne Gaard lige under Fjældet. — Var han Moses. — Lisa vilde helst gaa bag Binas brede Ryg og Bina vilde for at ære hende have hende først. Gamle Jakob omfavnede og kyssede Bina mange Gange, mellem Kyssene klappede han hende paa Ryggen og mumlede Velkomstord. Men alt meget højtideligt og formfuldt. Nu kommer Turen til mig, tænkte Lisa med Gru. Men hun slap.

Der var dejligt her langt ude paa Landet. Her var de store Linier, den mægtige Horisont. Mod Nord strakte sig Bjergenes Kæde, skærmende den grønne Dalsænkning. Hvor de duftende Lider vrimlede af Fugle, og var plettet af sommerglad Kvæg. Nedenfor bredte Tunerne deres grønne, glatte Flader med Blomsternes Mylder.

Her neden for kom den lange flade Sandstrand bred, glat og fast som et Dansegulv. Hvor lige i Strandskanten de tykke Edderfuglemadammer laa med deres Unger eller vuggede behageligt i Vandskorpen i det lune Vand. De flyttede sig hverken for Heste eller Mennesker.

Brede fjorden strakte sig uendeligt langt til begge Sider. Som et Hav, saa stort og frit. Langt paa den anden Side, saa langt at Bjergene, der syntes ganske lave og lyslilla i Soldisen, straaede, skinnende hvid Snæfjelljøkels lysende Kegle.

Og der ude laa de Klipper, hvor Sælhunde holdt til. Her laa de gamle store Sæler som, naar Menneskene gjorde Jagt paa dem, rejste deres tunge Kæmpekroppe og gik mod de frække Jægere. Bina havde fortalt Lisa derom. Og hun syntes, hun kunde se de rasende Kolosser. I deres aabne Gab saas de gule og frygtelige Tænder. Der drev med Fraade ned ad deres lodne, glatte, sortplettede Kroppe, og op fra deres mægtige Indre gennem Gabet trængte en dump Lyd, en Mellemting mellem en Tuden og Knurren, en Slags sørgelig og rasende Stønnen.

Her var nok at se og høre, og Lisa saa og nød at være ene uden granskende Øjne.

I den stille lyse Nat var Bina paa Lisas Bøn gaaet med hende ud til Stranden og vist hende Midnatssolens tunge Krone, som hang der over Bredefjordens tonende Dønninger. — — — Og blev Lisa mæt af Sol og Blomster, saa var der svalt og godt inde i Eldhuset*), hvor Groa, Binas Moder altid havde et eller andet godt til hende. Groa var en komplet Kontrast til Jakob. Hun var lille og uanselig og sagde ikke meget; men frem under det mørke Klæde, som altid, enten det saa var koldt eller varmt, tilhyllede

*) Køkken.

hendes Hoved, lyste i et blegt næsten udvisket Ansigt, et Par klare, kloge Øjne. Og et lille skeptisk Drag ved Munden fortalte, at Groa havde set en Del, og tænkt sit derved.

Hun var som Biblen, og Jakob ønskede det, sin Mand tavs underdanig. Men hun vidste nok at vælge og vrage.

Ja, der var hyggeligt og godt i det store tilrøgede Eldhus. Røgen trak tyk og hvid op under Taget og der lugtede dejligt af tør Fisk, frisk Smør og nybagte Fladbrød.

Men der var ogsaa godt at sidde inde i den lille Gæstestue med sit eneste lille Vindue, hvor Ruden sad saa langt ude i den favnebrede Mur som Linsen i en Kikkert. Der var et stille helligdags Skær i Stuen. Noget saa tyst, som var Verden saa langt, langt borte. Ja, som var Stuen bleven glemt en Gang for hundrede Aar siden.

XXVII.

Nu skulde Anna da af Sted. Klokken havde lydt første Gang.

Anna var fyldt af glad Forventning, — aa hvor meget forunderligt ventede der hende dog ikke dernede i den store, dejlige By.

Men saa' hun paa sine Forældre, blev hun en Smule beklemt.

Skulde hun nu for Alvor rejse fra dem?

Kunde nu ogsaa Mor — alene? —

Nu skulde de jo hjem, tilbage igen — til de Stuer, som Faderen spøgende kaldte Cellerne eller Tvangsarbejdsanstalten, hvor han gik de lange Dage op og ned.

Som Kristian den anden, plejede Moderen at sige.

Fru Vendel stod og holdt Anna i Haanden, — hun talte febrilsk og med forceret glade Øjne om alt, hvad der ventede hende, om at udnytte Tiden og faa sin Stemme uddannet til det, som den lovede.

Der var saa meget, som hun ikke havde faaet sagt, og som endelig skulde siges.

Hun syntes, at havde hun først sluppet den smalle lille Haand, saa var hun allerede saa langt væk, ude paa det uendelige ubarmhjertige Hav.

Og hun kom til at tænke paa Hunden, som da de roede ud i Baaden var bleven løbende derinde paa Stranden, hylende og jamrende.

Anna saa' op efter Faderen, — han stod og saa' saa underligt paa hende, og gik ikke som han plejede, naar han var om Bord i Damperen, oplivet rundt og snakkede med Kaptajn og Styrmand.

Der var noget hjælpeløst i det Blik, og Anna huskede pludselig med Anger, at hun havde dømt om ham, at han saa' ikke Stjernerne.

Maaske dog alligevel at han saa' dem, men han talte jo aldrig om noget.

Lisa stod og saa' sig om med blanke, interesserede Øjne. Der var saa meget at iagttage alle Vegne.

De Rejsende spadserede op og ned og kastede ligegyldige Blikke ind mod Land.

Lisa vidste ikke hvorfor, men hun kunde ikke fordrage de Rejsende, — nogle rigtige kedelige nogle var de, som saa' saa ligegyldigt mod Land.

Og saa ringede Klokken, og saa var det forbi, ja, saa ganske forbi med Annas Barndom, og hun stod der paa Damperen som et stort voksent Menneske.

Fru Vendel sad nede i den skvulpende Baad, og syntes hun blev saa tilovers.

Der var meget langt fra hendes Sorg ved at miste Anna og saa til den forurettede Følelse af at blive ladet tilbage, som gjorde Vendel tavs og ligesom jordslaaet i Ansigtet.

— — —

I Dagene derefter gik Fru Vendel saa rastløs omkring. Der havde været saadan en Travlhed, og nu blev der saa stille. Hun syntes Stilheden stod og lurede i Stuerne.

Hun gik fra Stue til Stue, som ventede hun at netop

derinde i den anden var der noget, der kaldte og krævede hendes Kræfter og Tanker.

Lisa og Maja var ikke hjemme nu i den gode Sommertid, hun saa' dem kun, naar de spiste og skulde i Seng. Sommeren var jo kort, og de skulde nyde den.

Enten var de i Dalen hos de smaa Lam, eller ude at hente Hø med Hestene, eller oppe i Fjældet at samle Bær. Dagene gik roligt, og Vendel havde meget nu med Fransk-mændene, og han var ofte om Aftenen hos Martens — der fik han ikke saa meget Spiritus, saa det var jo rart, at han havde ham.

Fru Vendel gik ofte med lille Bror ved Haanden og Hunden trofast i Hælene — op og satte sig ved Aaen og hørte dens rolige melodiske Syngen og Mumlen.

Der sad hun saa godt og hørte lille Brors glade Hvin og saa' ham springe om og plukke Blomster, som han smed i Aaen, — de skulde sejle ud i Havet, ned til Danmark og hilse Anna fra Mor.

De franske Matroser, som gik forbi, naar de skulde ned at vaske deres Tøj i Aaen, hilste ærbødigt og elegant, som kun en Franskmand kan det, er han end kun en simpel Matros, paa den blege, mørkhaarede Dame, Stedets eneste »Madame«, som de godt kendte og gerne vilde snakke med, fordi hun talte deres Sprog, og det var saa smukt at høre en Dame tale Fransk her i det fremmede.

Her var kun den blaa Himmel og Aaen, som dyssede hende Ro og Fred i Sindet, og Møllen, der malede Tiden bort, saa hun ikke mer hørte Længselen og Ensomheden, der jamrede i hende.

— — —

Lisa sad højt vuggende paa en Hest, som havde været med Hø hjemme, og skulde ud igen efter næste Portion. Haldor gik ved Siden af og ledte den. Han vilde helst

have hende med, for hun drillede ham ikke, og hun fortalte ham altid saa meget dejligt, som han aldrig i sine Dage havde tænkt sig.

Og en Gang havde hun lovet, han skulde komme og være Karl hos hende, naar hun blev gift og fik eget stort Hus.

Nu sad hun og fortalte om, hvorledes der var om Bord i Damperen.

Han hørte undrende efter, og for ikke at undgaa et Ord, stirrede han hele Tiden op, og var derfor hvert Øjeblik ved at snuble.

Han maatte have at vide, om der mon kunde være lige saa fint som hos Købmandens, i Stuen hvor han en Gang havde kigget ind.

— Og Du kan tro, jeg kiggede saa meget, jeg kunde, for Døren stod aaben, og der var ingen derinde. Og der var saadan et stort langt et, blankt som Sølv, saadan et som Benedikt har en lille Stump af stukket bagom en Bjælke over Sengen.

Han saa' paa hende, om hun nu ogsaa forstod det.

— Og tænk, lo han stolt, jeg kunde se mig selv deri, lige fra Hovedet til Knæet, — han viste med Haanden, — og Resten behøves ikke, det er der jo ingen Stads ved. Han betragtede sine Ben overlegent.

Lisa, som havde ondt ved at lade være med at le ad ham, spurgte ganske alvorligt:

— Naa, men hvor ved Du saa, at det var Dig?

— Ja, først troede jeg ogsaa, det var en fremmed, men saa saa' jeg, at det var min Vest og min Hue, og dem havde jeg jo selv paa. — Han saa' fiffigt op paa hende.

— Ja, og tænk, saa drikker de Kaffe ofte der om Bord, fortsatte saa Lisa Beretningen.

Han standsede og saa' maabende paa hende.

— Ja, men de maa betale for det — lo hun.

— Naa — aa, han trak Vejret lettet, det andet lød dog ogsaa altfor overvældende vidunderligt.

— Men de er ogsaa saa umaadelig rige, belærte Lisa ham.

— Ja — jo, det er de vel.

— Hør nu Haldor, hun svippede ham lidt oven i Hovedet med det Stykke Snor, som tjente som Pisk.

— Naar Du kommer hos os, skal Du faa Kaffe mange Gange om Dagen. For vi drikker meget Kaffe, kan Du tro.

Han skinnede af Henrykkelse og var helt forlegen af Glæde over de straalende Udsigter.

— Ja, I blir vel saa fine, kan jeg nok forstaa.

— Og vi skal ogsaa have, fortsatte Lisa, hvem Stordenen gik til Hovedet, saadan skinnende Vægge som paa Damperen, og Messingstænger, der skinner som Guld og rødt Fløj paa alle Møbler.

Han stirrede paa hende — det lød ufatteligt fornemt. Oppe i Dalen kom Benedikt vred imod dem.

— Naa, Smølehoved, kan Du endelig komme.

— Det er min Skyld, skyndte Lisa sig at sige.

Det saa' ikke ud som det formildede ham særligt, men han tav da.

Lisa gik for at lave Kaffe til Høstfolkene, og Haldor gik med for at hjælpe hende at samle Lyng.

Røgen drev tyk og hvid mod Himlen. Lisa saa' langt ud, hvor Fjorden laa saa blaa og glat, og Husene var som rene Dukkehuse dernede paa Pladsen.

— Kan Du nu ogsaa lave Kaffe? han saa' prøvende paa hende, — var hun mon saa dygtig.

— Naar vi nu skal have fire Gange Kaffe om Dagen — ja man kan jo ogsaa nøjes med tre. —

— Ja, naturligvis kan man det, det morede hende at se hans skuffede Mine, men saa nænnede hun ikke at skuffe ham.

— Du skal saamænd faa alt det Kaffe, Du kan drikke, lo hun. Dit Fæ, Du kan da nok begribe, vi skal drikke Kaffe mere end tre Gange.

— Ja, det er da selvsagt, saadan fint Folk.

XXVIII.

Saa kom da »Gudrun« tilbage. Lisa havde gaaet i flere Dage og spejdet ud over Fjorden, for nu maatte den være der snart. Hun kendte den saa godt med dens to Master og Rigning som de franske Skibe.

Bjarni stod paa Dækket med en stor Kikkert og saa' ind mod Pladsen.

Og pludselig til Styrmandens store Forundring, brast han i Latter, — en lille uvilkaarlig glad Klukken.

— Hvad Fan'en griner De a', Faktor?

Hun er der virkelig! — hun er der Pinedød, han havde ondt ved at skjule sin Glæde.

Den søde Unge, den søde Unge, gentog han for sig selv.

Styrmanden gik hovedrystende sin Vej.

Nogle Dage efter sad Sysselmanden og Bjarni med en Mængde Papirer, — nu skulde der for Alvor tages fat. Bjarni havde paa Turen opkøbt en hel Del, til stor Undren for Grimur, som ikke begreb hvor i Verden han havde alle de Penge fra. For Alvor begyndte han at frygte, at han havde givet Bjarni for stor Løn, naar han saadan havde kunnet lægge til Side.

Sysselmanden, som med Længsel havde ventet, var nu rigtig i sit Es.

Fru Vendel sad og lyttede efter — ja paa en Maade var det jo meget godt med dette Samarbejde, det satte hans Tanker i et sundere Sving, saa han ikke altid gik og kredsede om Forurettelse og Udelukkelse. — Men at tænke sig, at det var hendes lille Lisas Fremtid og Skæbne, de her drøftede. Det var jo næsten utroligt eventyrligt — at hun skulde efterlades heroppe.

Hun sukkede uvilkaarligt ganske højt.

Bjarni saa' hurtigt og skarpt op paa hende.

— Synes De ikke om vore Planer? spurgte han, — og da hun forvirret tøvede med Svaret, sagde han med lidt Skuffelse og Fortrydelse i Tonen:

— Fru Vendel, De tror ikke paa vore Planer, eller paa — mig.

— Jo, jo, vist gør jeg saa, svarede hun utaalmodig; men kan De da ikke forstaa, at det er lidt underligt for mig, — saa brød hun brat af, men fortsatte saa lidt efter.

— Der kan jo ogsaa ske et eller andet Uheld.

— Hvad skulde saa det være? afbrød han hende, jeg kan ikke tænke mig noget, — uden — og nu straaledede hans Øjne muntert — at jeg selv skulde dø.

Han smilede sejsersikker som et Barn.

Han var saa brun og frisk, saa stærk og fuld af Liv, som han sad der og lo overgivent mod Vendel.

— Ja, det ser De sku' ikke ud til, lo Sysselmanden.

— Nej, tal dog ikke saadan, Fruen var bleven en Kende blegere, — nej, hun kunde ikke modstaa det aabne, glade Blik i hans gode, brune Øjne.

Han er et godt Menneske, en prægtig Fyr, ja Adam har Ret, — hun maatte indrømme det.

Saa brød det pludselig ud af hende, ind i deres Samtale:

— Men har Du tænkt paa, Adam, naar vi en Gang rejser herfra, saa bliver Lisa her ene tilbage.

De saa' begge op, saa svarede Vendel:

— Ja, hvad saa? — hun faar det jo godt. Hun holder jo netop af Island.

En mørk Rødme havde bredt sig over Bjarnis Pande, — han saa' paa Fru Vendel med et lidt misbilligende Blik, saa sagde han lavt, men med fast Stemme:

— Lisa bliver ikke ene, hun bliver hos mig.

Der var ganske stille i Stuen. Bjarni saa' Fru Vendel fast i Øjnene.

Hun blev forvirret og gik rask hen og lagde sin Haand venligt undskyldende paa hans Skulder.

— Jeg stoler paa Dem — men husk altid paa, at hun er kun et Barn — og saa, hun saa' tøvende paa ham, De er Islænder, hun er dansk, I er af forskellig Jordbund. Hendes Hjem er i Danmark.

Nu saa' han rolig smilende op.

— De maa da indrømme, at som Lisa er nu, er hun mere islandsk end dansk.

Vendel sad og trommede med Fingrene paa Bordet, — dette kedede ham, men saadan var det, naar Fruentimmer blandede sig i Forretninger.

Den Side af Sagen interesserede nu ikke ham.

XXIX.

Bjarni og Lisa gik langs Stranden. De skulde hen og se paa Arbejdet paa Bjarnis Pakhus.

De holdt hinanden i Haanden. Hun skulde springe op paa alle store Sten, men han vilde ikke slippe hendes Haand.

Han var i den sidste Tid blevet noget træt. Men der var ogsaa saa meget, der svirrede ham om Ørene. Baade hans eget og Principalens.

Grimur søgte nu, da han saa' det blev Alvor med Bjarnis Fratræden, at læsse saa meget paa ham som muligt. Sommeren kunde jo nok være slem under sædvanlige Forhold, og saa naar han skulde have alt sit eget ved Siden af.

— Han gaar i Hundene, betroede Grimur Kaptajn Martens.

— Det var Synd det, fandt Kaptajnen hemmelig velfornøjet. Ikke fordi han var særlig ond paa Bjarni, men det ærgrede ham, at saadan en ung Fyr skulde have Lov at gaa hen og blive Matador paa Pladsen — og kunne gifte sig — og med et Barn. Men naturligvis gik han ikke i Hundene — han var baade for dreven en Handelsmand og for klog. —

Bjarni strøg sin fri Haand over Panden og fejede den mørke Lok op. Der, hvor den plejede at hænge ned i Panden, var en ganske hvid Plet, som stak skarpt af mod Ansigtets øvrige brune.

Jo, han var ikke saa lidt træt, sov heller ikke saa godt om Natten.

— Han arbejder altfor meget, sagde Helga til Fru Vendel.

Ja, og saa var der ogsaa det kommet til, som Fru Vendel havde sagt, hun er jo kun et Barn — ja, hun havde Ret — og husk, hun er dansk.

Han klemte den lille Haand fast.

Lisa kiggede midt i et Spring op paa ham.

— Den skal blive hos mig, lo han og kyssede de smaa Fingerspidser.

Saa gik han igen og trak Brynene sammen, og saa' mørk ud.

Ja, han havde Ansvaret for hende nu — og senere, —

Kunde han forsvare at binde hende i de unge Aar? —

Men hun havde jo sagt, da han kom hjem efter Rejsen:

— Ja, Bjarni, jeg kan lide Dig, nu som før Du rejste. —

Han standsede med et Ryk.

— Lisa min, hør mig — vil Du altid være hos mig? —

Hun nikkede bestemt.

— Hvor véd Du det fra?

— Saadan noget véd man af sig selv, — hendes Øjne fik et morsomt nøgternt Udtryk.

— Der er nogen, man kan lide, og andre man ikke kan fordrage. Dig kan jeg altid lide.

XXX.

Nu rejser Sommeren allerede. — Fru Vendel saa', hvor Blæsten piskede Bølgerne op paa Stranden.

»Gudrun« skulde nu snart tilbage, og det var som Indledningen til Vinteren. Rigtig en Laas, der blev sat for Sommerens Dør.

Aftenerne blev lange og mørke, med farende tunge Skyer over en grønlig kold Himmel.

Kulden meldte sig allerede, og der var bedst i Stuen.

Kom Solen en Dag og strøede sine gyldne Gaver ud over Fjorden og Landet, saa lysnede det op i Liden, hvor Smaabirk og Lyng pralede med Høstens Farver. Og Fjorden var blaa med hvide Skumtoppe.

Maager og Terner kredsede langs Stranden med deres spidse Vinger, der kastede Smaalyn af Solens Refleks i den blaa Luft.

Men fik man Lyst til at gaa ud, kom man hjem med rød Næse og stive Fingre.

Lisa og Maja kom flagrende over Pladsen ned mod Broen, — de skulde tage Afsked med Kristian, som stod der paa Broen mellem sine Rejsetasker og Kufferter.

Grimur sad allerede i Baaden, men Kristian havde jo

alle disse Kufferter at sørge for. Og det vilde ligefrem have været ham en Sorg, om han ikke havde haft dem at omgive sig med i Afskedens Stund.

De gav Anseelse. De unge Piger var i al Fald vældig imponerede.

Med hvert Aar syntes de, at Kufferterne blev større og flere.

Han gik fra og til og passede, at de kom godt om Bord, og der var imellem dem én, som han helst selv maatte bære, saa kunde de da forstaa, at det maatte være fine Sager.

Lisa tog Borga under Armen, — hun syntes, hun vilde vise hende sin Medfølelse, nu da Kristian rejste.

Borgas ellers saa lystige Øjne var nu helt runde af Benauelse.

Vilde han mon i Aar som de andre komme og bede om et Kys til Afsked? Ja, han skulde faa det, det var bestemt.

Nej, nu da de var voksne, — hun rankede sig en Smule trods Sorgen, — nu gik det ikke an.

Det var ærgerligt, at hun ikke de andre Aar havde benyttet sig af, at hun var Barn. Ja, tænk hvor dumt.

Gudrun stod lidt fra dem, stor og dejlig frodig, moden til Mænd, som Martens sagde.

Martens kom gaaende ned mod Broen.

— Aaha, smiskede han og gned sig i Hænderne, misende mod de unge Piger, der staar nok alle de søte Pikerne.

Nu kom snart Turen til ham ogsaa, — han var ogsaa en Trækfugl, som forlod Landet, naar Efteraarets Storm-signaler begyndte at lyde.

Fulgt af Sørgende og Efterladte spøgede Vendel bit-
tert.

De unge Piger vinkede saa længe, de kunde se
Baaden.

For han var nu rar, den Kristian, og nu vankede der
ikke fler Cigaretter før næste Sommer.

XXXI.

En Nat vaagnede Fru Vendel ved en Dampskibstuden.

Hun skyndte sig op og fik Huset vækket. Det var ikke rart, naar det kom saaledes om Natten, — Vendel blev altid gnaven.

Natten var mørk, en rigtig kold og blæsende Septembernat.

Af og til saas en bleg Maane gennem de forrevne tykke Skyer.

Lisa tiggede Bina saa længe, at hun gav efter og fulgte hende et lille Løb hen til Butikken.

Hun vilde bare se et lille Glimt af Bjarni her midt om Natten. Maaske et lille Ord, ja maaske et Kys. —

Der var som altid ved den Lejlighed stor Travlhed paa Butikspladsen.

Folkene var allerede i Færd med at bære de tunge Fiskerpakker ned i den store Lastbaad.

Foran Pakhuset skimtede hun glimtvis Jonsons sorte Skindfrakke og et Par uhyre Arme, hvoraf den ene bar en stor svajende Lygte.

Han lignede akkurat en Trolde, saaledes som hun tænkte sig ham, som han gik duknakket og gemte sit Hoved i en stor Skindhue med Øreklapper, der flagrede frit ud.

Pakhusdørens sorte Gab var hans Hule, hvoraf han fo'r ud og ind.

Lisa havde stillet sig i Smøgen mellem Butik og Pakhus, der var saa hjemligt, og der kiggede maaske Bjarni ind af gammel Vane.

Herfra kunde hun overse Pladsen og passe paa, naar Bjarni viste sig.

Hendes Tænder slog mod hinanden, der trak saa koldt gennem Smøgen.

Bina var hun heldig sluppen fra, idet hun, som meget nødig lod et Øjeblikks Belæring i Form af en lille Sladder gaa fra sig, var strandet ved to Koner, der ventede paa Ordre.

Bagefter skal hun ha' ondt ved at finde mig, trøstede Lisa sig, — hun stod med bankende Hjerter, og Hænderne gemt under Forklædet for Kulden.

Og havde saa nær skreget, for der kom Bjarni.

— Bjarni, hviskede hun, da han var lige ud for hende.

Han standsede og saa' sig undrende om.

Hun kunde ikke se hans Ansigt, men hans Skikkelse stod som en rankstøbt Statues Silhouet mod Fjordens lysere Tone.

— Men Lisa, er det Dig, — hvad i al Verden er Du her for?

— Hvad jeg er her for, udbrød hun næsten fornærmet.

— Sikken et Spørgsmaal, Dit Fæ.

Og da han gik imod hende ind i Smøgen, skubbede hun til ham — men ikke særlig bestemt:

— Saadan et Fæ.

Han tog hende om Livet.

— Er Du kommet for at se til mig, frittede han med glad Stemme og sit Ansigt helt ned mod hendes.

— Nej, hvor falder Du paa det, — det vilde da være vanvittigt af mig, hun saa' uendelig haanlig afvisende ud, men skubbede dog ikke til ham.

— Aa, Du lille Lisa min, er Du nu saa rasende paa mig, og vil aldrig tilgive mig i dette Liv.

— Du fortjener jo ikke bedre, surmulede hun, medens hendes Hjerte bankede vildt af Glæde.

Han var saa vidunderlig smuk, sød og stærk, men det gik det rigtignok ikke an at sige ham.

Stik mod denne praktiske Fornuft, udbrød hun pludselig, idet hun stod paa Tærne og slog Armene om hans Hals:

— Aa, Du er saa dejlig stor, — jeg elsker Dig.

Han blev saa underlig rørt, næsten beklemt, — han kunde kun sige, idet han varsomt klappede hende over Haaret:

— Min egen lille Pige, min egen Lisa.

Hun var saadan en kostbar og sjælden lille Skat, og han kunde aldrig være god nok mod hende. —

Lisa blev staaende lidt efter, at han var gaaet, — hun kunde lige skimte ham, som han hastigt gik ned ad Broen.

Han vendte sig og saa' tilbage, da han gik ud i Baaden.

XXXII.

Ude ved Skibet gik Søen i svære Dønninger.

Sorte vuggede Bølgerne slikkende om Baaden, som fejge Ulves hungrige Tunger.

Gennem Kædernes Raslen og Spillet Hvinen naaede Styrmandens Kommandoord ned til de søvnige Mænd i Baaden.

Af og til lød, gennemborende Larmen, en svag Hylen af Vinden, der holdt til deroppe i Takelagen, som et ondt Dyr, der ikke turde vove sig længer ned.

Mændene i Baaden masede med de tunge Fiskeparker. De skulde ombindes forsvarligt, at de ikke paa deres Vej op paa Damperens Dæk skulde glide ud af Rebet.

Kun sjældent kom Maanen frem mellem Skyernes forrevne Laser, og dette flakkende Lys gjorde Arbejdet mere vanskeligt — ogsaa Lanternens Lys virkede højst usikkert, da Baaden i Dønningerne om Skibet snart drejede til en, snart til en anden Side. Ligesom Lyset var der, saa var det der ikke.

Mændene var gnavne, bandede og skændtes, og blev endnu mere arrige over de Opmuntringsord, Styrmanden i Ny og Næ sendte ned over dem.

Bjarni maatte berolige dem og selv efterse Pakkerne, trods det, at han netop nu følte sig saa træt og søvnig.

Baaden viste en underlig Lyst til at lade sig mase i Stykker mod Skibssiden.

Styrmanden traadte hen til Rælingen.

— Hør, De Faktor, raabte han ned, hvor meget Fragt skal vi ha'?

Bjarni maatte træde helt op paa Rælingen af Baaden for at høre og svare igen, gennem Larmen.

Han bøjede sit Hoved lidt til Siden, for at undgaa en Pakke, som netop svingede op over ham, hans Ansigt var vendt opad, hans Øjne straaledede med forhøjet Glans i Lanternernes Skær.

Pokkers køn Fyr, tænkte Styrmanden. —

En ny Pakke var paa Vej op.

Saa var det, det skete — det ubegribelige og forunderlige, og ingen saa' egentlig, hvorledes det gik til.

Pludselig hørtes et Skrig, et Plask, og en Pakke faldt tungt ned i Baaden.

Mændene, som var tumlet om ved det svære Stød, saa' at Faktoren var forsvunden.

Oppe paa Dækket løb Matroser om og raabte paa Redningsbælter, og søgte med lange Stænger, men Bølgerne var glatte og vuggende som før.

Udraab og Spørgsmaal svirrede rundt.

Alle vilde høre, og ingen kunde forklare.

De samledes om Styrmanden, som den der sidst havde talt med ham.

Han lindede Kasketten og tørrede sig over Panden, — han var ganske bleg.

— Det maa være Pakken, der har revet ham ned — han er besvimet ved Slaget — væk er han, — han saa' hjælpeløst fra den ene til den anden.

— Den kønne Fyr, — skammeligt — skammeligt.

Bølgerne gled sorte som Slinger om Skibet, og Vinden hylede videre oppe i Masterne.

— — —

Da Lisa næste Morgen glad nynnende kom ned, sad Fru Vendel med rødt opsvulmet Ansigt i Sofaen. Bina stod grædende ved Bordet, og Sysselmanden henne ved Vinduet med Ryggen til.

Lisas Nynnen standsede, — hun stirrede fra den ene til den anden, men turde ikke gaa længere frem eller spørge.

Saa styrtede Bina frem, aldeles ubehersket grædende.

— Han — er — død, kom det halvkvalt mellem Graaden.

Lisa stivnede, hun vidste straks hvem —

Hendes Øjne flakkede rundt, som kunde de finde en Modsigelse, et eller andet. —

Ja, hun er jo gal, tænkte hun, men vidste straks, at det var sandt, hvad Bina havde sagt.

Ja, hun er gal, hun er gal, gentog hun for sig selv.

Saa blev hun flammende rød, gik heftigt et Skridt frem mod hende og raabte:

— Nej — nej, Du lyver — Du lyver jo.

Men saa blev hun saa underlig isnet og stirrede kun ud i Stuen, vendte saa om og gik stille ud.

De hørte hendes langsomme Skridt helt op paa hendes Værelse.

XXXIII.

Havde Dagene før allerede begyndt at blive lange, saa man maatte økonomisere med de smaa Begivenheder, som kunde give Indhold og Farve, saa var nu efter Bjarnis Død alt, Tid, Lys, Farve og Liv ligesom med et Slag styrtet i Intethedens Afgrund.

Saaledes føltes det af alle hos Sysselmandens.

Lisa gik helst om i Stuer og Kroege, hvor ingen andre var.

Uden at græde gik hun, kun bleg og tvær.

Fru Vendel prøvede forgæves nu og da at nævne Bjarnis Navn, at faa vækket hendes stivnede Sind til Live. Ja, vilde hun dog bare græde, det var langt mere naturligt. Men saa gik Lisa straks sin Vej.

Hun var saa saarbar, hun taalte ikke de nævnte hans Navn.

Fru Vendel frøs, naar hun saa' Lisa saadan med sit stive ligegyldige Blik. Havde hun nu bare haft Anna, saa kunde hun dog faa lidt Besked om, hvad der foregik inde i den lille lukkede Sjæl.

I de sidste Dage blev Lisa ofte timevis paa sit Værelse, og Maja havde saa opdaget, at hun hang ud ad det lille Vindue stirrende ned mod Pladsen, hvor Bjarni plejede at gaa, herfra syntes Lisa, hun ligesom bedre kunde se ham.

Ogsaa Vendel havde Slaget ramt haardt, ogsaa han gik omkring stundesløs og tavs.

Undertiden kom han ind i Stuen, naar Ensomheden derinde hos ham selv blev ham for overvældende.

Smaat nynnende og graableg. Denne Nynnen syntes Fru Vendel meget værre, end om han havde klaget og jamret, fordi den virkede saa haabløs.

Med Bjarni var ogsaa deres Planer sunket i Grus, og deri havde Vendel sat den lille Kapital, han havde sparet sammen, med Nedrejsen for Øje.

Nu laa det alt hen, Tømmer og Materiale, et halvt-bygget Hus og Hotel Valhøll. Alt kun Auktionskram, hvortil knap nogen Køber fandtes.

Men det var ikke de pekuniære Tab, som trykkede mest, vidste Fru Vendel.

Havde det bare været det. —

— Du ser det jo, havde han en Dag sagt, jeg bliver forfulgt, nu er det Vorherre selv. —

Og han havde set saa vildt paa hende.

— Tænk Dig, at Vorherre gider forfølge mig, — og han fremstødte den korte Latter, som skurrede saa uhyggeligt i hendes Øren.

Saa havde han vendt sig mod hende, og hans Ansigt var fordrejet af Vrede.

— Men skammeligt er det, — det dejlige Menneske.

Fru Vendel stod ganske ene og hjælpeløs i Kampen med de mørke Magter.

Nu kom den lange skrækkelige Vinter, — hvorledes komme over den.

Hvor var de dog blevne fattige siden Foraaret.

Hun vidste ikke, hvor i Verden hun skulde faa Kræfter til at kæmpe denne Vinter til Ende.

For det var jo hende — alene, der maatte kæmpe —

og sejre, for sejrede hun ikke, saa blev det jo Død — og det som værre var for dem alle.

Aa, nu havde hun dog troet at se en Lysning, en hjælpende Haand. Et Haab var groet op som et dejligt Træ.

Havde han ikke hele denne Sommer været næsten som andre, glad, ja tilfreds.

Og nu gik han, som var han en Genganger.

Hun saa' med hver Dag, hvor Hængedyndet groede sammen om hans Sind.

Aa Lisa, det var jo intet, — hun kom nok over det, hun var et Barn. Men han — han taalte ikke ret mange af den Slags Stød.

Og han var hendes Livs Fylde og Indhold, hun havde Ansvar for ham.

XXXIV.

Saa en Dag havde de fundet Bjarnis Lig, — han skyllede op derude paa det lille Øre, som han havde købt.

Folk havde meget herom at fortælle og udtyde.

Fru Vendel satte sig bestemt imod, at Lisa fik ham at se'.

Dødens Tomhed og Smerte maatte hun kende, men ikke dens Hæslighed.

Helga havde taget og klippet en tyk sort Lok af hans Haar.

Det skulde da Barnet have til Erindring.

— For, som hun sagde til Fru Vendel, det var et sjældent smukt Par, saa unge og friske. To ganske unge og glade Menneskebørn.

— Se lille Lisa, her er en Hilsen til Dig, — og hun strøg hende opmuntrende paa Kinden, og smilte med sine milde Øjne.

Lisa saa' knapt paa Lokken, før Helga var gaaet, — saa tog hun den forsigtig, og trykkede den derpaa heftigt mod sin Kind.

Hun sukkede dybt, og saa begyndte Taarerne at løbe, — snart laa hun højt hulkende over Lokken paa Bordet.

Den tunge mørke Lok, den gjorde det, som ikke Alverdens Trøsteord eller Jammer havde formaaet. Den bragte Lindring.

Han kom hende til Hjælp, hendes døde Ven.

— — —

— Vi kommer vist til at sende Lisa ned ogsaa, — Fru Vendel saa' op paa Sysselmanen, der gik gennem Stuen. Han standsede, og saa' paa hende med sine fjerne Øjne.

Med det Blik hun frygtede, fordi det var saa langt fra hende og hendes.

— Hun er saa utaalelig, fortsatte hun hastigt.

— Saa — aa, — han var stadig borte.

Hun rejste sig og strakte utaalmodigt Hænderne mod ham:

— Ja, Du maa høre mig, jeg holder ikke ud at gaa her mellem Jer to.

— I er som Afdøde.

Han saa' nu paa hende, men irriteret.

Naa ja, det var dog bedre end slet ikke. Nu ser han mig da. —

— Hvad er det, Du vil? Send Lisa bort, — ja lad hende bare rejse, — han vendte sig og gik, idet han slog ud med Haanden.

Da han kom hen til Døren, vendte han sig om mod hende og sagde i en skærende Tone:

— Her bliver nok lækkert til Vinter. —

Ja, det fik nu ikke hjælpe, — Lisa skulde bort, — hun skulde ikke have Lov at gaa der og ruge over det.

Men han havde Ret — og hun gøs uvilkaarligt.

Ja, men saa var der dog Maja og lille Bror til at lyse op.

XXXV.

Saa en Dag skulde Bjarni begraves derovre paa den lille Kirkegaard.

Lisa havde været oppe i Liden at plukke Lyng til at binde en Krans af.

Enkelte Stænk af røde Blade lyste som Bloddraaber i det ensformige mørke grønne.

Det blæste koldt, da de sejlede over Fjorden med den sorte Fyrretræskiste.

Luften havde allerede Vinteren i sig. Sommerens Eventyr var forbi. — nu var Fjældene kun mørke og barske. Intet forsonende Solstrejf, ingen mild Luftning. Kun graa og isnende Luft, kun graa og døde Bølger.

Ovenpaa Kisten laa Lisas Krans, — de røde Blade lyste saa brændende i den graa Regnluft. —

Fru Vendel mindedes den sidste Gang, hun sejlede over Fjorden med Bjarni og Lisa om Bord.

Lisa saa' straalende og stolt.

Nu var der af ham kun en sort Kiste, og hun en lille bleg Enke, med et lukket stivnet Ansigt.

Vendel var i Galla.

— Fuld Honnør skal han have, — jeg skal dog vise dem, hvorledes en Hædersmand hædres.

Hvem vilde han vise — og hvorfor. — Var hans Død ikke til almindelig Sorg overalt.

Fru Vendel sukkede, da hun saa' hen paa ham.

Sammensunken sad han i sin prunkende Dragt. Den gamle slidte trekantede Hat, grønlig og lodden af Ælde, sad lidt skævt.

Frem under den blæste hans graa Haar til alle Sider.

Ja, han var bleven gammel, — hun saa' det nu.

Det var altsaa forbi for dem, det gyldne Liv. De talte ikke med mere.

Som Sand glider mellem Fingre var det gledet. —

Drysstet hen paa Vejen.

Og der havde dog været saa meget som lyste og vinkede — og som skulde naas.

Og nu sad hun her, og langt fra hende ham, som hun havde fulgt den Gang, og stadig vilde følge.

Og Barnet der, den vilde lille Lisa med de altid uordentlige mørke Krøller om sit egensindige Hoved. —

Nej, hun holdt ikke sine Tanker ud, hun maatte høre en menneskelig Stemme.

— Det er saa koldt i Dag, — hun vidste ikke selv af, at det lød som en Klage.

Vendel saa' op forstyrret i sin sløve Indadvendthed.

Han saa' forundret paa hende.

— Ja, sagde han saa, det er saa koldt, — og hans Øjne gled maalløst ud over Bølgerne. —

Den lille Kirkeklokke sendte sine sprukne hæse Klage-toner ud over de faa, som stod og frøs der oppe ved Graven.

Sysselmanden var traadt hen til Graven, — han vilde tale.

Alle stirrede paa ham — undrende, han plejede ikke saadan at træde frem.

Han stod lidt, saa sagde han med lav Stemme:

— Farvel, Bjarni Bjarnarsson!

— Tak for Dit Venskab. Tak for Dit gode Blik.

Han standsede og rev den trekantede af, saa de graa Haar stod ud over Hovedet.

Taarerne strømmede ham af Øjnene. Han hævede Stemmen og vendte sig mod de andre:

— Han var min Ven, hører I, min Ven. —

— Og han skulde dø, som alt smukt og godt.

Fru Vendel hulkede. Præsten stod og ængstede sig, det tog saadan en underlig Vending. At man saadan kunde miste Beherskelsen.

Lisa var gaaet om bag de andre. Hun stod og saa' tomt hen for sig, og hørte ikke Faderens Ord.

Hvad kom det dog hende ved, alt det som de andre kunde finde paa.

Hun saa' med Undren Gudrun græde ganske hysterrisk, — hendes Skuldre rystede i Hulken.

Saa lød Faderens Stemme, næsten skrigende over til hende:

— Og har der før været mørkt, skal der blive mørkere, og har der været koldt, skal der blive koldere.

— Og til sidst bliver det bare Kulde og Mørke og Tomhed.

Nu fik Præsten ham bort fra Graven og ledte ham ud af Kirkegaarden.

Bagefter sad de alle i Gæstestuen i Præstegaarden og fik Kaffe til at varme de stive Lemmer op med.

Da Lisa saa' den Stol, hvor Bjarni havde sat hende paa Konfirmationsdagen, stod det hele med et saa tydeligt for hende.

Hans faste Tag om hende. Den Styrke og Varme, der stod ud fra ham. Hans blide og faste Blik.

Hun syntes, hun følte de smaa Haar paa hans Kind kilde sig i Ansigtet.

Hun mærkede, hvor hun blev rød og Taarerne presede paa. Saa gik hun hurtigt ud af Stuen, og hørte ikke Moderen, hvis Blik havde fulgt hende, raabe:

— Aa, bliv nu og faa lidt varm Kaffe.

Hun løb ene op paa Kirkegaarden.

Stod saa lidt og græd hjælpeløst ved Graven, hvor Vinden strøg svagt hylende gennem det kummerlige Græs.

Senere kom Borga rødnæset, forfrossen og hentede hende.

— Kom nu, søde Lisa, sagde hun grædende og lagde Armen om hende og drog hende bort.

XXXVI.

Saa kom den Dag de stod paa Damperens regnvaade Dæk og skulde tage Afskød med Lisa.

Hun, som hele Tiden havde været saa komplet ligegyldig med Hensyn til hendes Bliven eller Rejsen, var nu til sidst blevet saa vaklende.

Hun havde set saa forskrækket paa Fru Vendel, og var senere helt forsvunden, og sad saa oppe i det lille Vindue, og de havde nær ikke faaet hende derfra.

Fru Vendel stod og kæmpede med at se' forhaabningsfuld ud.

Lisa skulde dog se' dem fornøjede den sidste Stund, de var sammen, — saa vilde hun ogsaa huske dem saaledes.

Resultatet af disse Anstrængelser havde vist ikke tilfredsstillet hende, hvis hun havde set sit eget blege Ansigt, med det dybtbekymrede Udtryk, der, naar Lisa saa' paa hende, søgte at stramme sig op i et Smil.

Et saadant kummerfuldt Smil, der skar Lisa i Hjertet.

Hvorfor kan jeg dog ikke være sød mod dem, saadan som Anna.

Men nej, naar de saa' paa hende, som vilde de læse hendes inderste Tanker, som dog kun var hendes. —

Hvorfor kunde hun ikke tage dem om Halsen og grædende klynge sig til dem.

Der var saa koldt inden i hende.

Hun saa' dem, da de stavrede ned ad Trappen, — de to bøjede Skikkelser.

Moderen lod Taarerne flyde, men Faderen holdt paa Værdigheden.

Uniformskasketten med den falmede Guldkant, sad næsten forsorent paa hans strittende Haar.

Han hilste militærisk paa Lisa, da han gik ned, og forsøgte et lille Smil og en Vittighed, som skulde være gemytlig.

Men Vittigheden blev siddende i Halsen, han hostede lidt, og Lisa saa', han blinkede saa underligt med Øjnene.

Nede i Baaden sad Fru Vendel ufravendt stirrende efter Lisa.

Det stakkels Barn, det stakkels Barn. Der stod hun ene paa det fremmede Skib.

Tænk, at begynde Livet med saadan en Oplevelse, — stakkels Barn.

Hvem var der nede som kendte og forstod hende. — Jo, Anna var der jo Gudskelov.

Vendel sad og saa' ned i Vandet, — det var som om noget generede hans Øjne, naar han saa' op paa Skibet. De løb saa underligt i Vand, han plirrede med dem, han havde dog altid haft stærke Øjne.

Det kunde blive lækkert at komme hjem.

Han gøs. —

De tomme kendte Stuer — altfor kendte Stuer. — Hvor han kunde hver Knast i Gulvet udenad. —

Og saa var Baaden langt ude.

Lisa vinkede og vinkede, og nu græd hun, nu saa' de det jo ikke.

Aa, nu var det saa uhjælpelig for sidste Gang — i al Fald i lange Tider, at hun saa' den Plads, — de Bjerger,

den Strand, hvor næsten hver Sten var en Ven. I det Fjæld sad i Foraaret en Ræv og gøde, — hun huskede saa godt, hvor glad hun blev, da en anden svarede derovre.

Men nu stod hun jo paa Damperen, som umærkeligt flyttede sig, saa det derinde blev mindre og mindre, ja helt skiftede Form, og blev ukendeligt.

Som et Ansigt man kender og holder af pludselig kan skifte Udtryk og blive fremmed og koldt.

Nu vinkede de svundne Dage, som gode Venner med milde Øjne. — Og nu var det alt forbi. —

Hvor havde de set smaa og fattige ud dernede i Baaden, hendes Forældre.

Jeg skulde have blevet hos dem, tænkte hun.

Saa havde hun det at tænke paa —

Og saa svandt efterhaanden Linier og Farver, ud i Regnens fine Taageslør.

Og saa var hun ganske ene. —

Ene — saa lille og fattig, med Kulden og det fremmede om sig.

Og dog saa rig.

I Barndommens Ensomheds Egne havde hun mødt Livet og dets Herlighed.

